

ת"פ 4130/09 - מדינת ישראל נגד מיכאל גביש

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 4130-09 מדינת ישראל (פרקליטות מחוז תל אביב - מיסוי וכלכלה) נ' גביש

לפני כבוד השופט מיכל ברק נבו

מדינת ישראל

המאשימה:

על ידי ב"כ עוה"ד בכר וברדיצ'בסקי

נגד

מיכאל גביש

הנאשם:

על ידי ב"כ עו"ד איילת אפיק חכמון

הכרעת דין

מבוא

1. הנאשם, מיכאל (מייקל) גביש, היה מנהל תיקי ניירות ערך רב נסיון. בתקופה הרלוונטית עבד כמנהל תיקים בחברת מְכָץ, חברה לניהול תיקי ניירות ערך, בבעלותו של רמי תמרי. שני הלקוחות הגדולים ביותר של הנאשם במרץ היו קופות הגמל בניהול בנק מזרחי טפחות וקבוצת חשבונות השייכת לאיש העסקים דב לאוטמן ז"ל. אלה לקוחות שעברו למרץ עם הנאשם, כאשר עזב מקום עבודה קודם, והם נחשבו, לטענת המאשימה, ללקוחות שלו, בתוך מרץ. לנאשם היו לקוחות נוספים שנחשבו, לטענת המאשימה, ללקוחות שלו, חלקם אנשים המקורבים אליו. בשלב מסוים, על רקע חילוקי דעות בין תמרי לנאשם, הנאשם פוטר ממרץ. חודשים לאחר עזיבתו גילו אנשי קבוצת לאוטמן נתונים שהביאו אותם למסקנה כי חשבונותיהם התנהלו שלא כראוי, ושנוצרו בהם הפסדים משמעותיים. הם פנו בעניין זה הן לתמרי, הן לרשות ניירות ערך. לאחר בדיקה וחקירה של הרשות התברר שבמהלך כשנה וחצי בוצעו פעולות בניירות ערך בחשבונות לאוטמן וקופות הגמל, שגרמו להפסדים בטוחים בחשבונות הללו ויצרו רווחים מובטחים בחשבונות של מקורבי הנאשם. על פי כתב האישום הנאשם הוא שביצע את הפעולות האסורות הללו. לטענת הנאשם, מדובר אמנם בפעולות אסורות, אלא שלא הוא ביצע אותן, אלא תמרי או מי מאנשי החברה, על פי הוראת תמרי, בזמנים שהנאשם נעדר מהעבודה ובלא ידיעתו. מאחר שאין מחלוקת ממשית בדבר כך שמדובר בפעולות אסורות, הכרעת הדין תעסוק בעיקר בשאלה "מי נתן את ההוראות?".

האישומים

הרקע

2. חברת מרץ השקעות בע"מ [מרץ או החברה] הייתה בתקופה הרלוונטית לכתב האישום בעלת רשיון לניהול

עמוד 1

תיקי השקעות ועיקר פעילותה היה ניהול תיקי השקעות עבור לקוחות מנוהלים. הבעלים של החברה ומנהלה היה **רמי תמרי. הנאשם, מיכאל (מייקל) גביש**, היה בעל רשיון לניהול תיקי השקעות. בין השנים 2000 - 2007, לרבות בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, עבד הנאשם כמנהל תיקים במרץ.

3. ללקוחות של מרץ היו חשבונות ניירות ערך במספר רב של חברי בורסה. מחשבי החברה היו מחוברים למערכות המסחר של חברי הבורסה השונים וההוראות למסחר ניתנו על ידי מנהלי התיקים במרץ באופן ישיר, באמצעות המחשב למערכת המסחר של חבר הבורסה, או טלפונית, לנציגים בחדר המסחר של חבר הבורסה הרלוונטי. על פי החלטתו של תמרי, חלוקת העבודה במרץ הייתה כזו שכל מנהל תיקים במרץ היה אחראי על ניהול תיקי השקעות של כל הלקוחות של חבר בורסה מסויים. החריג לכלל זה היה הנאשם, אשר ניהל את תיקי לקוחותיו בכל חברי הבורסה. בניגוד לשאר מנהלי התיקים במרץ, הלקוחות שניהל הנאשם הוגדרו כלקוחות בלעדיים שלו, והנאשם ניהל באופן בלעדי את חשבונותיהם, ללא קשר לבנק שהחשבון נוהל בו.

4. במהלך שנת 2000 עזב הנאשם את עבודתו כמנהל תיקי השקעות בחברת "אלטשולר שחם" ועבר לעבוד בחברת מרץ. סמוך לאחר מכן, החל לנהל תיקי השקעות של מספר לקוחות אשר היו לקוחותיו כשעבד באלטשולר שחם, גם במסגרת מרץ. על פי הסכם ההעסקה בין הנאשם לבין מרץ, התגמול שקיבל הנאשם הורכב ממשכורת חודשית וכן מ-30% מסך ההכנסות של מרץ מהתיקים שהוא ניהל. הנאשם עבד בחדר פרטי משל עצמו, בדרך כלל הייתה דלתו סגורה, הוא הקפיד על פרטיותו וניהל באופן עצמאי לחלוטין את תיקי ההשקעה של לקוחותיו. הנאשם מיעט ליטול חלק בפעילות משותפת, מקצועית וחברתית, שנועדה לכלל עובדי מרץ.

5. ביום 9.5.07 מסר תמרי לנאשם הודעה על סיום עבודתו במרץ. על פי ההודעה, עבודתו של הנאשם בחברה תוכננה להסתיים ביום 31.5.07. בפועל, המשיך הנאשם לפעול כמנהל תיקים במרץ עד לסוף אוגוסט 2007.

6. במהלך השנים 2006 - 2007, עד מועד סיום עבודתו במרץ, פעל הנאשם בחשבונות לקוחותיו ובחשבונות המפצלים של מרץ, כשהוא מבצע מעשי מרמה רבים, מגוונים ונפרדים.

7. **חשבון מפצל** של חברה העוסקת בניהול השקעות הוא חשבון מרכז, שבאמצעותו מבוצעות פעולות בניירות ערך עבור מספר חשבונות המנוהלים על ידי החברה. במרץ, שעבדה מול מספר בנקים, היה חשבון מפצל לכל בנק, שאליו קושרו חשבונות הלקוחות המנוהלים על ידי החברה, אשר להם חשבון באותו בנק. בסוף יום המסחר פוצלו העסקאות שבוצעו באמצעות החשבון המפצל לחשבונות הלקוחות שעבורם בוצעו.

8. חלק עיקרי מכתב האישום מתייחס לכך שבימי מסחר רבים דאג הנאשם לכך שפעולותיו המרמתיות השונות יניבו לחשבונות המפצלים של מרץ רווחים מובטחים, על חשבון הפסדים מובטחים שנגרמו לשניים מלקוחותיו [הלקוחות הנפגעים]. לאחר מכן דאג הנאשם באותם ימי מסחר שהרווחים שהופקו באופן מרמתי, יועברו בלעדית למספר חשבונות של לקוחותיו, שאיתם חפץ להיטיב [הלקוחות המועדפים]. כל חשבונות הלקוחות המועדפים וכל חשבונות הלקוחות הנפגעים נוהלו באופן עצמאי ובלעדי על ידי הנאשם.

9. עובר לביצוע העבירות נגרמו לכל החשבונות המועדפים הפסדים משמעותיים בעקבות פעולות שביצע הנאשם בתיקים אלה, בניגוד למדיניות ההשקעה ובניגוד להרשאת הלקוחות. הלקוחות המועדפים, שלכולם היו חשבונות בבנק הפועלים, היו:

רחל טימור, בעלת חשבון 14558. רחל טימור והנאשם היו בקשר חברי אינטנסיבי במהלך שנים רבות.

ורדית אסיס קנר, בעלת חשבון 266358, בתה של רחל טימור;

משה פרי, בעל חשבון 174797;

ספי וירניק, בעל חשבון 113194;

בתיה אריאל, בעלת חשבון 666627;

דב נתיב, בעל חשבון 399915;

אמירה הוברמן, בעלת חשבון 295497.

10. הלקוחות הנפגעים היו שני הלקוחות הגדולים ביותר של הנאשם, אשר שווי חשבונותיהם היה הגבוה ביותר. הלקוחות הנפגעים היו כדלקמן:

א. ארבעה חשבונות בבעלות איש העסקים **דב לאוטמן** ז"ל, אשר ייקראו יחדיו **חשבונות לאוטמן**: חשבון הפרטי (חשבון 571407 על שם **דב לאוטמן**) וחשבונות של שלוש חברות שבבעלותו (חשבון 583960 על שם חברת **נ.ד.ר.ל. השקעות בע"מ**; חשבון 583987 על שם חברת **נכסי עדינעם בע"מ** וחשבון 619582 על שם חברת **נשהבית השקעות בע"מ**). כל חשבונות לאוטמן נוהלו בבנק הבינלאומי.

ב. **קופות הגמל בניהול בנק המזרחי טפחות**: באותה תקופה הוציאו קופות הגמל של בנק המזרחי טפחות את ניהול כספי העמיתים למספר מנהלי תיקים חיצוניים, ביניהם חברת מרץ, אשר ניהלה עבור הקופות שני חשבונות, בהיקף של עשרות מליוני שקלים. במרץ, חשבונות אלה נוהלו באופן בלעדי על ידי הנאשם. מדובר בחשבון **טפחות קופת גמל תגמולים בע"מ** בבנק המזרחי, שמספרו 529585, וחשבון **הקופה המרכזית לפיצויים** בבנק המזרחי, שמספרו 530338^[1]. החשבונות הללו יכנו **חשבון הקופות**.

11. בחדרו של הנאשם היו מותקנות מערכות המסחר של בנק המזרחי ושל הבנק הבינלאומי, ודרך העביר הוראות במסחר לשני הבנקים הללו. לבנק הפועלים העביר הוראות טלפוניות, או בעזרת אחרים בחברת מרץ, אשר מחשבם היה מחובר למערכת המסחר של הבנק.

אישום ראשון

12. בשנים 2006 - 2007, כאשר ניהל הנאשם את תיקי ההשקעה של חשבונות לאוטמן ושל חשבון הקופות, הוא

היה מנהל התיקים היחיד שפעל בחשבונות הללו, והוא פעל באופן עצמאי ובשיקול דעת בלעדי. במספר רב של ימי מסחר, החל מיום 25.1.06 ועד 22.7.07 ביצע הנאשם פעולות בחשבונות הנפגעים, ללא הרשאה ובאופן מרמתי, כאשר כתוצאה מפעולות אלה נגרמו לחשבונות הלקוחות הנפגעים הפסדים בטוחים, ונצברו רווחים בטוחים עבור מספר לקוחות מועדפים. לשם ביצוע הפעולות המרמטיות העביר הוראות קניה ומכירה של ניירות הערך הבאים: "בסר אירופה", "סקופ סחר", "נטו מ.ע.", "קמהדע", "תדאה מ"ר", "מרתון מ"ר ב" ו"גן שמואל מ"ר". לצורך ביצוע העבירות באישום זה, עשה הנאשם שימוש במרמה וללא הרשאה בחשבון המפצל של חברת מרץ לבנק הפועלים.

13. בכל יום חולקה הפעולה המרמטית של הנאשם לשני שלבים. בשלב הראשון יצר הנאשם רווחים מובטחים לחשבון המפצל על חשבון הלקוחות הנפגעים, ובשלב השני, לאחר סיום המסחר באותו יום, פיצל את כל הרווח שהופק בשלב הראשון, למספר לקוחות מועדפים. פירוט הימים שבהם פעל הנאשם באופן המרמיתי שתואר כעת מצוי בנספח א לכתב האישום.

14. בעשותו את המעשים המתוארים לעיל, עבר הנאשם 136 עבירות של גניבה בידי מורשה, עבירה לפי סעיף 383 ביחד עם 393 לחוק העונשין, התשל"ז-1977[חוק העונשין], בסך כולל של 1,594,558 ₪.

במעשים הללו ביצע הנאשם 136 עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 415 לחוק העונשין, כאשר הנסיבות המחמירות הן ההיקף הכספי של הפעולות, ריבוי הימים שבהם ביצע את המעשים, רצף הזמן שבו הם נמשכו, התחכום, השיטתיות, ביצוע עבירות נוספות אגב ביצוע עבירה זו, עובדת היותו של הנאשם השולט הבלעדי בחשבונות שבהם בוצעו המעשים והפרת חובות האמון של הנאשם, הן כלפי הלקוחות, הן כלפי מרץ. בכל יום ביצע הנאשם שלוש עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות: אחת מתייחסת להפקת הרווח לחשבון המפצל באופן מרמתי, השניה מתייחסת לפיצול הרווח מהחשבון המפצל אך ורק ללקוחות המועדפים, והשלישית מתייחסת לניצול כח הקניה של החשבון המפצל לצורך ביצוע העבירות.

נוסף על כך ביצע הנאשם במעשים הללו עבירה של מרמה והפרת אמונים בתאגיד, עבירה לפי סעיף 425 לחוק העונשין, בכל יום מסחר, ובסך הכל 136 עבירות.

נוסף על כך, בעשותו את המעשים הללו ביצע הנאשם בכל יום מסחר עבירות של השפעה בדרכי תרמית על שערי ניירות ערך, עבירה לפי סעיף 54(א)(2) לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 [חוק ניירות ערך], ובסך הכל 312 עבירות.

אישום שני

15. אישום זה עוסק בפעילות הנאשם בתיקי ההשקעה של חשבונות לאוטמן, הפעם במניות חברת פורמולה ויז'ן טכנולוג'יס (FVT) [פורמולה]. פעולות הרכישה והמכירה המתוארות באישום זה בוצעו על ידי הנאשם בימים 28.9.06, 31.10.06, 1.1.07 ו-19.8.07.

16. בימים 31.10.06, 1.1.07 ו-19.8.07, הפעולות המרמיתיות ושליחת היד בכספי חשבונות לאוטמן בוצעו על ידי הנאשם בשני שלבים. בשלב הראשון יצר הנאשם רווח מובטח בחשבון המפצל, על חשבון הפסד מובטח שגרם לחשבונות לאוטמן. בשלב השני העביר את הרווח שיצר בחשבון המפצל לאיזה מחשבונות הלקוחות המועדפים.

וביתר פירוט:

בשלב הראשון הזרים הנאשם הוראה למכור מניות פורמולה מאחד מחשבונות לאוטמן והוראה לרכוש מניות פורמולה מהחשבון המפצל של מרץ. ההוראות הוזרמו בהפרשי זמן קצרים ובשערים היוצרים עסקה בין חשבון לאוטמן לבין החשבון המפצל. בהמשך היום, זמן קצר לאחר העסקה הראשונה, הזרים הנאשם הוראה למכירת מניות פורמולה מהחשבון המפצל והוראה לרכישת מניות פורמולה מאחד מחשבונות לאוטמן. שתי ההוראות הוזרמו בהפרשי זמנים קצרים ובשערים שיצרו עסקה בין חשבון לאוטמן לחשבון המפצל. שערי העסקה הראשונה, שבה מכר הנאשם מניות מחשבון לאוטמן לחשבון המפצל, היו נמוכים משערי העסקה השנייה, שבה רכש את המניות בחזרה לחשבון לאוטמן מהמפצל. צורת הפעולה יצרה למעשה "עסקה סיבובית" בין חשבונות לאוטמן לחשבון המפצל, שבה הופק רווח מובטח למפצל והפסד מובטח לחשבונות לאוטמן (בגובה ההפרש שבין שערי העסקה הראשונה לעסקה השנייה, כפול מספר המניות שהועברו בעסקאות). הפעולות התרמיתיות שבוצעו בשלב זה הניבו לחשבון המפצל רווח מובטח, ולחשבונות לאוטמן הפסד מובטח, בסך של 205,646 ₪.

בשלב השני, בסוף כל יום מסחר שבו יצר הנאשם רווח מובטח לחשבון המפצל, כפי שתואר לעיל, ייחס הנאשם את כל ההוראות שביצע עבור החשבון המפצל לאחד או יותר מחשבונות הלקוחות המועדפים, ובדרך זו העביר את כל הרווחים שהפיק בשלב הראשון לאחד או יותר מהלקוחות המועדפים. הלקוחות המועדפים שזכו ברווחים בימים הללו היו חשבונות רחל טימור וורדית אסיס קנר.

במרבית המקרים שבהם פוצלו הוראות הקניה של מניות פורמולה מאחד מחשבונות לאוטמן, הרכישות של החשבון המפצל והייחוס לחשבונות טימור ואסיס קנר התבצעו בשעה שלחשבונות אלה לא הייתה כמות הכסף הדרושה כדי לבצע את הרכישות בעצמם. בכך ניצל הנאשם את כח הקניה של החשבון המפצל לשם ביצוע הרכישות.

17. על מנת להצליח בביצוע התוכנית המתוארת לעיל, היה צורך "לנקות" שכבות ביקוש והיצע עדיפות, שהיו קיימות באותו זמן בספר המסחר בבורסה, ולכן גרם הנאשם לחשבונות לאוטמן לרכוש כמות רבה של מניות פורמולה בשערים יקרים, או למכור כמות גדולה של מניות פורמולה בשערים נמוכים, מול צדדים אחרים בשוק.

18. ביום 28.9.06 ביצע הנאשם את הפעילות התרמיתית באופן הבא: בין השעות 16:23 עד 16:45 רכש החשבון המפצל של מרץ סך כולל של 75,000 מניות פורמולה מצדדים אחרים במסחר. זאת, בשערים שבין 200.8 ל-205. שתי דקות אחר כך רכשו שניים מחשבונות לאוטמן מהחשבון המפצל את כל הכמות, בשער 215. על מנת להצליח לבצע את העסקה בשער זה היה צריך הנאשם "לנקות" שכבות היצע עדיפות שהיו קיימות בספר המסחר ולכן גרם לחשבונות לאוטמן לרכוש כמות גדולה של מניות פורמולה בשערים גבוהים, מצדדים אחרים בשוק. הפעילות ביום זה הניבה לחשבון המפצל רווח מובטח, ולחשבונות לאוטמן הפסד מובטח של 9,392 ₪. החשבונות המועדפים שזכו ברווחים

באותו יום היו חשבון פרי וחשבון וירניק.

19. בארבעת ימי המסחר המתוארים באישום זה השפיעו העסקאות שיצר הנאשם על תנודות השער של פורמולה ועל נפח הפעילות במניה. הנאשם ביצע באישום זה 66 עסקאות.

20. בעשותו את המעשים המפורטים באישום זה עבר הנאשם 4 עבירות של גניבה בידי מורשה בסך של 215,039 ₪. הוא קיבל במרמה את הנחת דעתו של לאוטמן כי הוא פועל עבורו באופן מיטבי וקיבל במרמה את יכולת השימוש בחשבון המפצל, שבלעדיו לא ניתן היה להפיק את הרווח עבור הלקוחות המועדפים. בכך ביצע 4 עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, וקיבל במרמה סך של 215,039 ₪. במעשים המתוארים ביצע גם 66 עבירות של השפעה בדרכי תרמית על שער ניירות הערך וביצע 4 עבירות של מרמה והפרת אמונים בתאגיד.

אישום שלישי

21. על פי מדיניות ההשקעה שהוסכמה בין לאוטמן ונציגיו לבין הנאשם לפני תחילת הפעילות בחשבונות, שיעור ההחזקה במניות בחשבונות לאוטמן לא יעלה על 40% משווי התיק, ושיעור ההשקעות הסולידיות לא יפחת מ-55% מסך ההשקעות בתיק. בסוף כל חודש נהג הנאשם לשלוח לרו"ח זרח נתיב, נציגו של דב לאוטמן, את הדוחות המפורטים את הפעילות שביצע הנאשם בחשבונות לאוטמן. הדיווחים הללו הופקו מתוך המערכת הממוחשבת של חברת מרץ, מתוך תוכנת מחשב של חברת "דנאל, פתרונות ותוכנה" [דנאל]. לגבי כל חשבון נשלח דו"ח דנאל נפרד. דיווחי הדנאל פירטו את מצב החשבונות של לאוטמן ונכללו בהם הרכב תיק ניירות הערך ושווי ניירות הערך בכל חשבון. שווי נייר הערך בתוך הדנאל נקבע על פי שער נייר הערך ביום האחרון של כל חודש. גובה דמי הניהול שנגבו מחשבונות לאוטמן נקבע בהתאם לשווי החשבונות.

22. בין ספטמבר 2006 עד אפריל 2007 ביצע הנאשם עסקאות מתואמות בין חשבונות לאוטמן השונים, שבהן רכש ומכר מניות פורמולה [הפעולות המתואמות].

החל מספטמבר 2006 ועד יולי 2007 ביצע הנאשם עבור חשבונות לאוטמן רכישה מסיבית של מניות פורמולה בימי המסחר האחרונים של כל חודש. רכישות אלה השפיעו על שער הסגירה של מניית פורמולה [פעולות סוף החודש].

בנוסף לפעולות סוף החודש, בחודש מרס 2007 ביצע הנאשם עבור חשבונות לאוטמן רכישות בכמויות גדולות של מניות פורמולה, בעלויות שערם, במטרה להעלות את שער המניה. כל אלה גרמו באופן מלאכותי לעליה משמעותית בשערי מניית פורמולה, שגרמה לעליה בשווי החשבונות של לאוטמן.

23. החל מחודש ינואר 2007 ואילך גרם הנאשם לכך שדב לאוטמן, באמצעות ארבעת חשבונות לאוטמן, החזיק בלמעלה מ-5% ממניות פורמולה ובכך הפך לאוטמן לבעל עניין בפורמולה. הנאשם לא דיווח ללאוטמן או לנציגיו על

הפיכתו לבעל עניין בפורמולה ואף פעל להסתיר עובדה זו מלאוטמן, בדרכי מרמה וזיוף, כפי שיפורט באישום הבא. בפעולותיו גרם הנאשם לכך שלאוטמן לא דיווח לפורמולה, ופורמולה לא דיווחה לציבור, על הפיכתו של לאוטמן לבעל עניין בפורמולה. בהמשך גרם המחדל לכך שלאוטמן לא דיווח לפורמולה, ופורמולה לא דיווחה לציבור, על המשך רכישות שביצע לאוטמן במניית פורמולה, כנדרש מבעל עניין בחברה.

24. בעשיית העסקאות המתואמות ביצע הנאשם 48 עבירות של השפעה בדרכי תרמית על שערי ניירות ערך. בעשותו את פעולות סוף החודש ביצע הנאשם 11 עבירות של השפעה בדרכי תרמית על שערי ניירות הערך ו-11 עבירות של הנעה, או נסיון להניע אדם לבצע עסקה בניירות ערך, בעשיית מצג כוזב, עבירה לפי סעיף 54(א)(1) לחוק ניירות ערך. בעשותו את העסקאות המתואמות ואת עסקאות סוף החודש, ביצע הנאשם 11 עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, בכך שקיבל את הנחת דעתו של לאוטמן ונציגיו, כי פעל באופן שמיטיב עם החשבונות. הנאשם ביצע 7 עבירות של כלילת פרט מטעה בדוח, עבירה לפי סעיף 53(א)(4) לחוק ניירות ערך, ביחד עם תקנה 33(א)(6) לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), ביחד עם סעיף 37(ב) לחוק ניירות ערך וסעיף 53(ד) לחוק ניירות ערך.

אישום רביעי

25. בסוף כל חודש שלחה חברת מרץ דיווח ללקוחותיה באשר למצב החשבון שלהם. הדיווח כלל שליחה של דוחות חברי הבורסה (לרבות הבנקים), המפרטים את מצב התיקים של הלקוחות ("סטייטמנטס / statements") [דוחות חברי הבורסה], בלבד. בצד דוחות אלה עבדו כל מנהלי התיקים במרץ עם מערכת לניהול תיקים של חברת דנאל. ממערכת זו ניתן היה להפיק מגוון של דוחות.

הדוחות שהופקו מהדנאל לא נשלחו ככלל ללקוחות. כך פעל הנאשם ביחס למרבית לקוחותיו, והדיווחים ללקוחות נשלחו באופן מרוכז על ידי מזכירות מרץ. לעומת זאת, ביחס למספר מצומצם של לקוחות של הנאשם, ובהם כל חשבונות לאוטמן, הורה הנאשם מפורשות שלא לשלוח את דוחות חברי הבורסה, אלא למסור לו מעטפות ריקות עם פרטי הלקוחות. ללקוחות אלה, ובהם חשבונות לאוטמן, לא שלח הנאשם את דוחות חברי הבורסה, אלא את דיווחי הדנאל. הנאשם הוא שהפיק את דיווחי הדנאל שנשלחו ללקוחות הללו. כפי שצוין באישום השלישי, את דיווחי הדנאל בחשבונות לאוטמן שלח הנאשם לרו"ח זרח נתיב.

26. בשמונת החודשים שבין דצמבר 2006 עד יולי 2007, פעל הנאשם לשינוי פיקטיבי של הנתונים בדוחות הדנאל שנשלחו ללאוטמן, ושלח לנציגי לאוטמן דוחות דנאל שגויים ופיקטיביים ביחס לארבעת חשבונותיו. כתוצאה מהמעשים של הנאשם הציגו דוחות הדנאל כמות נמוכה בהרבה של מניות פורמולה מאשר הכמות האמיתית שבה החזיקו חשבונות לאוטמן, וכמות גדולה בהרבה של מזומן, מאשר הכמות האמיתית שהוחזקה בחשבונות. טבלה המפרטת את ההפרש בין הכמות האמיתית של מניות פורמולה לבין הכמות הפיקטיבית שנשלחה ללאוטמן בדוחות הדנאל, מפורטת בנספח ב לכתב האישום. באופן זה גרם הנאשם לכך שלאוטמן הוטעה באשר למצב האמיתי של חשבונותיו. לאוטמן לא היה מודע לכך שהוא מחזיק כמות חריגה של מניות פורמולה ושהפך לבעל עניין בה.

27. במעשים הללו ביצע הנאשם 32 עבירות של זיוף מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר, בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 418 לחוק העונשין, 32 עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 415 לחוק העונשין, 4 עבירות של מרמה והפרת אמונים בתאגיד, עבירה לפי סעיף 425 לחוק העונשין. יצוין כי בכתב האישום נכללות באישום זה גם 4 עבירות של השפעה בדרכי תרמית על תנודות השער של ניירות ערך, עבירה לפי סעיף 54(א)(2) לחוק ניירות ערך, אך דומה שמדובר בטעות. בעובדות האישום אין שום תמיכה לעבירה זו ואף המאשימה לא התייחסה לעבירה זו בגדר אישום זה, בסיכומיה^[2].

אישום חמישי

28. ביום 7.1.08, במסגרת חקירת הפרשות המתוארות בכתב אישום זה, יצאו צוותי חיפוש של רשות ניירות ערך **[הרשות]** לביתו של הנאשם ברחוב פינס 23, תל אביב, ולמשרדי חברת מרץ. עד אותו מועד טרם נחקרו החשודים בתיק. החל משעה 6:30 דפקו החוקרים בדלת דירתו של הנאשם, הזדהו בתפקידם, צלצלו למספר הטלפון בביתו של הנאשם ולמספר הטלפון הסלולרי שלו. הנאשם לא פתח את דלתו ולא פגש בחוקרים. למחרת, ביום 8.1.08, שהה הנאשם בדירתה של רחל טימור ברחוב קפלן 13, תל אביב. הנאשם הגיע לדירה במהלך הערב או הלילה הקודם. חוקרי הרשות הגיעו לדירה של טימור בשעה 8:45, דפקו על דלתה והזדהו. כמו כן, צלצלו באינטרקום של הדירה. רק לאחר מספר דקות נפתחה הדלת, טימור יצאה מהדירה ונשאלה האם יש מישהו נוסף בדירה. היא השיבה בשלילה. החוקרים שאלו אם הנאשם נמצא בדירתה והיא השיבה בשלילה. היא נלקחה לחקירה ברשות ניירות ערך. החוקרים נשארו בסביבת הדירה על מנת לאתר את הנאשם ובשעה 10:30, לאחר חיפוש נוסף אותר הנאשם כשהוא מסתתר בחלקו העליון של חדר המדרגות בבניין, סמוך לגג.

29. בעשותו את המעשים הללו עשה הנאשם פעולות בכוונה למנוע חקירה פלילית ועל כן ביצע עבירה של שיבוש מהלכי משפט, עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין.

כתב האישום, בתמצית

30. נוכח ריבוי הפרטים בכתב האישום ולנוחות ההבנה, אלה האישומים, בתמצית:

אישום ראשון: הנאשם עשה פעילות אסורה בחשבונות הנפגעים, שהובילה לרווחים בחשבון המפצל. הרווחים הועברו בסוף היום לחשבונות המועדפים. הפעילות הייתה במניות בסר, סקופ, נטו, קמהדע, תדאה, מרתון וגן שמואל.

אישום שני: הנאשם עשה פעילות אסורה במניות פורמולה במשך ארבעה ימים. בשלושה מהימים עשה "סיבוב מלא" (מכירה מחשבונות לאוטמן לחשבון המפצל, מכירה בחזרה מהמפצל לאוטמן במחיר גבוה יותר, והעברת הרווח שנוצר במפצל לחשבונות טימור או אסיס קנר). באחד מהימים עשה "חצי סיבוב" (רכש בחשבון המפצל מניות פורמולה מצדדים אחרים בבורסה, ומיד לאחר מכן מכר אותן, במחיר גבוה יותר, לחשבונות לאוטמן, אגב יצירת רווח במפצל. הרווח הועבר לחשבונות וירניק ופרי).

אישום שלישי: הנאשם עשה פעילות אסורה בחשבונות לאוטמן במניות פורמולה ואגב כך הפך את לאוטמן לבעל עניין בפורמולה, בלא ידיעתו. בכך גרם ללאוטמן לבצע עבירות אי דיווח לפי חוק ניירות ערך. הפעילות האסורה שאותה

ביצע הנאשם כללה פעולות מתואמות במניות פורמולה בין חשבונות לאוטמן לבין עצמם, על מנת לגרום לעליה בשערי המניה. נוסף על כך ביצע הנאשם רכישות מסיביות של מניות פורמולה בימים של סוף החודש, דבר שהוביל לעליה בשערי המניה ועקב כך, לעליה מלאכותית בשווי תיקי ההשקעות של לאוטמן.

אישום רביעי: הנאשם זייף את דוחות הדנאל ששלח לאנשי לאוטמן, על מנת להסתיר את הפעילות האסורה שעשה, כמפורט באישומים הקודמים.

אישום חמישי: הנאשם פעל לשיבוש החקירה כאשר הסתתר מפני חוקרי רשות ניירות ערך שחיפשו אחריו כדי לזמנו לחקירה.

תשובת הנאשם לכתב האישום

31. בתגובתו לכתב האישום כפר הנאשם בכל האישומים שיוחסו לו. הוא התייחס באופן פרטני רק לחלק הכללי של כתב האישום וטען שניהול תיקי ההשקעות במרץ נעשה לפי שיקול דעתו של רמי תמרי ובהתאם להנחיותיו. הוא הסכים לכך שהוא בעל רשיון לניהול תיקי השקעות וכי עבד כמנהל תיקים במרץ, אך הכחיש כי לקוחות כלשהם הוגדרו כ"לקוחות שלו". כל הלקוחות היו של מרץ והפעילות בחשבונותיהם נעשתה לפי הנחיותיו של תמרי ובפיקוחו. הנאשם כפר בכך שהיה לו שיקול דעת בלעדי בחשבון כלשהו. הוא כפר בכך שהיה היחיד שעבד בחדר פרטי, שעבד בדרך כלל בדלת סגורה, שניהל באופן עצמאי לחלוטין את תיקי ההשקעות של לקוחותיו או שמיעט ליטול חלק בפעילויות של מרץ. לטענתו, הוא לא ניהל את חשבונות לאוטמן בתקופה הרלוונטית. אביו חלה באותה תקופה במחלה קשה, הנאשם נאלץ לשהות תקופות ארוכות ליד מיטת אביו ונעדר רבות מהעבודה. לפיכך העביר את תיקי לאוטמן לניהולו של תמרי.

32. עמדת הנאשם התבהרה במהלך ניהול התיק, ובסיכומים נאמרו הדברים בצורה מפורטת, כאשר הסיכומים נפתחים בבקשה לבטל את כתב האישום בשל טענת הגנה מן הצדק לפי סעיף 149(10) **לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 [החסד"פ]**.

33. לנאשם שתי טענות עיקריות, ואלה הן:

א. הוא לא ביצע את המיוחס לו בכתב האישום. מי שעשה את המעשים הנטענים הוא רמי תמרי, או מי מטעמו, על פי הנחיותיו.

ב. החקירה של הרשות נוהלה בצורה מגמתית, כאשר הנאשם סומן כחשוד יחיד, בעוד החוקרים עוצמים עיניהם לכל אפשרות אחרת. לכן לא נבחנה כלל האפשרות שיש חשודים אחרים. מדובר בתיק הנשען על ראיות נסיבתיות, ובתיק כזה - העובדה שלא נבחנו חלופות אפשריות אחרות, מלבד ה"תזה המרכזית", היא קריטית.

34. הסיבות לכך שהרשות ביצעה חקירה המגמתית הן כדלקמן:

א. לאוטמן היה מעוניין שתמרי לא ימצא אשם בַּדבר, שכן הוא תבע את נזקיו ממרץ. מרץ בוטחה על ידי

חברת הביטוח הראל ועל פי תנאי הפוליסה, הראל תשלם ללקוח שנפגע כתוצאה ממעשים פליליים שבוצעו בקשר לניהול תיק ניירות ערך, רק אם מנכ"ל החברה או דירקטור בה לא ביצעו את העבירות. אם יתברר שתמרי היה מעורב במעשים, תסרב חברת הביטוח לשלם ללאוטמן את הפיצוי ומאחר שחברת הביטוח היא "הכיס העמוק", כספו של לאוטמן ירד לטמיון.

ב. לאוטמן היה מקורב למי שהיה בעת הרלוונטית **יו"ר רשות ניירות ערך**, מר **משה טרי**. הוא גם היה בעל מעמד ציבורי רם. שתי עובדות אלה השפיעו על כך שבוצעה חקירה מגמתית, בהתאם לאינטרס של לאוטמן.

35. על ביצוע החקירה בצורה מגמתית ניתן ללמוד מהתעלמות החוקרים מראיות חשובות, כדלקמן:

א. דף שרשם תמרי בכתב ידו במהלך פגישה שהייתה לו עם בא כוחו עובר לחקירה, שבו רשם לעצמו הנחיות כיצד עליו להתנהג בחקירה, את המילים "הסתרת מסמכים", ועוד.

ב. מסמך מסויים, המלמד על כך שבוצעו פעולות בחשבון לאוטמן (**ת/206**), הושטל במחשבו של הנאשם שלושה חודשים לאחר שהנאשם עזב את מרץ. הנאשם מניח, לפיכך, שאין זה המסמך היחיד שהושטל במחשבו ועל כן מציאת מסמכים מסויימים במחשב שלו, כשלעצמה, אינה מלמדת דבר.

ג. התברר שתמרי שכר את שירותיה של חברת **מיטסי** ביום שהוגשה נגדו מרץ התביעה האזרחית של לאוטמן. חברה זו עוסקת, בין היתר, בהשמדת מידע ממחשבים ובהעברת מידע. דבר זה מדבר בעד עצמו.

36. עוד מסממי החקירה המגמתית:

א. המאשימה הציגה מידע שגוי או חסר, על מנת להמנע ממסירת חומר חקירה לנאשם;

ב. הרשות הציגה לבית המשפט מידע חסר לצורך קבלת צווי חיפוש;

ג. התלונה של לאוטמן לרשות נמסרה בהליך שגוי ובניגוד לנהלים, בשל קרבתו של לאוטמן לטרי. הפניה הראשונה של לאוטמן לרשות הייתה בשיחת טלפון ישירות לטרי, אשר הדריך את לאוטמן איך לפעול ומה לעשות. בצד זאת, טרי לא תיעד את הפניה אליו או את תוכן השיחות בינו לבין לאוטמן;

ד. חומרים מסויימים שהיו צריכים להימצא בתיק, כגון מזכר של טרי על אותה שיחה, לא נמצאים והדבר מעלה חשש חמור בדבר הסתרת חומר.

דין

37. הנאשם לא חלק על כך שהפעולות שנעשו בחשבונות השונים שבהם עסקין היו - כטענת המאשימה - פעולות נטולות הגיון מסחרי ובעלות חזות תרמיתית [יקראו להלן **הפעולות החשודות**]. בהתייחסו אליהן אמר:

"אני העברתי הוראות אך ורק למפצל של מרץ השקעות, כלומר של בנק הפועלים, לגבי הפעולות

עמוד 10

שנעשו מנגד, אם זה בלקוח אחד או בשני לקוחות, אם מדובר על טפחות ו/או על חשבונות לאוטמן שאני לא הייתי צד באותן פעולות, אני חושב שקודם כל הפעולות הן פעולות שאינן במסגרת החוק, ולכן אם אינן במסגרת החוק הן גם בטח מן הסתם לא פעולות שיש בהן היגיון כלכלי^[41].

משכך, ניתן להותיר חלק זה של טענות המאשימה לדיון בהמשך.

38. הטענה העיקרית של הנאשם היא, כאמור, שהוא לא ביצע את הפעולות המיוחסות לו, וכי הרשות, בשל אותה חקירה מגמתית אשר טען לה, עצמה עיניה לאפשרות כי מאן דהוא אחר (למשל - רמי תמרי) ביצע את הפעולות החשודות. לפיכך הדיון יפתח בבחינת שתי הטענות הללו.

החוקרים לא בחנו כלל אפשרות שמאן דהוא אחר ביצע את הפעולות החשודות

39. הנאשם בסיכומיו הפנה למראי מקום שונים בעדויות החוקרים שבהן, כביכול, הודו החוקרים כי לא בחנו חשודים אפשריים נוספים^[5]. דא עקא, שבאותם מקומות נאמר ההיפך, ומעדויות החוקרים עולה שהאפשרות שהפעולות בוצעו על ידי תמרי נבחנה, גם נבחנה, והמסקנות היו שהנאשם הוא שביצע אותן.

40. החוקר **אייל יוריסטה**, שהיה החוקר המוביל בתיק, נשאל שאלה מפורשת על ידי הסנגורית:

"ש: ... אני אומרת לך, למרות חשדות סבירים לגבי הידיעה של רמי תמרי, ניתנה הוראה, אולי לאור קשריו של טרי עם לאוטמן, האישיים כמובן, להתמקד רק במייקל גביש במהלך החקירה.

העד, מר יוריסטה: התשובה שלי, שלי מעולם לא ניתנה שום הוראה ממש טרי לגבי התיק הזה. מעולם לא דיברתי איתו על התיק הזה. אני לא מכיר הנחיה כזו ... אני לא מכיר את ההנחיה הזאת. ומבחינתי רמי תמרי נחקר ארבע פעמים. נערך חיפוש במשרדים שלו, בנוכחות העורך דין שלו ... מבחינתי החקירה של רמי תמרי מוצתה. הוא נחקר, נשאל הרבה שאלות קשות. הוצגו לו כל המסמכים הרלוונטיים. אני דאגתי להציג לו את כל המסמכים הרלוונטיים^[6].

תמרי נחקר כחשוד, ובתיק יש גם הוראה כתובה של יו"ר הרשות, משה טרי, למחלקת החקירות, להרחיב את החקירה בחשדות מסויימים לגבי רמי תמרי (7/נ). יוריסטה ציין שהוא עצמו חשב שלרמי תמרי הייתה מודעות למה שהתרחש. עם זאת, אינו יכול להוכיח שעשה מעשים שאינם בסדר^[7]. הוא גם התייחס ספציפית לטענתו של הנאשם כי במועדים הרלוונטיים אביו היה חולה והוא העביר את הטיפול בחשבונות לאוטמן לתמרי. לדבריו, הטענה נבדקה היטב ונמצא שגם באותה תקופה היו הרבה מאד מסמכים בחתימתו של הנאשם, שבהם נתן הוראות לפעילות בחשבונות לאוטמן^[8], נמצאו הוראות בכתב ידו של הנאשם שבהן ביקש לפצל ניירות ערך לחשבונות לאוטמן, הוראות ניתנו ממחשבים תחת שם המשתמש (ה-user name, "יוזר") של הנאשם, ועוד. אשר לטענת הנאשם על אודות "סימונו כמטרה", יוריסטה ציין כי החקירה החלה מבדיקת הפעילות בניירות הערך של פורמולה ויז'ן ושם נמצאה פעילות חשודה אצל לקוחות של הנאשם, ולא אצל מנהלי תיקים אחרים במרץ^[9]. היינו - **הבדיקה לא החלה לגבי אדם מסויים**,

כטענת הנאשם, אלא לגבי נייר ערך מסויים, ואז עלה שמו של הנאשם.

41. **גלית בלזר**, חוקרת בכירה ברשות, סייעה ליוריסטה להכין את החקירות ואת השאלות לנחקרים שונים, לרבות לתמרי. בלזר ליוותה את יוריסטה בחקירות של הנאשם, והיא העידה שבתחילת החקירה החוקרים התייחסו לתמרי כחשוד לכל דבר ועניין. תמרי נחקר באזהרה והופנו הן אליו, הן לעובדיו, שאלות שנועדו לבדוק את החשד שהוא ידע על הפעולות האסורות^[10]. כך, לא רק ביום הראשון של החקירה הגלויה, אלא לאורך כל השבוע הראשון של החקירות.

42. טענת הנאשם על אודות חקירה מגמתית הוצגה גם לחוקר **עתיאל אפק**, שהיה אחראי על החקירה וראש צוות החקירה, והוא דחה אותה בשתי ידיים:

"אני אחראי על החקירה. אף אחד לא ניסה להתערב, להסיט, להוביל, לחבל, לכונן מאומה. באשר לקשר עם טרי בחדרים הסמוכים, בהם לא הייתי, אני לא יכול להעיד, אבל שום דבר ששייך לחקירה, סימן קריאה ברור ומוחלט"^[11].

יותר מכך: כמו יוריסטה, גם אפק ציין שהחוקרים חשו אי נוחות מול תשובותיו של תמרי, אך לא נמצאו ראיות פוזיטיביות נגדו:

"היו הרבה סימנים שאנחנו חשנו שמר תמרי היה צריך, להבנתנו, להבין, לראות, לזהות. חקרנו אותו על זה, הטחנו בפניו בחקירות שלו. עד כמה שאני זוכר, לא הצלחנו למצוא ראיה פוזיטיבית שתעלה אותנו בדרגה הזאת. זאת אומרת, שנראה מייל שהוא אכן היה מעורב, להבדיל מרשלנות, באיזה שהיא רמת ידיעה כזו או אחרת, הבנה. היינו מאוד חסרי נוחות עם התשובות שלו ואני לא יודע אם רלוונטי, אני לא בקיא בהליכים שננקטו מולו, אם, אבל למיטב זכרוני לא הצלחנו לעבור רף של למצוא ראיה פוזיטיבית שקשרה אותו לאירועים והכל הוטח בפניו בחקירה"^[12].

43. יצוין, כי עיון בחומר שנאסף בתיק ובחקירותיו של תמרי ברשות מלמד שאכן, ההתייחסות אל תמרי בחקירה הייתה כאל חשוד, ומעורבותו נבדקה בצורה יסודית, בניגוד לטענות הנאשם.

44. למעלה מהצורך אציין גם זאת: משפחת לאוטמן עצמה, כאשר גילתה את אי הסדרים והחלה לחשוד כי נעשו דברים "לא כשרים", חשדה ברמי תמרי^[13]. לפיכך יזם דב לאוטמן פגישה עם תמרי, ללא הנאשם, מאחר שראה בתמרי אחראי למה שנעשה, ולו בתור הבעלים של החברה. באותה פגישה הטיחו נציגי לאוטמן דברים קשים בתמרי, ואף הקליטו את הפגישה, בהוראת עורך דינם^[14]. ההקלטה והתמליל נמסרו לאנשי הרשות, זכו להתייחסות מצד הרשות והוגשו כראיות^[15]. משפחת לאוטמן גם הגישה תביעה אזרחית - הן נגד תמרי ומרץ, הן נגד הנאשם. אילו הייתה קנוניה, לא היו שותפים נציגי לאוטמן ותמרי, כפי שמתאר הנאשם, לא היו הדברים מתנהלים באופן הזה, גם מצד משפחת לאוטמן.

45. לאור כל אלה, אני דוחה את טענת הנאשם שאנשי הרשות לא בדקו אפשרות של חשודים נוספים, בכלל, ואת

מעורבותו של תמרי, בפרט. הטענות האחרות של הנאשם על אודות חקירה מגמתית ידונו בהמשך, אך עתה אעבור לבחינת הראיות שהצביעו על הנאשם כמי שביצע את הפעולות החשודות.

זיהוי הנאשם כמבצע הפעולות החשודות

46. טענת הנאשם היא שכל הראיות שמצביעות עליו כמי שביצע את הפעולות האסורות, הן ראיות נסיבתיות, ועל כן לא הוכחה אשמתו של הנאשם כנדרש. יצוין כבר עתה שבפן העובדתי, אלה אינם פני הדברים. לפחות לגבי חלק מההוראות והפעולות החשודות קיימות גם ראיות ישירות לכך שהנאשם הוא שביצע אותן. בפן המשפטי, אפילו היה ממש בטענה, הרי שמארג מתאים ובעל משקל מספק של ראיות נסיבתיות יכול להוביל, במקרים מסויימים, להוכחת אשם מעבר לספק סביר, כנדרש במשפט פלילי^[16].

47. טענות הנאשם שלפיהן לא הוא ביצע את הפעולות החשודות הן, במידה רבה, טענות כבושות, שהועלו בשלב מאוחר, ולעובדה זו השפעה על משקל הטענות. נוסף על כך, הדבר משפיע על הבנת מהלך החקירה, שבה לא נטענו בשלב ראשון טענות כאלה, ועל כן החקירה לא התמקדה בהתמודדות עימן דווקא. בחקירתו הראשונה ברשות הפנה הנאשם אצבע כלפי תמרי, כמי שעשה מעשים מסויימים (למשל - שינה את הנתונים בדוחות הדנאל)^[17], אך בשום שלב בחקירה לא מסר את גרסת ההגנה כפי שמופיעה כיום, בסוף המשפט.

48. לצורך בחינת השאלה אם הנאשם הוא שביצע את הפעולות החשודות, יש לבחון פעילותו הן אצל הלקוחות המועדפים, הן אצל הלקוחות הנפגעים. למעשה, מדובר בשלוש קבוצות של לקוחות: חשבונות לאוטמן, חשבון הקופות, וחשבונות הלקוחות האחרים שהוגדרו כלקוחות של הנאשם.

כאמור בפירוט האישומים, המאשימה מציינת שהמאפיינים הבאים ייחדו את הנאשם ופעילותו: הנאשם גייס את לקוחותיו; הוא היה היחיד שניהל את תיקיהם; הוא היחיד שעמד בקשר עימם; הוא פעל ללקוחותיו באופן עצמאי ולא היה כפוף למדיניות ההשקעה של מרץ, או למה שהוחלט בישיבות האנליסטים של החברה; הוא היחיד במרץ שסחר עבור לקוחותיו במניות "יתר"^[18] או במניות חו"ל; הוא היחיד במרץ שסחר עבור לקוחותיו במניות פורמולה ויז'ן; הוא היחיד שפעל עבור לקוחותיו בכל הבנקים, בעוד שיתר מנהלי התיקים חולקו לפי בנקים וכל אחד מהם פעל עבור כל לקוחות מרץ שהיה להם חשבון באותו בנק; הוא היה רגיש להתערבות מי מעובדי מרץ בענייני לקוחותיו והתעמת עם חלק מהעובדים בנושא; כאשר פוטר ממרץ, עזב עם לקוחותיו לחברת "פריזמה".

נוסף על המאפיינים הכלליים הנ"ל, הרי שבנוגע לחשבון הקופות ניתן להוסיף מאפיינים נוספים: הנאשם היה איש הקשר היחיד במרץ לנציגי הקופות ושוחח עימם בתכיפות גבוהה; כאשר פעל במניות ה"יתר" ובמניית פורמולה, הוא זומן ל"שיחת נזיפה" על ידי נציגי הקופות בקשר לאותה פעילות. הנאשם לא אמר באותה שיחה דבר, שיכול היה להצביע על כך שמישהו אחר אחראי לפעילות האמורה.

באשר לחשבונות לאוטמן, מאפיין ייחודי נוסף כלל פניה של נעם לאוטמן, בנו של דב לאוטמן, אל הנאשם בדרישה

להקטין את כמות האחזקות בפורמולה ובתדאה. הדבר קרה לאחר שגבי פרל, נציג של לאוטמן שנתבקש על ידי נעם לאוטמן לבחון את תיקי ההשקעות של המשפחה, אמר לנעם לאוטמן שבתיקי ההשקעות המנוהלים במרץ יש אחזקות חריגות בשתי המניות הללו^[19]. נעם סיפר על כך בזמן אמת גם לזרח נתיב^[20]. במענה לפנייתו של לאוטמן אישר הנאשם שהוא מודע למצב ויטפל בו^[21]. הוא לא אמר לו שאינו יודע על מה מדובר או שמישהו אחר אחראי למצב, או לפתרונו^[22].

רקע לגבי הנאשם, מרץ, תמרי, הסכמי ההעסקה של הנאשם וסביבת העבודה

49. אין מחלוקת בדבר מומחיותו של הנאשם בתחום שוק ההון. הוא היה פעיל בשוק ההון החל מפברואר 1983. הוא עבד בחברת "בטוחה" במשך כ-14 שנים ולאחר מכן בחברת "אלטשולר-שחם" במשך כ-3 שנים ומחצה. בנובמבר 2000 החל לעבוד בחברת מרץ, וזאת עד סוף אוגוסט 2007. לאחר מכן עבר לחברת "פריזמה", ושם עבד עד החקירה בתיק זה, בינואר 2008.

ההסכמים שנחתמו בין הנאשם לבין מרץ (באמצעות תמרי)^[23] קבעו, בין היתר, שהנאשם יקבל 30% מההכנסות שתקבל מרץ מדמי הניהול ומהפרשי עמלות, מפעילות הלקוחות שהנאשם הביא למרץ. יצוין, שהנאשם בהגנתו שם דגש ניכר על כך שחלק הארי מתוך ההכנסות שנבעו מלקוחותיו - 70% - היה שייך למרץ, כך שלטענתו, לתמרי היה אינטרס כלכלי גדול בהרבה משלו בביצוע הפעילות בחשבונותיהם של הלקוחות השונים^[24]. על פי ההסכם בין הנאשם למרץ, כל הלקוחות שהנאשם יביא למרץ יהיו לקוחות החברה. כן נקבע בהסכמים שחשבונו של כל לקוח שהנאשם יביא למרץ ינוהל על פי אותם שיקולים מקצועיים ככל לקוחות החברה. הנאשם טען כי סעיפים אלה מלמדים בבירור שהטענה שלפיה הוא התנהל כיחידה נפרדת בתוך מרץ - אינה נכונה. ואולם, חרף האמור בהסכם, תמרי ועובדי מרץ האחרים העידו שבפועל, הנאשם טיפל בלקוחותיו לפי שיקול דעתו הבלעדי, ללא התערבות של מי מאנשי מרץ.

50. מרץ הוקמה על ידי רמי תמרי ב-1993. הוא בעל נסיון רב שנים בשוק ההון (כ-40 שנה, מאז 1974) ושימש בעברו, בין היתר, כסמנכ"ל הבורסה לניירות ערך במשך כ-10 שנים. תמרי תואר על ידי כל עובדיו כידען, קפדן וכמי שהתעניין בכל פרט מהמתרחש במרץ^[25]. כך התרשמו ממנו גם חלק מהחוקרים^[26].

הראיות המצביעות על כך שהנאשם הוא שפעל החשבונות לקוחותיו באופן בלעדי

51. במרץ עבדו באותה תקופה מספר מנהלי תיקים, כולם בעלי נסיון פחות באופן משמעותי מנסיונו של הנאשם. כאמור, חלוקת העבודה העיקרית בין מנהלי התיקים במרץ נעשתה על פי הבנקים שבהם התנהלו חשבונות הלקוחות השונים, היינו - כל מנהל תיקים ניהל את חשבונות כל לקוחות מרץ שהיה להם חשבון בבנק מסוים. לכל בנק הייתה מערכת מסחר משלו, ובהתאם - כל מנהל תיקים פעל דרך מערכת המסחר של הבנק שבו פעל^[27]. מעבר למסחר האלקטרוני שבוצע באמצעות אותן מערכות, ניתן היה להעביר גם הוראות טלפוניות בכל אחד מהבנקים^[28].

עזי מאן ניהל את תיקי הלקוחות בבנק דיסקונט;

קובי אקאי ניהל את תיקי הלקוחות בבנק הבינלאומי;

יוסי גל ניהל את תיקי הלקוחות בבנק לאומי ובבנק המזרחי;

עופר שבח ניהל את תיקי הלקוחות בבנק איגוד;

אורי קוברסקי היה סטאז'ר בניהול תיקים בחודשים יולי 2006 עד מאי 2007 ובאותה תקופה ביצע פעולות בבנק הפועלים, ללא שיקול דעת עצמאי מצידו, בהתאם להוראות שניתנו לו. החל ממאי 2007 ניהל תיקי לקוחות בבנק אוצר החייל.

בשונה מהאמור לעיל, הנאשם ניהל את תיקי לקוחותיו בכל הבנקים^[29].

לאור האמור, אצל כל אחד ממנהלי התיקים האחרים במרץ (שישבו כולם בחלל פתוח ומשותף [המכונה "אופן ספייס" open space]), להבדיל מהנאשם שהיה לו חדר משלו^[30], הותקנה מערכת המסחר הרלוונטית לבנק שבו טיפל. בחדרו של הנאשם, אשר טיפל בלקוחותיו בכל הבנקים שבהם היו להם חשבונות, הותקנו מערכות המסחר של בנק המזרחי (שבו נוהל חשבון הקופות) ושל הבנק הבינלאומי (שבו נוהלו חשבונות לאוטמן)^[31].

52. על פי כל העדויות, מלבד זו של הנאשם, הוא ניהל את תיקי לקוחותיו על פי שיקול דעתו הבלעדי. ככלל, קבלת החלטות ההשקעה במרץ הייתה מתבצעת בהתאם לוועדת ההשקעות שהייתה מתכנסת אחת לשבוע לערך, ובהתאם למה שהועלה בישיבות אנליסטים. אלא שבתקופה הרלוונטית הנאשם לא נכח בישיבות הללו^[32]. בישיבות אלה, כל אחד ממנהלי התיקים היה מביע דעתו על מצב השוק והיו דנים בדוחות שונים, כגון דוח תשואות, דוח פרופורציות ודוח חריגים. דוח התשואות ודוחות הפרופורציה הוצאו עבור הישיבות הללו לגבי כלל לקוחות מרץ, ללא לקוחות הנאשם^[33] (אם כי רמי תמרי קיבל עותקים נוספים של הדוחות, לצרכים אחרים, עם לקוחות הנאשם^[34]). בתום הישיבות הללו נקבעה מדיניות השקעה^[35].

עזי מאן העיד שמדיניות ההשקעה של מרץ, לגבי כל הלקוחות מלבד לקוחותיו של הנאשם, הייתה שונה לגמרי ממדיניות ההשקעה של הנאשם. לכל הלקוחות שלא היו של הנאשם הייתה מדיניות השקעה אחידה ורוחבית. כאשר הוחלט לקנות נייר ערך מסוים, הוא נקנה עבור כולם. לעומת זאת, מנהלי התיקים האחרים לא הכירו את המניות שבהן סחר הנאשם^[36]. מאן הוסיף שהנאשם לא השתתף בישיבות של ועדת ההשקעות או בישיבות האנליסטים משום ש"זה לא נגע לו". הוא ניהל באופן עצמאי את תיקיו והחזיק במניות אחרות. הוא פעל על דעת עצמו והחלטות של החברה לא חייבו אותו^[37].

תמרי העיד שהנאשם לא היה כפוף למדיניות ההשקעה המרכזית של החברה אלא ניהל את תיקי לקוחותיו כראות

עיניו ואף פעל בניירות ערך רבים שבהם לא פעלו אנשי מרץ עבור לקוחותיהם האחרים^[38]. בישיבת ועדת השקעות לא דנו באחזקות הנאשם עבור לקוחותיו. כשהגיעו לאחזקות הללו בדוח, נהגו לדלג ולעבור הלאה^[39]. תמרי תיאר את הנאשם כ"פרילנסר בחברה". לדבריו, הנאשם היה מנהל תיקים עצמאי, שניהל את הלקוחות שהביא עימו ערב תחילת עבודתו במרץ וכן את תיקי הלקוחות האחרים שהצטרפו ביוזמת הנאשם במהלך השנים.

"הוא ניהל אותם לפי שיקול דעתו המקצועית הבלעדית והוא עמד בקשר עם הלקוחות, הוא היחיד שעמד בקשר עם הלקוחות וזאת הייתה השיטה והדרך שלו. הוא שמר על הלקוחות שלו כנכס שלו, כמשהו שהוא צריך לטפל בהם באופן אישי וכך זה בוצע לאורך השנים"^[40].

כך תיארו גם יתר מנהלי התיקים במרץ את אופן פעולתו של הנאשם. קובי אקאי אמר שהנאשם היה יחידה בפני עצמו וניהל את התיקים של הלקוחות שאותם הביא, כפי שראה לנכון. הנאשם הוא ששלח דוחות לאותם לקוחות, הוא ששוחח איתם בטלפון ולמעשה, הוא "קיבל כאילו אאוטסורסינג"^[41]. גם עזי מאן תיאר את הנאשם כפרילנסר, שבא עם הלקוחות שלו וניהל אותם באופן עצמאי^[42]. יוסי גל תיאר את הנאשם כמנהל תיקים עצמאי שהיו לו את הלקוחות שלו, שאותם הביא ושאותם ניהל^[43]. אורי קוברסקי ציין שכאשר הוא עצמו הגיע לחברה, הבין שהנאשם הוא פרילנסר, היו לו את התיקים שלו, שאותם הוא ניהל לפי שיקול דעתו. הוא לא ישב עם כולם בועדות השקעה והכל עשה על דעת עצמו^[44]. לילך דיגמי, אשר שימשה מזכירה במרץ, ציינה שלנאשם היה חדר משלו והיו לקוחות משלו. הוא אמנם היה עובד החברה, אך עבד כפרילנסר^[45].

הנאשם הגיע עם לקוחותיו למרץ, למשל לקוחות שעברו יחד עימו כאשר עזב את חברת אלטשולר שחם, וכן גייס לקוחות נוספים במהלך העבודה. הוא עצמו הסכים שלא קיבל מעולם לקוח מרמי תמרי^[46]. הוא לא ניהל לקוחות של מרץ מלבד אלה שהגיעו דרכו ושוייכו אליו^[47].

53. מנהלי התיקים האחרים במרץ ציינו בעדויותיהם שהנאשם התנגד בצורה חד משמעית לאפשרות שמי מהם יהיה בקשר עם לקוחותיו. יוסי גל ציין שהנאשם לא נתן לאף אחד להתערב בניהול לקוחותיו והוא היה היחיד שדיבר איתם והיה איתם בקשר. עוד ציין שגם אם התקשר לקוח של הנאשם, כאשר הנאשם לא היה בנמצא, הנוהל הלא כתוב היה שיש לקחת הודעה ולהעבירה לנאשם, אך לא לטפל^[48]. דברים דומים אמר קובי אקאי, והוסיף שגם בנושאי בירוקרטיה, של שליחת דוחות, הקפיד הנאשם לטפל בעצמו בלקוחותיו. עוד ציין אקאי כי דיבר לאורך השנים מאות פעמים עם לקוחות של עזי או של יוסי, אך הנאשם אסר עליו לדבר עם לקוחותיו^[49]. קוברסקי העיד כי אם שיחה מלקוח של הנאשם נכנסה ובטעות עברה אליו, הנאשם היה צועק ממש, מדוע שוחח עם לקוח שלו. "הוא היה קריזיונר"^[50]. אף הנאשם אישר כי כאשר מי מלקוחותיו התקשר לחברה, רק הוא טיפל בפניות, ואיש ממנהלי התיקים האחרים לא שוחח עם לקוחותיו^[51].

54. לכל לקוחות מרץ נשלחו דוחות הבנקים המשקפים את פעילותם בניירות ערך באופן מרוכז מדי חודש. היו

לקוחות מסויימים שאף ביקשו דוחות דנאל, שנשלחו אליהם על ידי המזכירות^[52]. לא כך לגבי לקוחות הנאשם, שאלהם שלח הנאשם רק דוחות מסחר של מערכת הדנאל, באופן פרטני מדי חודש^[53]. על השוני העידה המזכירה לילך דיגמי, אשר תיארה את נוהל שליחת הדוחות לחברה וצינה כי בסוף כל חודש היו שולחים "סטייטמנטס" ללקוחות השונים בבנקים השונים, ובנוסף על כך בסוף כל רבעון נשלח גם דוח רבעוני לכל הלקוחות. זאת, למעט רשימה של לקוחות של הנאשם, אשר עבורם הנאשם נהג להוציא את הדוחות. דיגמי העבירה לו את המעטפות של לקוחותיו, אשר הופיעו ברשימה, ואלה נשלחו דרך דנאל ולא דרך הבנק. דיגמי הכינה רשימה, ובה הפירוט של כל הלקוחות שלגביהם צריך היה לשלוח דוחות^[54]. במסמך זה כתוב במפורש "רשימת לקוחות של מייקל שצריך לשים בצד", וברשימה זו הופיעו, בין היתר, חשבונות לאוטמן, החשבון של ספי וירניק, החשבון של משה פרי, חשבון אמירה הוברמן, חשבון דב נתיב, חשבון בתיה אריאל ועוד. יצוין, כי חשבונות לאוטמן מופיעים גם במקום נוסף באותה רשימה, מעבר לרשימת הלקוחות של הנאשם שצריך לשים בצד, אך דיגמי העידה שהדוחות נשלחו לחשבונות לאוטמן על ידי הנאשם ועל פי הנחיותיו, ודברים דומים העיד גם תמרי^[55].

55. כל עובדי מרץ תיארו את הנאשם כמי שנהג לבדל עצמו מיתר עובדי החברה, לא נטל חלק בפעילויות החברתיות, התעצבן בקלות, היה נתון למצבי רוח, מעת לעת צעק על עובדים אחרים ובאופן כללי היה "עוף מוזר"^[56]. הנאשם מצידו טען שהתנהלותו זו, המתוארת על ידי עובדי מרץ האחרים, נבעה ממחלת אביו, אשר הפכה אותו קצר רוח וחסר סבלנות^[57]. כאשר עברו משרדי מרץ לפתח תקווה בתחילת 2006, ביקש הנאשם מתמרי חדר נפרד, בעוד מנהלי התיקים האחרים ישבו בשטח פתוח, ותמרי נענה לבקשתו. נוצר רושם של מי שהיה חרד מאד לפרטיותו ורגיש להתערבות בענייני הלקוחות שאותם ניהל. מהעדויות עלתה תמונה שלפיה חלק ניכר מעובדי מרץ נהגו בנאשם בזהירות רבה. תיאורים אלה אינם עולים בקנה אחד עם טענות הנאשם שלפיהן אחרים הם שקבעו מה יעשה בתיקים של הלקוחות שהוא עצמו הביא למרץ, או שגייס לאורך הדרך. יצוין, כי **הנאשם לא עימת את עובדי מרץ בחקירותיהם הנגדיות עם טענותו שקוצר רוחו נבע ממחלת אביו, ועל כן איפין אותו רק באותה תקופה.**

56. כל אחד ממנהלי התיקים במרץ העיד שמעולם לא נתן הוראות על דעת עצמו או לפי שיקול דעתו באיזה מחשבונות הלקוחות של הנאשם, ואיש מהם לא פעל באיזה מהחשבונות הללו, שלא על פי הוראה מפורשת ומפורטת מהנאשם. כולם, כאחד, העידו שהנאשם טיפל לבדו בענייני לקוחותיו. ככל שהיה צורך בהעברת הוראה בחשבון אחד מלקוחותיו של הנאשם, שאותה לא ביצע הנאשם בעצמו, הוא נתן הוראות מדויקות למנהלי התיקים האחרים כיצד לפעול. עזי מאן ציין שחלק מלקוחותיו של הנאשם היו בעלי חשבונות בבנק דיסקונט, הבנק שעליו היה אחראי מאן, ולכן הכיר את שמות אותם לקוחות. היו פעמים בודדות בהן ביקש הנאשם ממאן להעביר הוראה עבור אותם לקוחות. במקרים הללו הוא מסר למאן את כל הנתונים לרבות מספר חשבון, טיב ההוראה, שם נייר הערך, כמות ולימיט^[58], ומאן היה מבצע את דברי הנאשם. בדרך כלל ביצע הנאשם את הפעולות בעצמו, דרך הטלפון לחדר המסחר, אך לעיתים ביקש ממאן לעשות כן. מאן העיד שמעולם לא העביר הוראות לבנק דיסקונט עבור לקוחות של הנאשם שלא על פי הוראות הנאשם^[59]. עדות דומה העידו קובי אקאי^[60] ויוסי גל^[61], וכך גם קוברסקי^[62]. עופר שבח העיד שאם העביר הוראות עבור הנאשם, שיקול הדעת היה של הנאשם^[63] ורמי תמרי העיד כי אף מנהל תיקים לא נתן הוראות בנוגע לחשבונות של לקוחות של הנאשם^[64].

57. הנאשם ניהל באופן בלעדי גם את תיקי ההשקעות של קופות הגמל של בנק מזרחי טפחות. על כך העידו **דוד ידיד ושרון בן מאיר**^[65]. הם היו נציגי הבנק שעמדו בקשר עם הנאשם והיו אמונים במסגרת עבודתם על פעילות קופות הגמל. ידיד החל את ההתקשרות עם הנאשם והתווה קווים לאופן הפעילות. בן מאיר היה אחראי בתקופה הרלוונטית על תחום ההשקעות ועל קופות הגמל של הבנק, והיה אחראי על הקשר של ועדת ההשקעות של הבנק עם מנהלי התיקים, לרבות מנהלי התיקים החיצוניים שניהלו את קופות הגמל של הבנק^[66]. עיקר הקשר עם הנאשם נוהל על ידי בן מאיר^[67]. תיקי הנכסים של קופות הגמל נוהלו בידי מנהלי תיקים חיצוניים, שנבחרו לפי מספר פרמטרים, ובהם ניסיון, תשואת התיק ורמת הסיכון של התיק. טפחות ניהלה ארבע קופות גמל, מהן ניהל הנאשם שני תיקים: חשבון הקופה המרכזית לפיצויים, וטפחות קופת גמל תגמולים בע"מ. ועדת ההשקעות של הבנק קבעה את מדיניות ההשקעה הכוללת לקופות, בן מאיר היה מעביר את ההנחיות למנהלי התיקים, לרבות הנאשם, בצירוף פירוט מגבלות (החזקה מקסימלית במניה בודדת, חשיפה בכל אפיק השקעה, ועוד). ההתקשרות עם הנאשם החלה עוד כאשר עבד בחברת אלטשולר שחם ולאחר מכן עבר החשבון עם הנאשם, כאשר עבר לעבוד במרץ. הן ידיד, הן בן מאיר, הדגישו את חשיבות זהותו של מנהל התיקים הספציפי שנבחר בתוך בית ההשקעות לנהל את התיק. בהסכם ניהול תיקי קופות הגמל במרץ^[68], צוין כי הנאשם יהיה מנהל תיקי ההשקעות מטעם מרץ לצורך ביצוע ההסכם (סעיף 4.1). אין מחלוקת כי הנאשם אכן ניהל את תיקי הקופות בפועל. היקף הנכסים הסחירים שנוהלו על ידי הנאשם בחשבון של קופת הגמל של טפחות היה בין 40 ל-55 מיליון ₪. בן מאיר העיד כי הקשר עם הנאשם היה קשר טוב והוא נהג להתקשר ולדווח על מה שהוא עושה בתיקים. הוא גם שלח לבנק דוחות דנאל על מצב התיקים^[69]. בן מאיר העיד שהקשר עם רמי תמרי היה מינורי לחלוטין, אם בכלל, והקשר היה עם הנאשם. עוד העיד כי תמרי לא היה שותף להחלטות, אף כי על פי ראיות עיני הקופות, תמרי הוחזק כאחראי למתרחש ולכן חייב היה לדעת על הנעשה^[70]. הוא ציין באופן חד משמעי כי מי שקיבל את החלטות ההשקעה בתיק היה הנאשם ומבחינת אנשי הקופות, לא היה מישהו אחר שהיה יכול או היה רשאי לקבל את ההחלטות הללו^[71].

כאשר נוכחו אנשי קופות הגמל לדעת שהנאשם השקיע השקעה גדולה מאד במניות פורמולה ויז', שהיו מניות דלות סחירות, קרא בן מאיר לנאשם במחצית הראשונה של שנת 2006 ל"שיחת נזיפה" בירושלים, וביקש ממנו לצמצם את הפעילות באפיק זה, שכן זו טמנה בחובה סיכון גבוה^[72].

58. הנאשם אישר את העובדה שניהל את תיקי קופות הגמל, שהיה איש הקשר בנוגע לטיפול בתיקים אלה וכי עמד בקשר שוטף עם בן מאיר^[73]. כמו כן אישר את קיומה של השיחה שבה נתבקש לצמצם את החשיפה במניות פורמולה^[74].

59. כאשר פוטר הנאשם ממרץ, עקב כך שתמרי העריך - לאחר שמרץ עברה למשרדיה בפתח תקוה בתחילת 2006 - שתרומתו של הנאשם לחברה ירדה^[75], הייתה חליפת מכתבים בין הנאשם לבין תמרי. מאותה חליפת מכתבים ניתן ללמוד כי הנאשם התייחס לכך שהוא עצמו מנהל (וימשיך לנהל) את תיקי לקוחותיו. הנאשם כתב לתמרי "ברור מאליו, כי אני רשאי לפעול בשם לקוחותי בכל עת, ומהמקום בו אבחר ואין אני צריך לקבל את אישורו לכך"^[76]. לאחר שהנאשם פוטר ממרץ הוא עבר ל"פריזמה" עם לקוחותיו, למעט כשלושה לקוחות שלא עברו עימו^[77].

איפיון ניירות הערך שבהם נעשתה השקעה בחשבונות הלקוחות

60. הנאשם נהג לסחור במניות זרות, ובמניות ה"יתר", בניגוד למדיניות ההשקעה שנהגה לגבי לקוחות מרץ האחרים, אשר התרכזה במניות שנסחרו במדד ת"א-100^[78]. רק לעיתים רחוקות ובנסיבות מיוחדות השקיעו במרץ במניות היתר עבור לקוחות אחרים^[79]. כך, למשל, בדוח שהוכן לקראת ישיבת האנליסטים ביום 5.4.07, שבו הוזכרו כל ניירות הערך שהוחזקו בחברה^[80], ניתן לראות אחזקות גדולות במניות היתר תדאה ופורמולה. כל האחזקות הללו היו של הנאשם עבור לקוחותיו^[81]. הנאשם הוא היחיד במרץ שסחר בתקופה הרלוונטית במניות פורמולה עבור לקוחותיו. מניה זו לא נדונה בישיבות האנליסטים^[82].

פעילות חשודה בתקופה שרק הנאשם נכח במשרדי מרץ

61. אנשי חברת מרץ יצאו כולם לנופש באילת, במלון הרודס, בין התאריכים 28.6.07 עד 30.6.07^[83]. היחיד מבין מנהלי התיקים שלא יצא לנופש היה הנאשם^[84]. בתקופה זו הועברו הוראות מסחר במניות פורמולה והן פוצלו לחשבונות לאוטמן^[85]. הנאשם טען לגבי פרט מפליל זה שיתכן שבוצע פיצול מרחוק (ממחשב שאינו נמצא במשרדי מרץ). הוא סמך טענתו זו על כך שהיו עדים שאמרו שהדבר אפשרי (משה פת, יוסי גל) והחוקר יוריסטה אמר שהאפשרות לא נבדקה. בעדותו בבית המשפט מסר הנאשם גרסה שונה, שלפיה ביצע אמנם את ההוראה במפצל לקנות מניות פורמולה ביום 28.6.07, אך זאת לבקשת רמי תמרי, שהתקשר אליו מאילת. מעבר לשינוי הגרסה, המדבר בעד עצמו, הנאשם לא סיפק הסבר מדוע איש מהעדים הרלוונטיים לא נשאל בחקירתו הנגדית האם נתן, כטענת הנאשם, הוראות מרחוק באותם ימים^[86]. הוא גם לא ידע להסביר מדוע תמרי לא נשאל בחקירתו הנגדית אם נתן את ההוראות הללו, או האם ביקש מהנאשם לתתן, ולא ידע להסביר כיצד יתכן שתמרי סמך עליו וביקש ממנו לתת הוראות לא תקינות שכאלה, בתקופה שהיא מאוחרת להחלטה על עזיבתו את מרץ, כשהיחסים כבר לא היו תקינים^[87].

תמרי העיד כי להערכתו, נוכח העדר כל העובדים מלבד הנאשם מהמשרד, מי שנתן את ההוראות לרכוש את מניות פורמולה ביום 28.6.07 ומי שפיצל אותן לחשבונות לאוטמן וללקוחות נוספים של הנאשם, היה הנאשם^[88].

יצוין כי גם תמרי וגם החוקר עתניאל אפק נתבקשו להתייחס לטענה בדבר מתן הוראות מרחוק וצינו שאין כל אינדיקציה שדבר כזה נעשה אי פעם^[89]. אפק הסביר לסנגורית מדוע אין כל בסיס לטענה:

"איזה מרחוק? איזה פעולות? את זורקת פה דברים שאין בינם לבין המציאות כלום. הפעולות בוצעו ממחשבי החברה ממערכת הדנא"ל. הלוגים הוצאו ממערכת הדנא"ל לא משום חיבור מרחוק או דברים כאלה. את מנסה לזרוק סתם באז וורדס או אמירות שאין בינן לבין המציאות שום דבר".

הכנת דוחות הדנאל הכוזבים

62. מעורבותו של הנאשם בהכנת דוחות הדנאל, אשר לא שיקפו את מצב תיקי ההשקעות של משפחת לאוטמן, ואשר תידון להלן, מהווה אף היא נדבך נוסף בראיות המלמדות על מעורבות הנאשם בביצוע הפעולות החשודות. הנאשם נתלה בכך שלעיתים, מי ששלח את הדוחות הללו מבחינה טכנית, במייל, לזרח נתיב, נציגו של לאוטמן, היה יוסי גל^[90], וטען כי מדובר בפעולה שמלמדת על טיפול של גל בחשבונות. גל ונתיב העידו אחרת. גל ציין כי כל שעשה הוא לסייע לנאשם לפי בקשתו לערוך התאמה בין דוח הדנאל לדוח הבנק, ולצרף את הקובץ שהנאשם הפיק מהדנאל למייל ולשלוח^[91]. נתיב העיד שכאשר הדוחות נשלחו בפקס, הם נשלחו על ידי הנאשם^[92]. כאשר ביקש מהנאשם לקבל את הדוחות במייל ולא בפקס, הנאשם אמר לו שאינו יודע בדיוק איך לעשות את זה מבחינה טכנית, ואכן הדוחות הגיעו בהמשך במייל "מאיזשהו בחור אחר, עם כתובת מייל של מרץ, אם אני לא טועה קראו לו יוסי", אבל נתיב אפילו לא דיבר איתו בטלפון^[93]. לעיתים הגיעו הדוחות במייל גם מהנאשם^[94]. זרח נתיב נשאל בחקירתו איך הוא יודע בוודאות שהנאשם הוא מי שכתב את הדוחות שאותם קיבל מהמחשב של יוסי גל, והשיב:

"על סמך זה שבמשך ארבע שנים אני מתקשר בנושא של ההשקעות האלה שנמסרו לחברת מרץ אך ורק עם מייל, על סמך זה שזה הבן אדם היחיד שפגשתי, הבן אדם היחיד שאיתו דיברתי, הבן אדם היחיד שממנו קיבלתי אינפורמציה באופן ישיר, הבן אדם היחיד שכשהיו לי שאלות או בקשות להעברת כספים, הכנסת כספים, הבן אדם היחיד שהייתי איתו בקשר. וגם על סמך שיחות טלפוניות ישירות איתו ועל סמך פקסים שהוא חתום עליהם"^[95].

התייחסות לטענות הגנה שונות

63. טענות הגנה שונות התייחסו לראיות שמלמדות, כביכול, שהנאשם השתתף בשיבות אנליסטים ומנהלי תיקים אחרים, מלבד הנאשם, התערבו בהשקעותיו אצל הלקוחות, שהוגדרו כביכול כשלו. כך, למשל, רשום הנאשם כמי שסיקר את מניית טבע בדוח ישיבת האנליסטים **ת/116**. על כך העידו מנהלי התיקים שמניית טבע היא מניה מוכרת וידועה, שלגביה קיימות עשרות סקירות ולכן לא נדרשה אנליזה או סקירה לגביה. הנאשם לא נכח בשיבות ולא הייתה סקירה לגבי טבע. מאז שהנאשם עזב את מרץ לא מונה אנליסט אחר לסקר את טבע^[96].

64. טענת הגנה נוספת בהקשר זה מתייחסת לכך שעל גבי **ת/116** רשם תמרי בכתב ידו "יוסי יבדוק הגדרות עם מייל", ומכאן (טוענת ההגנה) **שדנו באחזקות הנאשם בשיבות האנליסטים**. לגבי עניין זה העיד עזי מאן שיוסי גל היה אחראי על תחזוקת הדנאל מבחינת הגדרת נייר הערך במערכת. קובי אקאי הסביר שכאשר הנאשם קנה נייר ערך, שלא היה מוגדר במערכת, היה צריך להגדירו. כך הסביר גם יוסי גל^[97].

65. הנאשם טען כי בתקופה הרלוונטית לכתב האישום לא טיפל כלל בתיקי לאוטמן, מאחר שאביו חלה והוא נאלץ להיעדר רבות מהעבודה. לפיכך העביר, לטענתו, את הטיפול בתיקים הללו לאחרים במרץ. לדבריו, העביר מאמצע שנת 2006 את הטיפול בתיקי לאוטמן לרמי תמרי, לאחר כחודש או חודש וחצי לקח על עצמו שוב את הטיפול בתיקים, ומאוקטובר 2006 העביר שוב את הטיפול לרמי תמרי^[98]. בעדותו בבית המשפט שונתה מעט הגרסה באופן שלא נכללה בה תקופת הביניים שבה לקח על עצמו שוב את הטיפול בתיקים. כמו כן לא זכר מתי בדיוק העביר את התיקים לתמרי^[99]. טענה זו נסתרה כליל על ידי כל מנהלי התיקים האחרים. הם ציינו כי הנאשם מעולם לא ביקש מהם לטפל

בתיקי לאוטמן ויתר על כן - הנאשם אף לא נעדר תקופה רציפה מהעבודה, אלא לכל היותר היה מאחר או יוצא מהעבודה בשעה מוקדמת מהרגיל^[100]. גם הנאשם הודה כי התייצב לעבודה מדי יום ביומו^[101]. לדבריו, סיכם עם תמרי כי יבצע רק פעולות "בק אופיס" בתיקים הללו, וימשיך לעמוד בקשר עם משפחת לאוטמן ונציגיה. טענה זו נסתרה, כאמור, בדברי העדים האחרים. יצוין, כי הנאשם לא הודיע ללאוטמן או למי מטעמו על העברת התיקים הנטענת. הוא טען שאיננו יודע למי תמרי העביר את ניהול התיק. טענה זו, בשילוב הטענה שביצע פעולות בק אופיס, אין בה היגיון. אילו ביצע הנחיות לפעילות בק אופיס, צריך היה לדעת מי ניהל את התיק ומי נתן לו את ההנחיות, כביכול. נוכח יחסי האישיים של הנאשם עם אנשי לאוטמן אין כל היגיון גם בטענה שלא טרח לדווח להם שניהל התיק עבר לאחר. זרח נתיב נשאל על ידי הסנגורית, בחקירה הנגדית, על אודות תקופת המחלה של אבי הנאשם, האם באותה תקופה, כאשר ראה שיוסי העביר לו את הדוחות ולא הנאשם, לא עלתה בדעתו מחשבה שאולי עוד משהו פרט לנאשם התעסק בחשבון. נתיב שלל זאת כליל: "לא, לחלוטין לא כי מייקל אמר שהוא מטפל בזה גם בתקופה הזאת. לא הייתה לי שום סיבה לא להאמין"^[102]. בסיכומי ההגנה יש הפניה לאישור המחלה של אבי הנאשם^[103] ולדברים שאמר שרון בן מאיר, נציג הקופות, שלפיהם זכר שהייתה תקופה שהנאשם נעדר עקב מחלה של אביו והייתה איזו הנחיה שצריך לדבר עם תמרי^[104]. אלא שממש לפני אותם דברים בעדותו, וגם בהמשך להם, ציין בן מאיר כי "מנהל התיקים היחיד שאנחנו ראינו לנגד עינינו בחברת מרץ זה מייקל", ובפועל, לא פנו אף פעם לאף אחד אחר. יתר על כן, כהנחיה כללית - לאף אחד אחר לא הייתה הרשאה לפעול בתיקי הקופות, למעט במקרה שיהיה צורך חד פעמי ותינתן הנחיה כזו (דבר שכאמור לא קרה)^[105].

66. הנאשם טען כי ראה שרמי תמרי עושה מעשים שלא יעשו בתיקי לקוחות, וזאת כבר ב-2005 וכן באביב 2006. טענה זו תידון גם בהמשך, לגופה. על דבר זה **ביקש, לדבריו, לשוחח עם אנשי המודיעין של הרשות - יעקב קאופמן ואלחנן הרמור**^[106]. לאור דברים אלה (המוכחים על ידי קאופמן, שהיה עד תביעה^[107]), תמוהה טענת הנאשם שלפיה הוא בחר דווקא בתמרי כדי להפקיד בידיו את הטיפול בתיקי לאוטמן, שהיה מלקוחותיו החשובים, כאשר נבצר ממנו לטפל בהם כראוי. הטענה תמוהה גם נוכח טענתו הנוספת, שכאשר המשיך לראות שאכן התיקים אינם מנוהלים כראוי, וכי יש בהם אחזקות שאינן תואמות את המדיניות של לאוטמן, לא אמר דבר ללקוח או למי מנציגיו^[108].

67. יצוין, כי אפילו התקבלה טענת הנאשם על אודות העברת הטיפול בתיקי לאוטמן לרמי תמרי בתקופה מסוימת, הרי **שקיימת פעילות מסחר תרמיתית לאורך התקופה כולה, לרבות בזמנים שגם הנאשם מודה כי הוא זה שטיפל בתיקי לאוטמן**. נוסף על כך, כתב האישום מייחס לנאשם גם **פעילות תרמיתית בחשבונות קופות הגמל של בנק המזרחי. לגבי אלה לא טען הנאשם בשום שלב כי העביר את הטיפול בתיק לאחר ולהיפך - גם בעדותו ציין כי לא העביר לטיפולו של תמרי תיקים נוספים**^[109].

68. ההגנה הציגה מסמך^[110] שממנו עולה **שיוסי גל ביצע עדכון בדוח הדנאל בהתייחס לחשבונות לאוטמן בתחילת כל חודש**. היא ביקשה להסיק ממנו על טיפול של מנהלי תיקים נוספים במרץ בתיקי לאוטמן ובדוחות הדנאל בקשר ללקוחות אלה. הסנגורית עימתה את גל עם העידוכים שנעשו והוא הסביר שמדובר בתיקון של חוסר התאמה בין דוחות הדנאל לדוחות הבנק, שנובע מהעדר התאמה בשיערוך מט"ח. היה צריך להתאים את שווי התיק בדנאל לשווי

התיק כפי ששוערך על ידי הבנק בנושא יתרת המזומן. בדוח שהוצג לו רשום שהוא וקובי אקאי ביצעו מדי פעם עידכונים כאלה. לדבריו, רק בחשבונות של לקוחות הנאשם הוחזקו ניירות ערך זרים ולכן בעיקר בהם נדרש שיערוך כזה. עוד ציין שהנאשם הוא שביקש ממנו לבצע את העידכונים והיה בודק אותו לאחר כל תיקון כזה^[111]. הנאשם מצידו הביע פליאה בעדותו על כך שיוסי גל נכנס למערכת הדנאל וביצע שינויים בעו"ש. "למה היה עושה את זה? אין לי מושג"^[112]. אלא ששלוש שורות קודם לכן בעדותו בבית המשפט אמר שנהג לפנות ליוסי גל בבקשה שידאג לכך שדוחות הדנאל יהיו תואמים לדוחות הבנקים ורק לאחר מכן שיוציא לו אותם^[113]. אם לא ידע שעשויות להיות אי התאמות, מדוע ביקש מגל לבדוק? ואם ידע - מדוע התפלא שיוסי גל עשה כבקשתו?

69. הנאשם טען בסיכומיו כי היה בקשר מודיעיני עם אנשי הרשות כבר מ-2003, וכאשר ראה שרמי תמרי עושה מעשים שלא יעשו בתיקי לקוחות, ב-2005 ובאביב 2006, ביקש, לדבריו, לשוחח על כך עם אנשי המודיעין של הרשות - **יעקב קאופמן ואלחנן הרמור**. הדברים הועלו בצורה מפורשת בעיקר בחקירות הנגדיות של הסנגורית לעדים שונים, ומספר רב של פעמים בסיכומים. הנאשם גם זימן עדת הגנה, **נטלי בונצ'רוב**, שהעידה כי שמעה שיחה אחת בין קאופמן לנאשם, שבה עלה שמו של תמרי^[114]. הנאשם עצמו לא העיד על כך בחקירתו הראשית, אלא רק על כך ששוחח עם הרמור בדבר אי סדרים בנושאים שאינם קשורים לתיק דנן, במהלך בקורת שערך הרשות במשרדי מרץ ב-2005^[115]. הטענה שלפיה הנאשם מסר לאנשי המודיעין של הרשות מידע על רמי תמרי הוכחה על ידי קאופמן, שהיה עד תביעה^[116]. למרות הודעת הסנגורית שהרמור יוזמן כעד הגנה^[117], הדבר לא נעשה. כך, התמונה שעולה היא כי אי בעבר שוחח הנאשם עם אנשי המודיעין של הרשות, בנוגע לנושאים שלא קשורים כלל לתמרי או למרץ. הפעם הבאה שבה ביקש הנאשם לשוחח עם אנשי המודיעין של הרשות הייתה לאחר שנחקר בנוגע לתיק דנן, וזאת לא איפשרו לו החוקרים. זאת, בהתאם לנהוג כאשר אדם מצוי כבר בחקירה כחשוד, שאז מצופה ממנו למסור את מלוא גרסתו בחקירה, ולא כחומר מודיעיני. מכאן שלא בוססה כלל טענת הנאשם על אודות פניה שלו לאנשי הרשות בעניינו של רמי תמרי, עובר לחקירתו שלו.

70. ההגנה טענה שמי שהפיק את הרווח הכלכלי העיקרי מביצוע הפעולות האסורות היה תמרי, וגם דבר זה חייב להוביל למסקנה שהוא זה שביצע אותה. זאת, נוכח הסכם ההעסקה של הנאשם במרץ, שלפיו 70% מהרווחים שיפיק הנאשם יהיו שייכים למרץ, ורק 30% לנאשם עצמו. ראשית, יש לזכור שהרווחים שהפיק הנאשם בחשבונות המקורבים עמדו אל מול ההפסדים שגרם בחשבונות הנפגעים. לא הובהר מה קובע ההסכם בין מרץ ללקוחות, ובין מרץ לנאשם, בהתייחס להפסדים, אך ברור שהטעון של ההגנה בנקודה זו לא בוסס כדבעי, מבחינה עובדתית. שנית, גם אם עיקר הרווח הכספי היה של מרץ, הרי שמאחורי מעשי הנאשם עמד לא רק מניע כלכלי. כפי שכבר נאמר ועוד יידון^[118], הנאשם פיצל את הרווחים שהפיק על חשבון הלקוחות הנפגעים ללקוחות, שבחשבונותיהם גרם להפסדים כאשר ביצע עבורם השקעות מסוכנות (שלא בהסכמתם או שלא בידיעתם). חלק מהלקוחות המועדפים העידו על אודות פעילות הנאשם בחשבונותיהם בניגוד להרשאות, והעידו על הבטחותיו להיטיב את הנזק ולהחזיר הפסדים. לכן, מאחורי מעשי הנאשם עמד מניע נוסף למניע הכלכלי, והוא הצורך להסתיר את ההפסדים שגרם ללקוחות שלא כדין, ולהקטין את הנזקים שגרם. נוסף על כך, שתיים מבין הלקוחות המועדפים היו חברתו, רחל טימור, ובתה, ורדית אסיס קנר, וכאן התווסף גם מניע אישי-חברי. אם לא די בכל אלה, הרי שאין הגיון בטענה, שתמרי החליט להיטיב דווקא עם מקורבי הנאשם. אילו החליט להסתכן ולבצע מעשים אסורים כאלה, יש להניח שהיה בוחר להיטיב עם מי ממקורביו שלו.

ראיות ישירות נוספות

71. לעדויות מנהלי התיקים שהוזכרו לעיל, שלפיהן הנאשם לבדו ביצע את הפעולות בחשבונות לקוחותיו כולם, ואיש מהם מעולם לא נתן הוראה באיזה מתיקי לקוחותיו שלא על פי הוראה מפורשת ממנו, מצטרפות ראיות ישירות נוספות, המלמדות על כך שהנאשם ניהל את תיקי לקוחותיו באופן בלעדי.

חשבונות לאוטמן

72. בנושא חשבונות לאוטמן, יש ראיות רבות, לרבות מסמכים בכתב ידו של הנאשם, המלמדים שהנאשם ניהל את תיקי לאוטמן באופן בלעדי. הנאשם הזרים פעולות ישירות לחשבונות לאוטמן; הנאשם הזרים פיצולים לחשבונות לאוטמן; הוא שלח דוחות דנאל ללאוטמן באותה תקופה; הוא עמד בקשר עם משפחת לאוטמן ועם רו"ח נתיב; הוא העביר הוראות מט"ח בחשבונות לאוטמן; הוא שלח לבנק הוראות בעניין פיצול שברי מניות; הוא הורה על משיכות כספים מחשבונות לאוטמן; הוא הורה לבנק לעדכן עמלות של אופציות מעוף בחשבונות לאוטמן והוא נתן לברוקרים זרים הוראות ביצוע לקניית ניירות ערך ופיצולם לחשבונות לאוטמן. כך ניתן ללמוד מהמסמכים הבאים:

73. פקסים ומיילים ששלח הנאשם לרו"ח זרח נתיב, נציגו של לאוטמן, בנוגע לחשבונות:

כל המסמכים הבאים הם פקסים בכתב ידו של הנאשם (כפי שאישר הנאשם)^[119], שנשלחו לרו"ח נתיב, שעליהם כתוב "מצ"ב דוחות לחודש..." או כיתוב דומה, ואשר אליהם צורפו דוחות הדנאל הרלוונטיים:

ת/154 הוא פקס מיום 3.9.06 עליו כתוב "מצ"ב דוחות לחודש אוגוסט 2006";

ת/155 הוא פקס מיום 3.10.06 עליו כתוב "מצ"ב דוחות לחודש ספטמבר 2006";

ת/156 הוא פקס מיום 1.11.06 עליו כתוב "מצ"ב דוחות לחודש אוקטובר 2006";

ת/99 הוא פקס מיום 2.1.07 עליו כתוב "מצ"ב דוחות לסיכום שנת 2006";

ת/102 הוא פקס מיום 4.4.07 עליו כתוב "מצ"ב דוחות לחודש מרץ 2007";

ת/157 הוא פקס מיום 1.3.07 עליו כתוב "מצ"ב דוחות לחודש פברואר 2007". על הפקס הזה הוסיף הנאשם בכתב ידו פירוט של משיכות כספיות מחשבון נשהבית בחודש פברואר 2007;

74. הוראות בכתב ידו של הנאשם לפצל ניירות ערך שנשארו במפצל של מרץ לחשבונות לאוטמן:

הנאשם שלח פקסים לבנק הבינלאומי ובהם הוראות בכתב ידו לפצל ניירות ערך, שנקנו ביום קודם ונותרו במפצל, לחשבון נשהבית (מקבוצת לאוטמן). כך מתייחס **ת/160** מיום 13.12.06 לקניה של מניות פורמולה מיום 12.12.06, ו-**ת/161** מיום 29.1.07 מתייחס לפיצול אג"ח של "מוליכי תבל", שנותרו במפצל של מרץ, לחשבון נשהבית. כאשר הוצגו הדברים לנאשם בחקירה נגדית, אמר שכנראה שביקשו ממנו לשלוח את ההוראות הללו. לשאלה

מי ביקש השיב: תמרי או אקאי או גל. כאשר נשאל מדוע לא עימת מי מהם בחקירתו הנגדית עם טענה זו, השיב שלא ידע שהיה עליו לעשות כן, וממילא הם לא היו מודים בכך שהם ביקשו ממנו לבצע את הפיצולים^[120]. וכך נותרה גרסתו זו של הנאשם, שסותרת את המסמכים, את עדויות אנשי מרץ ואת עדויות אנשי לאוטמן, ללא כל תמיכה.

75. דוחות דנאל שהנאשם מסר לאנשי לאוטמן באופן אישי

ת/103 עד ת/106 הם דוחות דנאל שהנאשם אישר שמסר לאנשי לאוטמן פיזית^[121]. **ת/101** הוא מייל של הנאשם, שנשלח לנתיב ב-8.3.07 אליו צורפו דוחות הדנאל.

76. יש הקלטות שבהן נשמע קולו של הנאשם נותן הוראות לביצוע בחשבונות לאוטמן (**ת/76**, שיחה 22 מיום 11.4.06; ביום 19.8.07 יש הקלטה של הנאשם נותן הוראות במפצל של מרץ בקשר לעסקה הסיבובית שנעשתה במניית פורמולה, מול חשבון לאוטמן; הקלטות של הוראות נוספות שאותן נתן הנאשם במסחר ניתן למצוא ב-**ת/75** ו-**ת/76**, וקיים פירוט גם בסיכומי המאשימה^[122]). בהקלטות לא נשמע מעולם קולו של מישהו אחר נותן הוראות בקשר לחשבונות אלה. יצוין כי הנאשם מודה שביצע את הפעולות בבנק הפועלים (קרי: במפצל ובחשבונות הלקוחות המועדפים)^[123].

77. פקסים שנשלחו אל הנאשם ממשרד רו"ח זרח נתיב, נציגה של משפחת לאוטמן, בקשר לחשבונות (סומנו באסופה ת/110):

פקס מיום 31.5.07 שבו מבקשים מהנאשם למשוך 1,250,000 ₪ מחשבון נשהבית: "מייקל שלום, ברצוננו להעביר סכום של 1,250,000 ₪ מחשבונה של נשהבית השקעות המנוהל על ידך...";

פקס מיום 17.7.07 מרו"ח נתיב לנאשם, בהתייחס לתוצאות של חודש יוני 2007: "רציתי לוודא את התוצאות של חודש יוני כיוון שהן יצאו בחישוב שלנו במינוס די גדול - מעל 8% בממוצע. האם החישובים שלנו נכונים (ואם כן מה הסיבה לירידה באופן כללי) או לא?";

פקס מיום 19.8.07 שבו מבקשים מהנאשם לשחרר סכום של 1,000,000 ₪ מחשבון נשהבית.

לעניין הפקסים הללו אמר הנאשם כי בכל דבר שהיה קשור לחשבונות לאוטמן נהג זרח נתיב לפנות אליו. מצד שני ציין כי על שניים מהפקסים רואים את כתב ידו של תמרי וכי באוגוסט 2007 כבר היה בשלבי מעבר ממרץ לפריזמה. באותו שלב עימת התובע את הנאשם עם העובדה שדווקא ליום 19.8.07 יש הקלטה שלו נותן הוראות במסחר לגבי המפצל של מרץ, באחת העסקאות הסיבוביות במניית פורמולה מול חשבונות לאוטמן. על כך השיב הנאשם שהוא פעל רק במפצל, אין לדעת מי נתן את ההוראות בחשבון לאוטמן, ויתכן שהיה במשרדי פריזמה כשנתן את ההוראות^[124].

תשובה זו אינה מתיישבת עם התיאוריה של הנאשם, שאליה כיוון בתשובותיו^[125], שלפיה מי שעמד מאחורי העסקאות הללו הוא רמי תמרי, או מי מעובדי מרץ, וזאת מכמה טעמים: יצוין תחילה שאין מחלוקת שאותה עסקה סיבובית,

שהזיקה לחשבונות לאוטמן והיטיבה עם החשבונות של רחל טימור וורדית אסיס קנר, היא פעילות אסורה. לפיכך, אין כל הגיון בטענת הנאשם, שלאחר שתמרי פיטר אותו, הוא ביקש ממנו לבצע עבורו הוראות במסגרת פעילות פלילית ואסורה. שנית, אין כל הגיון בכך שתמרי יעשה כן כדי להיטיב עם חשבונות של לקוחות הנאשם, שעברו עם הנאשם לפריזמה.

78. בחודש יולי 2007, כאשר הייתה לאנשי לאוטמן טרוניה בנוגע לתשואות הנמוכות שהניבו התיקים, רו"ח נתיב פנה לנאשם בבקשה להסבר^[126]. הנאשם לא השיב שהעביר את התיקים למישהו אחר (כפי שהוא טוען כיום), אלא אישר שאלה פני הדברים^[127].

79. בשלב מסוים, בחודש אפריל או מאי 2007, ביקש נעם לאוטמן מחבר שעסק בהשקעות, **גבי פרל**, לבחון את תיקי ההשקעות של הקבוצה. פרל אמר ללאוטמן שמצא שיש אחזקה חריגה במניות פורמולה ותדאה. לאוטמן פנה בעניין זה לנאשם, ולא זו בלבד שהנאשם לא אמר לו שהוא אינו מטפל בתיק, אלא שהוא אמר לו שהוא מודע למצב ו"עובד על להוריד את זה"^[128].

80. כאשר הנאשם עזב את משרדי מרץ ועבר לעבוד בפריזמה, לא טרח להודיע על כך למשפחת לאוטמן, שחשבונותיה היו אמורים לעבור עימו. באוגוסט 2007, בהמשך לבדיקה הנקודתית של גבי פרל, שכרה משפחת לאוטמן את שירותיה של חברה בשם "אקסקליבר", חברת "Family Office", הנותנת שירותי ייעוץ למשפחות בעלות נכסים רבים. **גיא סבירסקי**, ממנהלי אקסקליבר ושותף בה, החל לבדוק את השקעות המשפחה וביניהן את התיקים שנוהלו על ידי הנאשם. לאוטמן וסבירסקי העידו כי רק במסגרת שיחת טלפון שקיים גיא סבירסקי עם הנאשם ב-3.9.07, לאחר שניסה להשיגו במשרדי מרץ ולא הצליח בכך, סיפר לו הנאשם כי אינו עובד עוד במרץ ועל כן ישלח לו טפסים מתאימים, לצורך העברת החשבונות ממרץ לניהול פריזמה^[129]. הטפסים מעולם לא הגיעו, כך העידו לאוטמן וסבירסקי^[130], ומשפחת לאוטמן ביטלה את ההרשאה שנתנה למרץ לפעול בחשבונותיה. ואולם העובדה שהנאשם מצידו התייחס לכך שמשפחת לאוטמן עוברת איתו ל"פריזמה" כמובנת מאליה, עד כדי המנעות מעידכונה שהאכסניה לפעילות תשתנה, מלמדת עד כמה לנאשם היה ברור שמבחינת הלקוח, הוא הכתובת הרלוונטית, ולא אכסניה כזו או אחרת. גם זרח נתיב העיד כי סבירסקי פנה אליו לצורך קבלת עזרה באיתור הנאשם, אחרי שניסה להשיגו במשרדי מרץ ללא הצלחה. נתיב התקשר אל הנאשם ושאל מדוע לא מצליחים להשיגו במשרד, ואז אמר לו הנאשם ששכח להודיע לנתיב שעבר לעבוד בחברה אחרת^[131]. מכל אלה ברור גם שטענת הנאשם, שלפיה העביר את ניהול תיקי לאוטמן לתמרי, אינה מתיישבת עם התנהגותו בזמן אמת.

81. מכל האמור עולה שרק הנאשם פעל בחשבונות לאוטמן, הכל - על פי שיקול דעתו הבלעדי.

חשבונות הקופות

82. מלבד עדויות אנשי מרץ שאיש מהם לא נתן מעולם הוראה בחשבון הקופות, גם לגבי הקופות יש ראיות ישירות שהנאשם הוא שביצע את כל הפעולות בחשבונות. **הנאשם הודה שהוא זה שנתן את ההוראות בחשבונות הקופות,**

ובניגוד לגרסתו בנושא חשבונות לאוטמן, כאן אין טענה שהעביר את הניהול למישהו אחר^[132]; יש הקלטות שבהן נשמע הנאשם נותן הוראות בחשבונות הקופות^[133]; בן מאיר וידיד העידו שהנאשם ורק הנאשם הוא שניהל את התיקים, הם מעולם לא קיבלו שיחה מאף מנהל תיקים אחר בנוגע לחשבונות הקופות^[134], וגם הנאשם הסכים שהוא זה שהיה בקשר עם בן מאיר^[135]; כאשר התשואות בחשבונות לא היו לרוחם של אנשי הקופות, הם שוחחו עם הנאשם טלפונית מספר פעמים^[136]; הנאשם מעולם לא אמר לאנשי הקופות, בשיחות הרבות על התיקים ועל התשואות, שמישהו אחר מלבדו נתן הוראה בתיקים הללו^[137]; בשלב מסוים בתחילת 2006, שבו - כהגדרתו של בן מאיר - "נחצה קו אדום", שכן הנאשם פעל בהיקפים גדולים מאד במניות בעלות סיכון, קראו לנאשם לשיחת בירור ונזיפה. גם באותה שיחה לא הפנה הנאשם אצבע כלפי מישהו אחר שכביכול נתן הוראות בתיק^[138]; בן מאיר שוחח עם הנאשם ספציפית על השקעותיו במניית פורמולה ודרש ממנו שזו תוצא מהתיק בהזדמנות הראשונה^[139]; כאשר אנשי הקופות החליטו לסיים את ההתקשרות, הם הודיעו על כך לנאשם (ולא לתמרי)^[140].

83. מכל האמור עולה שרק הנאשם פעל בחשבונות הקופות, הכל - על פי שיקול דעתו הבלעדי.

הלקוחות הנוספים של הנאשם

84. הנאשם הסכים כי את חשבונות הלקוחות, שכונו בכתב האישום "הלקוחות המועדפים" (רחל טימור, ורדית אסיס-קנר, משה פרי, ספי וירניק, בתיה אריאל, דב נתיב, אמירה הוברמן), הוא ניהל, אף כי הקפיד לציין שעבד תחת תמרי והניהול היה שלו ושל מרץ^[141]. הוא גם הסכים שלמי מהלקוחות הללו שביקש לקבל דוח דנאל, במקום דוח מהבנק, הוא זה ששלח את הדוחות^[142].

85. כך העידו הלקוחות בעניין זה:

דב נתיב: פנה אל הנאשם בעקבות המלצה שקיבל לגביו עוד ב-1999, כשהנאשם עבד באלטשולר-שחם. לא ידוע לו על איש מלבד הנאשם שטיפל בתיקו במרץ. הוא העיד כי אינו בקיא בשוק ההון, **לא ידע מה זה אופציות ולא נתן הרשאה לפעול באופציות**^[143]. כאשר נדרש להסברים פנה אל הנאשם, שבו נתן אמון מלא. את תמרי לא הכיר - הוא שמע את שמו^[144]. כשהנאשם עבר לפריזמה, נתיב עבר יחד איתו^[145]. כשהתפוצצה הפרשה, נתיב היה "הרוס" - **הוא נתן אמון מלא בנאשם ואם האמין לנאשם שהבטיח לו שהוא בעל מקצוע טוב ויוכל להחזיר לו את ההפסדים שנגרמו לו בחשבון**, עם פיצוץ הפרשה אפסה התקווה לכך^[146].

משה פרי: מכיר את הנאשם מעל 20 שנה. אינו מבין דבר בשוק ההון. תיק ההשקעות שלו עבר עם הנאשם מבטוחה לאלטשולר שחם ומשם למרץ. הוא נתן בנאשם אמון מלא, מעולם לא נתן לו הוראה כלשהיא בקשר לתיק ההשקעות וקיבל את המלצותיו כתורה מסיני. הוא לא הכיר אף אחד אחר במרץ, מלבד הנאשם^[147]. **אין לו מושג מה**

זה אופציות^[148]. לאחר שהוא העביר חשבון השקעות לנאשם, הוא הביא גם אנשים נוספים מבני משפחתו על מנת שהנאשם ינהל את תיקיהם (צביה פרימינסקי, מרים וירניק פרי, הילי פרי וספי וירניק)^[149]. את שמו של תמרי שמע, אך אינו מכיר אותו. **החל מינואר 2006 היו בתיק הפסדים גדולים ובשיחה עם הנאשם, זה אמר לפרי שמצב השוק קשה וכי הוא פועל לתקן את המצב בתיק**. גם לאחר הנפילות, כששאל הנאשם את פרי אם הוא מעוניין לעבור איתו לפריזמה, פרי ענה בחיוב^[150].

אמירה הוברמן: עברה עם הנאשם מאלטשולר שחם למרץ ואחר כך לפריזמה. היא ביקשה מהנאשם שינהל לה את התיק בצורה "סולידית ביותר". רק הנאשם טיפל לה בתיק והיא נתנה בו אמון מלא^[151]. בשנת 2005 ראתה הוברמן שנוצרו הפסדים בתיק. היא שוחחה על כך עם הנאשם. הוא הזכיר באזניה שאביו חלה והוא מטפל בו, ועל כן לא טיפל בתיק ההשקעות, אך לא הזכיר שהעביר את הטיפול בתיק למישהו אחר. ב-6.12.05 העבירה הוברמן לניהול הנאשם כספי ירושה שקיבלה. הוברמן ערכה תרשומות על שיחות עם הנאשם ועם אחרים בקשר לתיק^[152]. היא לא יודעת מה זה אופציות, הנאשם לא דיבר איתה על השקעה באופציות בארץ או בחו"ל, היא לא זוכרת אם הנאשם הסביר לה את הסיכונים הכרוכים בכך ובכל מקרה - **היא לא נתנה הסכמתה להשקעה באופציות**^[153]. כאשר לא הייתה שבעת רצון מניהול התיק, בשל הפסדים משמעותיים, שוחחה עם הנאשם ואף העלתה באזניה אפשרות שתתבע אותו, אך הוא אמר לה, לפי עדותה, שאין לה "קייס" נגדו, מאחר שהמשיכה לעבוד עימו גם בהמשך^[154]. בסופו של יום, לאחר ששוחחה עם הנאשם על כך שאינה שבעת רצון מהביצועים בתיק ולא קיבלה מענה, שוחחה גם עם רמי תמרי, ש"ניפנף אותה", ואמר לה שהנאשם לא עובד אצלו עוד ושהוא היה עובד עצמאי^[155]. גם לאחר שהיו הפסדים בתיק ובשיחות הקשות ביותר שהיו להוברמן עם הנאשם, הוא הצליח, לדבריה, "לרכך" אותה והיא הייתה תמימה. גם שיחה שהחלה בכעס הפכה לשיחת חולין ידידותית^[156]. היא הבהירה שבלא קשר לשאלה מול מי חתמה על הסכמי הניהול, מבחינתה היא התנהלה רק מול הנאשם, היא הלכה אחריו מאלטשולר למרץ, וממרץ לפריזמה^[157]. כשהיו הפסדים היא שוחחה עם הנאשם ובכל עניין פנתה רק לנאשם. בשלב כלשהו, כשרצתה לתבוע את הפסדיה והנאשם אמר לה, לדבריה, "אז תתבעי אותי? אין לי כלום", הבחינה שבעצם ההסכם הוא מול מרץ ואז פנתה לרמי תמרי^[158]. ואולם הנאשם בא אליה בטענות מדוע היא משוחחת עם תמרי^[159].

בתיה אריאל (באמצעות חמי אריאל): בתיה אריאל היא אשה שהייתה במועד החקירה קרובה לגיל 90 והתגוררה בדיר מוגן. העיד בבית המשפט בנה, חמי אריאל, אשר שימש לאימו יועץ ומשענת, כדבריו. גם הודעתו ברשות הגושה, בהסכמת הצדדים^[160]. הנאשם ניהל את תיק ההשקעות של חמי אריאל, אשר הגיע אליו בעקבות המלצה של רחל טימור, ובשלב מסוים המליץ חמי אריאל לאימו להעביר גם את תיק ההשקעות שלה לניהול הנאשם. חמי אריאל סמך על הנאשם באופן מוחלט, התנהל מולו ולא הכיר איש מלבדו במרץ. הנאשם הגיע לדיר המוגן שבו התגוררה בתיה אריאל כדי להחתימה על ההסכם. חמי ואימו נתנו לנאשם לנהל לה סכום של כ-4.5 מיליון ₪. **הנאשם הפסיד בתיק כ-1.5 מיליון ₪. ההסכם עם הנאשם היה על ניהול תיק סולידי, בשום אופן לא באופציות, אך בוצעה השקעה באופציות ונוצר הפסד גדול**^[161]. כאשר שוחח אריאל עם הנאשם על כך (בדיעבד), הנאשם נתן לו להבין שהוא חולה במחלה סופנית. אריאל ריחם עליו מאד וגילה אמפתיה. הנאשם אמר לו שבתקופה שבה לא טיפל בתיק בשל מחלתו,

מישהו אחר (ששמו לא נאמר) טיפל בתיק והוא שהשקיע באופציות וגרם להפסדים. דברים אלה לא נאמרו לאריאל בזמן אמת, אלא רק בדיעבד. בחקירתו הנגדית אריאל הסכים שיתכן שלא שמע טוב והנאשם אמר לו שאביו חולה^[162]. **הנאשם הבטיח שידאג שהכסף יחזור לחשבון, ואכן בתוך ימים גדל התיק ב-200,000 ₪.** אז ביקש אריאל לשוחח עם הנאשם ותמרי, ובעקבות אותה שיחה, שבה נאמר לו שלא ניתן להבטיח לו שהנזקים יהיו על חשבונם ושהסיכון חייב להיות עליו, החליט להפסיק את ההרשאה שלהם לחשבון המנוהל בבנק^[163]. לאחר אותה פגישה, שבה פגש לראשונה את תמרי, הפנה את העניין לעורכי דין. אריאל הדגיש שהטרוניה שלו אינה בשל עצם ההפסדים, שכן הוא מודע לכך שאלה יכולים להתרחש (ואכן התרחשו בתיק שהנאשם ניהל עבור חמי אריאל עצמו, ועל כך אין לו טענה), אלא על הפסד שנוצר עקב פעילות לא לגיטימית^[164].

רחל טימור: טימור הכירה את הנאשם מעל 20 שנה. היא הייתה בת זוגו והם נותרו חברים, אך לא בני זוג. במהלך עדותה בבית המשפט, התברר שעדותה בבית המשפט שונה בפרטים מהותיים מהודעותיה שניתנו ברשות. כן ציינה בלא מעט תשובות כי אינה זוכרת את הארועים. לפיכך קיבלתי את בקשת התביעה להגיש את הודעותיה מכח סעיף 10א לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 [פקודת הראיות], כעולה מהחלטתי המפורטת בפרוטוקול. בין היתר, כך ציינתי בהחלטתי:

"שאלת הזהות של מי שניהל את תיקי ניירות הערך בהם עוסק תיק זה, היא שאלה קרדינאלית במשפט. חלק נכבד מהגנתו של הנאשם בנוי על הטענה כי תמרי או מי מטעמו הוא שפעל באותם תיקים, ולא הנאשם או לא רק הנאשם. לפיכך, נקודה זו היא במרכז המחלוקת. עיון בהודעות מעלה כי לאורך כל ההודעות העדה התייחסה ברשות כמעט אך ורק לנאשם כמי שטיפל בענייניה, והשם "מרץ" עולה רק בתשובה לשאלות ספציפיות. בחנתי את העניין גם לאור הערתה האחרונה של העדה בטרם החלו הצדדים בטיעון המשפטי שלהם בנקודה זו, לפיה החוקרים הם שהכניסו לפיה את שמו של הנאשם, וראיתי כי העדה היא שהעלתה ברשות את שמו של הנאשם במענה לשאלות פתוחות לגמרי, למשל בגיליון 17 שורות 21 - 22"^[165].

הודעותיה של טימור ברשות סומנו **ת/145א** ו-**ת/145ב**, והתקבלו, לאחר שבהמשך גם מתן האמרה הוכח במשפט^[166]. מקום שמצאתי סתירה בין הודעותיה של טימור ברשות לעדותה בבית המשפט, החלטתי להעדיף את הנאמר בהודעותיה ברשות, בהתאם לסעיף 10א(ג) לפקודת הראיות^[167]. זאת, הן בשל קרבת מועד גביית האימרות למועד הארועים (כאמור - בעדותה הרבתה טימור לציין כי אינה זוכרת דברים מסויימים), הן מאחר שהתרשמתי שיחסיה האישיים של טימור עם הנאשם הם שגרמו למתן דגש גדול יותר על חלקו של תמרי בניהול תיקה והשקעותיה (בהתאם לגרסת ההגנה במשפט), דגש שנעדר מתשובותיה ברשות. נוסף על כך, מכלול הראיות, לרבות הפעולות שעשה הנאשם בניירות ערך שלא כדון, שהעדיף בהן את חשבונה של טימור על פני חשבונות לקוחות אחרים, מלמדים כי הדברים שאמרה העדה מחוץ לבית המשפט, ברשות ניירות ערך, עדיפים על פני הגרסה ה"מתוקנת", שנמסרה בבית המשפט.

כזכור, כדי להעדיף את האימרה של טימור שניתנה מחוץ לבית המשפט, או את חלקה, עלי למצוא לה חיזוק, כמצוות סעיף 10א(ד) לפקודת הראיות. חיזוק משמעותי להודעות, ממש בנקודה שבמחלוקת, קרי: העובדה שטימור בחרה לתת את תיקה לניהול **הנאשם**, עליו סמכה, ולא לניהולו של תמרי או מרץ, ניתן למצוא **במעשיה** בזמן אמת. לא זו בלבד שהנאשם הוא שהביא את טימור לאכסניה ה"רשמית" של מרץ, שם נפתח תיקה^[168], אלא שכאשר הנאשם עזב

את מרץ ועבר לעבוד בפריזמה, טימור עזבה את מרץ עימו, והעבירה את תיק השקעותיה לפריזמה, וזאת, כדבריה, "באופן טבעי", הכל - כפי שהעידה בנקודה זו גם בבית המשפט^[169]. חיזוק נוסף ניתן למצוא גם בעדותו של רמי תמרי שהתייחס לטימור, לכך שלא הכיר אותה ומי שהביאה למרץ הוא הנאשם^[170].

טימור העידה שהנאשם, לו קראה "מייק", היה חבר טוב של אחיה, יהודה מוטרו, אשר היה זה ש"שידך" בין הנאשם לבין תמרי, כפי שהנאשם עצמו סיפר^[171]. הנאשם הביא אותה למרץ והוא שהחלים אותה על הסכם ניהול התיק. היא לא הבינה בשוק ההון ולא יודעת אילו מניות הוחזקו בתיק ההשקעות שלה, שאותו ניהל הנאשם והוא כלל אלפי שקלים בודדים. היא אינה יודעת מה זה אופציות^[172]. בהודעותיה ברשות^[173] ציינה כי הנאשם טיפל בחשבונותיה; לנאשם הייתה יד חופשית בניהול התיקים; הנאשם העביר את הפעולות בחשבונה; הנאשם הוא היחיד שקיבל החלטות לגבי רכישות של ניירות ערך בחשבונה וכי ראתה את רמי תמרי בסך הכל פעם אחת. לעומת זאת, בעדותה בבית המשפט טענה כי למרץ ולתמרי היה תפקיד מרכזי בניהול התיק שלה וכי נתנה אמון גם בתמרי^[174], אך הוסיפה כי הנאשם היה איש הקשר שלה במרץ ופנתה בשאלות ישירות לנאשם, ככל ששאלה בכלל^[175]. גם בחקירתה הנגדית, בבית המשפט, כאשר נשאלה אם שוחחה עם רמי תמרי, השיבה "אולי פעם, אולי בפגישה, אני לא זוכרת"^[176]. זאת, בהשוואה למאות שיחות טלפון שהתקיימו בין טימור לנאשם בשנים 2006 - 2007, כעולה מתקליטור ודוח שיחות מבזק^[177], שעליהם העידה טימור^[178]. כאמור, בנקודות שיש בהן סתירה בין גרסתה ברשות ניירות ערך לגרסה בבית המשפט, אני מעדיפה את גרסתה ברשות.

ורדית אסיס קנר: אסיס קנר היא בתה של רחל טימור. על פי הודעתה ברשות, שהוגשה בהסכמה^[179], הנאשם היה חבר קרוב של המשפחה, הכיר גם את ילדיה וגם את אמה; טימור היא שפתחה עבורה את החשבון שנוהל על ידי הנאשם; הכספים בחשבון הופקדו על ידי טימור והדיווחים נשלחו לטימור על ידי הנאשם. דברים אלה אושרו גם על ידי טימור עצמה, בבית המשפט^[180]. אסיס קנר לא הייתה מודעת לנעשה בחשבון. אין לה כל ידע בניירות ערך. לדבריה, היחיד שהתעסק עם הפעילות בחשבונה הוא הנאשם ומי שעמדה מולו בקשר הייתה אימה.

86. עולה, אם כן, מהראיות, שגם בחשבונות הלקוחות המועדפים פעל רק הנאשם, על פי שיקול דעתו הבלעדי. איש מהמועדפים לא ידע מהן אופציות, ולא ידע מראש שהנאשם יפעל עבורו באופציות. לחלק מהלקוחות הללו נגרמו הפסדים כבדים כתוצאה מהפעילות בניירות ערך ספקולטיביים, לרבות באופציות, ולאלה שבאו בטרניה אל הנאשם הוא הבטיח לפעול לתיקון המצב ולהחזרת ההפסדים. כך גם עשה, לפחות באופן חלקי.

סיסמאות הכניסה למחשב

87. נושא שלו הקדישה ההגנה מאמצים רבים היה סיסמאות הכניסה לתוכנת הדנאל במחשב. אומר כבר עתה בבירור: אין מחלוקת כי הסיסמאות שעמן עבדו עובדי מרץ היו פשוטות למדי (שמו של העובד והסיפרה 1 אחריו), כל העובדים הכירו את הסיסמאות אלה של אלה, ויש להניח שכל אדם שרצה בכך, יכול היה להכנס לדנאל עם סיסמא של

עובד אחר. לכן ברור, שעצם העובדה שמרבית ההוראות שבהן עסקין בוצעו משם המשתמש של הנאשם, שסיסמתו הייתה "מייקל1", אינה ראייה קונקלוסיבית, כשלעצמה, לכך שהוא ביצע את הפעולות. עם זאת, מדוח הפעולות **ת/159** ניתן ללמוד שמתוך 1,371 הפעולות שבוצעו בחשבונות לאוטמן בין 3.9.06 עד 27.8.07, 1,366 פעולות בוצעו באמצעות שם המשתמש של הנאשם, ורק 5 פעולות בוצעו באמצעות שם משתמש אחר - "קובי" (הלא הוא קובי אקאי)^[181]. עובדה זו, ביחד עם כל הראיות שהוצגו עד כה, בצירוף העובדה שמערכות המסחר הרלוונטיות ללקוחות הנאשם היו מותקנות על המחשב שלו ושל אקאי בלבד, מובילה למסקנה היחידה האפשרית והיא שהנאשם הוא שנתן את ההוראות שבהן נעשה שימוש בשמו.

תמרי התבקש להתייחס לאפשרות שמישהו אחר זולת הנאשם נתן את ההוראות הללו תחת שמו של הנאשם:

- ש:** תתייחס לטענה לפיה מנהלי תיקים אחרים במרץ נתנו הוראות מתוך המחשב של הנאשם גביש?
- ת.** לעניות דעתי זה לא בוצע. לא היה וגם תיאורטית האפשרות לכך שואפת לאפס. כיוון שלכל אחד יש את המחשב שלו באמצעותו הוא פועל עבור לקוחותיו ואין לו מה לחפש במחשב של מייקל ולבצע פעולות דרכו.
- ש.** תתייחס לנושאי שמות המשתמש והסיסמאות?
- ת.** בחברה היו 3 רבדים נפרדים לנושא של ניהול התיקים. האחד - קודם כל צריך להיכנס למחשב של העובד. קרי - סיסמא, שם משתמש, ספציפית לעובד. לאחר מכן רובד שני - זה להיכנס למערכת דנא"ל מידע, שוב עם שם משתמש ספציפית לכל עובד והרובד השלישי - זאת תוכנת המסחר של כל בנק ובנק כמצוין במקרה הזה, דנא"ל מסחר עבור הבנק הבינלאומי. כלומר שלוש פעמים אתה צריך להקיש שלושה שמות ו-3 סיסמאות כדי להגיע בסופו של דבר לביצוע פעולת מסחר^[182].

סיכום ביניים

88. ראינו עד כה שגם מראיות בדבר התנהלות הנאשם במרץ בהשוואה להתנהלות שאר מנהלי התיקים, גם מעדויות מנהלי התיקים על כך שאיש מהם לא פעל בחשבונותיהם של לקוחות הנאשם, וגם מראיות חפציות ישירות וגם מעדויות הלקוחות כולם, עולה שרק הנאשם פעל בחשבונות לקוחותיו, וזאת על פי שיקול דעתו הבלעדי. כך, גם בחשבונות הלקוחות הנפגעים וגם בחשבונות הלקוחות המועדפים.

הפעילות התרמיתית שביצע הנאשם בחשבונות הלקוחות שבניהולו

89. משהוכח, כאמור עד כה, שהנאשם הוא שביצע את הפעילות בכל החשבונות שבניהולו, ובפרט בחשבונות לאוטמן, בחשבונות הקופות ובחשבונות הלקוחות המועדפים, ומשהנאשם לא העלה כל טענה לפיה המעשים שנעשו היו חוקיים ומותרים, ניתן למעשה לקצר בפרק זה של תיאור המעשים האסורים. עם זאת, מאחר שמדובר בעניין שבלב התיק, יוקדש פרק קצר לעניין זה.

90. אזכיר, בתמצית, את טיב ההאשמה בעניין זה, בפרט באישום הראשון והשני: במהלך כשנה ומחצה, בין 25.1.06 ועד 22.7.07 ביצע הנאשם עסקאות סיבוביות במספר מניות דלות סחירות, כפי שפורט בכתב האישום. הנאשם נהג

לקנות בשער נמוך, באמצעות החשבון המפצל של מרץ בבנק הפועלים^[183], מניות מאחד מחשבונות לאוטמן או הקופות (שמכרו את המניות), ובהמשך היום, בדרך כלל בסמיכות זמנים, מכר את אותן מניות בחזרה לחשבונות לאוטמן או הקופות, במחיר גבוה יותר. כתוצאה מכך נוצר רווח בחשבון המפצל. מדובר ברווח מובטח מראש וודאי (והפסד וודאי בחשבונות לאוטמן או הקופות), לאור שליטתו של הנאשם בכל החשבונות שהשתתפו במהלך, ונוכח העובדה שהנאשם קבע את שערי הקניה והמכירה כאוות נפשו. את הרווח שנוצר במפצל נהג הנאשם להעביר לאחד מהחשבונות המועדפים. העסקאות הסיבוביות שביצע הנאשם באופן זה פורטו ב-72/ת, מסמך שמתבסס על דפי בנק וחומרים נוספים שהתקבלו מהבנק, בעקבות דרישות שסומנו 205/ת. אופן הכנת המסמך הוסבר על ידי החוקר עתניאל אפק^[184] וקיים פירוט והסבר בסיכומי המאשימה^[185], אך כאמור - בהעדר התנגדות בעניין זה מצד הנאשם, איני מוצאת לפרט את כל ההיבט הטכני.

את הפיצול ללקוחות המועדפים ביצע הנאשם בסוף כל יום מסחר, לאחר שנוצר הרווח המובטח במפצל. הוא ייחס את כל ההוראות שביצע עבור המפצל בתחילת ה"סיבוב" לאחד או יותר מהחשבונות המועדפים (קניה במחיר נמוך) ולאחר מכן ייחס להם את המכירה במחיר גבוה. מרבית הרווחים פוצלו לחשבונות רחל טימור ובתה, ורדית אסיס-קנר.

עדות מומחה התביעה

91. המאשימה הגישה חוות דעת מומחה של מר יוסי בהיר, מי ששימש במגוון תפקידים בבנק הפועלים עד שנת 1991, ובין היתר כמנהל חדר עסקאות לפקדונות בשקלים וסגן מנהל מחלקת פקדונות בשקלים. הוא הקים את מחלקת מסחר ומעו"ף בבנק הפועלים וניהל אותה בשנים 1991 עד 1996, ולאחר מכן שימש כסמנכ"ל בנק הספנות לישראל בע"מ, ממונה על פסיבה, ניירות ערך והשקעות, עד שנת 2000. מ-2001 ועד היום משמש בהיר כיועץ מקצועי עצמאי לנושאי שוק ההון, הוא משמש בדירקטוריונים שונים של חברות פיננסיות, נותן חוות דעת, לרבות עבור בתי משפט, משמש כיועץ מקצועי לבנקים, למשרד האוצר, לבורסה לניירות ערך בתל אביב ולבורסת CME בשיקגו, למגדל חברה לביטוח ומרצה בנושאי אופציות וחוזים עתידיים במסגרת המכללה למנהל ומועדון מעו"ף של הבורסה לניירות ערך בתל אביב^[186].

חשוב לציין שבהיר נתבקש להעיד רק על תחום מומחיותו, קרי: טיב הפעילות בחשבונות. הוא לא העיד מי ביצע את הפעילות ולא סיבך את הנאשם בעדותו. הוא הבהיר כי התובע הוא שמסר לו שהפעילות הנבדקת בוצעה על ידי הנאשם, ואם פלוני אחר ביצע את הפעילות, הרי שחוות דעתו מתייחסת לאותו פלוני^[187]. גם מטעם זה, ההגנה לא חלקה באופן ממשי על חוות הדעת (מלבד אמירה סתמית בסיכומים, שלא נומקה ולא פורטה, כי חוות הדעת אינה עומדת במבחן הפסיקה לגבי חוות דעת^[188]). כאמור בפתח פרק הדין בהכרעת הדין (לעיל, פסקה 37), הנאשם לא חלק על כך שהפעילות שנעשו בחשבונות השונים שבהם עסקין היו פעולות נטולות הגיון מסחרי ובעלות חזות תרמית^[189].

בהיר הבהיר בחוות דעתו כי אין כל הגיון כלכלי שיכול להסביר את העסקאות הסיבוביות שנעשו, מלבד רצון לצבור רווח חסר סיכון במפצל. הוא ציין שאם היה רצון אמיתי ולגיטימי להעביר נייר ערך מסויים מלקוח אחד לשני, לא היה צורך להשתמש במפצל לשם כך, אגב יצירת פער בין מחיר המכירה למחיר הקניה.

בהיר הסביר מהו חשבון מפצל ולשם מה נועד:

"נלך צעד אחד אחורה ברשותך ונסביר מה זה חשבון מפצל כדי לתת רקע מלא לדברים. מנהלי תיקים במציאות הקיימת בישראל מקבלים יפוי כוח מהלקוחות. למנהל תיקים יכול להיות מ-5 לקוחות ומעלה ויש כאלה שיש להם מאות ואלפי. אז איך ברמה הטכנית שאתה מחליט היום לקנות ללקוחות לדוגמא מניות בנק הפועלים כי אתה חושב שמניות בנק הפועלים הן קנייה טובה, ואתה רוצה לקנות את זה לכל לקוחותיך. אז על מנת, כדי להקל על מנהל תיקים, שלא יצטרך להקיש, נגיד שיש לו 1000 לקוחות, שלא יצטרך להקיש 1000 פקודות קנייה ומכירה אזי נוצר החשבון המפצל. לכאורה אתה קונה בצורה מרוכזת עבור הלקוחות כמה מניות שאתה חושב שצריך לקנות, ובסיום העסקה או בסוף היום, יש לזה כללים, אתה מה שנקרא מפזר או מפצל את העסקה ללקוחות השונים. כך שזה, בתום היום החשבון המפצל הוא חשבון נקי לחלוטין. לכן דרך אגב בחשבון הזה אין עמלות ואין שום דבר, זה פשוט חשבון טכני. לכאורה אם ניתן היה להעביר הוראת מסחר שלא דרך חשבון, טכנית היה, המערכות הטכניות היו יכולות לקבל איזו שהיא הוראה זה שייך לדוגמא ליוסי בהיר בלי שיוך למספר חשבון לא היה צריך חשבון מפצל. אבל מכיוון שהמערכות הטכניות מחייבות מספר חשבון אז זה נקרא חשבון מפצל. קנית בסוף היום, קנית, סליחה, במהלך היום, בסוף היום אתה אמור לפצל, לפצל ללקוחות. זאת המתודולוגיה של העבודה"^[190].

בעדותו ציין המומחה כי קיבל מהמאשימה את המידע בדבר זהותו של מי שעמד מאחורי הפעילות שבדק, אך כשלעצמו אין לו כל דרך לבדוק את העניין ומבחינתו מבצע הפעילות יכול היה להיות גם כל אחד אחר. עם זאת ציין, שהוא מצא שמדובר בשיטה ובפעילות מתואמת היטב, ולפי סמיכות הזמנים בין ההוראות המתואמות, קיימת סבירות נמוכה שהיא בוצעה על ידי שני אנשים שונים, אם כי אינו יכול לומר בצורה פסקנית כך או אחרת^[191].

92. בהיר בחוות דעתו ניתח מספר רב מאד של פעולות, כעולה מנספחי חוות הדעת, והביא מספר דוגמאות במלל של חוות הדעת. כך, למשל, הראה כיצד ביום 18.1.07 פעל הנאשם^[192] במניות **בסר אירופה** באופן שהותיר בסוף המהלך, שארך כשתי דקות בלבד, רווח בחשבון המפצל בסך של 10,650 ₪, שהושג על ידי משיכת כספים מחשבונות לאוטמן. תחילה העביר הנאשם הוראה לרכוש 15,000 מניות בשער 3749 בחשבון המפצל. מספר שניות אחר כך העביר הוראה למכור 14,982 מניות באותו שער מחשבון נשהבית (18 מניות נרכשו מהשוק, מצד ג) וההוראה בוצעה מיידית, מול המפצל. כדקה לאחר מכן העביר הוראה לקנות 16,000 מניות בחשבון לאוטמן, בשער 3820. שניות לאחר מכן העביר הוראה למכור 15,000 מניות מהחשבון המפצל בשער 3820 (הגבוה ב-1.9% מהשער שבו רכש את המניות הללו שתי דקות קודם לכן). הוראת הקניה בחשבון לאוטמן בוצעה באופן הבא: 1,122 מניות נרכשו ממשקיעים שונים בשוק ו-14,878 מניות נרכשו מהמפצל. בשלב זה נותרו בחשבון המפצל 122 מניות מתוך ה-15,000 ועל כן העביר הנאשם הוראה לקנותן בשער 3820 עבור חשבון לאוטמן^[193].

93. לאחר שהמומחה בדק כך את כל הפעילות התוך יומית שבוצעה בחשבון המפצל של מרץ מול החשבונות שניהל

הנאשם, מסקנתו הייתה כי כל העסקאות הללו הניבו רווח בחשבון המפצל^[194]. לאחר מכן בדק את הפיצולים של העסקאות שנבחנו. מסקנתו הייתה שחלק גדול מעסקאות המסחר התוך יומי פוצלו לחשבונות הלקוחות המועדפים והרווח שנבע מעסקאות אלה הועבר אליהם^[195].

מסקנתו של המומחה ברורה:

"מנהל תיקים חב חובת אמון ללקוחותיו ואינו יכול להפלות בין הלקוחות השונים שלו. ברור כי תוצאות הפעילות שנסקרה במסגרת פרק זה אינה מקרית. גביש ביצע פעולות רבות בין חשבון מרץ בפועלים לבין חשבונות לאוטמן ו/או קופות הגמל. פעולות אלה יצרו רווחים בחשבון מרץ בפועלים, רווחים שהועברו (פוצלו) לחשבונות המטרה. ברור כי אין הגיון מקצועי בעסקה "סיבובית" שבה מנהל תיקים קונה לחשבון המפצל מניה בשער נמוך מלקוח שלו ומוכר מיד את אותה מניה מהחשבון המפצל לחשבון אחר של אותו לקוח בשער גבוה יותר. לפיכך ברור כי לא כוחות השוק וכושרו המקצועי של גביש הביאו לרווח הנ"ל, אלא פעילות מסחר מתוכננת היטב שמטרתה הייתה השאת רווח מעוותת לחשבונות המטרה על חשבון לאוטמן ו/או קופות הגמל. מנגנון המסחר של הבורסה שימש את גביש ככלי להעברת כספים מחשבונות לאוטמן ו/או קופות הגמל לחשבונות המטרה"^[196].

גם בעדותו בבית המשפט הבהיר המומחה כי העובדה שכל העסקאות שנעשו במסחר תוך יומי הניבו רווח היא בלתי אפשרית, אלמלא התכנון הקפדני והשליטה של הנאשם בשני צידי המתרס:

"גם גדולי הסוחרים והמוצלחים ביניהם אין 100 אחוז הצלחה, לא קיים, כי במשך היום יש הרבה מאד דברים מקריים שאין לך שום שליטה עליהם... אם התוצאה היא 100 אחוז מהעסקאות מרוויחות כסף מראש אני אומר שיש פה משהו חשוד... בדוגמאות שאני סוקר במסגרת חוות הדעת אני חושב שהצלחתי להראות איך יצרו בצורה מאד מאד מתוכננת שבו כל העסקאות מרוויחות כסף"^[197].

94. בהמשך חוות הדעת ניתח המומחה את פעילות הנאשם במניות פורמולה. הוא תיאר כיצד ניצל הנאשם את שיטת המסחר והסליקה בבורסה לביצוע עסקאות במניות פורמולה, שהביאו להעברת כספים לאחד או יותר מהחשבונות המועדפים, בדרך של רווחים שהופקו על חשבון אחד מחשבונות לאוטמן. בכל אותן פעולות מכר הנאשם מאחד מחשבונות לאוטמן בשער נמוך לחשבון המפצל, שקנה אותן. מיד לאחר מכן מכר אותן המניות לאחד מחשבונות לאוטמן בשער גבוה יותר. לאחר שהשלים את הפקת הרווח בחשבון מרץ, פיצל את ההוראות שהניבו את הרווח מחשבון מרץ לאחד או יותר מהחשבונות המועדפים, קרי: העביר את העסקה מהחשבון המפצל לאחד החשבונות המועדפים. המומחה תיאר כיצד ניצל הנאשם את הבנתו בשוק ההון לשם השאת הרווחים לחשבונות המועדפים, על גבם של חשבונות לאוטמן. ביתר פירוט הובאה דוגמא אחת: פעילות הנאשם ביום 31.10.06^[198], אך כפי שצינתי - מאחר שהנאשם לא חלק על מסקנות המומחה ועל ניתוחיו באשר לטיב הפעילות, אלא רק טען שלא הוא ביצע אותה - איני מוצאת לפרט יותר מכך.

95. המומחה בחן את הפעילות של הנאשם במקרים נוספים וגם שם הגיע למסקנות זהות. הובאו דוגמאות מפורטות, של פעילות במניות תדאה ביום 12.2.06, ובמניות קמהדע ביום 11.4.06. דוגמאות אלה העוקבות אחר כל שלבי המסחר ואחר הפיצולים שביצע הנאשם לאחר יצירת הרווחים, מלמדות כיצד ניצל הנאשם את מומחיותו והבנתו הטובה

את שוק ההון כדי ליצור רווחים בחשבונות המועדפים על חשבון הלקוחות הנפגעים (לאוטמן והקופות)^[199].

96. בעדותו בבית המשפט הדגיש המומחה היבט בעייתי נוסף של פעילות הנאשם: הוא ניצל, למעשה, את כח הקניה של החשבון המפצל של מרץ ("היונק", למעשה, מהיתרות של כל לקוחות החברה המקושרים אליו), כדי להיטיב עם הלקוחות המועדפים. זאת, מאחר שלא ביצע את הרכישות הראשוניות באמצעות חשבון הלקוח, אלא באמצעות המפצל, וזאת מאחר שבחשבון הלקוח **לא היה סכום הכסף הנדרש לביצוע הרכישה**^[200].

השפעת הפעילות שביצע הנאשם על שערי ניירות הערך שבהם פעל

97. המומחה בחוות דעתו התייחס גם להשפעת פעילויות הנאשם על שערי ניירות הערך שבהם פעל. לדבריו, לעסקאות שביצע הנאשם הייתה השפעה מהותית על שערי ניירות הערך שבהם פעל, בימים שבהם פעל. פעולותיו במסחר היוו חלק מהותי במסחר באותם ימים ובחלק מהימים השפיע על שערי הנעילה^[201].

98. כך ציין, אגב הבאת הדוגמאות הפרטניות, שהנאשם בפעילותו הסיבובית - שלא הייתה לה תכלית מלבד הסבת רווחים לחשבונות המועדפים על חשבון החשבונות הנפגעים - גרם לעליית שערים תוך זמן קצר (למשל - בדוגמא המתייחסת לפעילות **במניות תדא** ביום 12.2.06 גרם הנאשם לעליה של כ-7% בתוך פרק זמן קצר^[202]; בדוגמא המתייחסת לפעילות **במניות קמהדע** ביום 11.4.06 מציין המומחה שהעסקאות שביצע הנאשם היוו כ-25% מנפח המסחר במניה ביום זה, והפעילות הביאה לעליית שער המניה מ-1880 ל-2000, כאשר בתום מעורבות הנאשם במסחר ירד השער ל-1987^[203]).

99. כך ציין והסביר המומחה בפרק נפרד בחוות הדעת, שהוקדש להשפעת הנאשם על שערי ניירות הערך הנסחרים בבורסה^[204]. באותו פרק הסביר ופירט את השפעתן של הפעולות העצמיות שביצע הנאשם על שערי **מניית פורמולה**. הכוונה לפעולות שעשה הנאשם בין חשבונות לאוטמן לבין עצמם, ולא מול לקוחות אחרים שניהל (אלה יידונו בנפרד). הנאשם ביצע עסקאות עצמיות במניות פורמולה בהיקף של מעל 2.1 מליון מניות, בעשרות ימי פעילות. ב-10 מתוך 13 ימי מסחר שנבחנו השפיע הנאשם על שער הנעילה של המניה באותו יום^[205].

100. עוד נסקרה השפעת פעולות המסחר שביצע הנאשם על השערים והמחזור בבורסה **במניית פורמולה** (שלא במסגרת הפעולות העצמיות) ובמניות נוספות, באותה פעילות שמטרתה הייתה להשיא רווח לחשבונות המועדפים על חשבון הלקוחות הנפגעים. מסקנת המומחה היא שפעילות הנאשם השפיעה על שערי המניות שבהן פעל, ובחלק מהימים השפיעה גם על שער הנעילה. מאחר שהשער שנקבע בעסקאות הללו נקבע על ידי הנאשם, שפעל משני צידי המתרס, ומדובר בשער שנקבע על מנת לשרת, באופן מעוות, צרכים של לקוח אחד על חשבון אחר, היו עלולים הסוחרים בשוק להסיק מסקנות מוטעות לגבי המסחר באותן מניות^[206]. לפעולות אלה קרא המומחה "**עסקאות מתוכננות**".

המומחה בחן 31 ימי מסחר ב-8 מניות שונות שבהן ביצע הנאשם עסקאות מתוכננות. ב-18 מועדים מתוכם היו עסקאותיו של הנאשם חלק מהותי ממחזור המסחר באותו יום. עסקאות אלה, שלא היו עסקאות שנולדו כתוצאה ממפגש של מוכר מרצון וקונה מרצון, אלא של פעילותו האסורה של הנאשם, הביאו לציבור המשקיעים מידע מוטעה על היקף המסחר ואופיו במועדים שנבחנו. כך גם בעסקאות המתוכננות **במניות פורמולה**. ב-9 מועדים מתוך ה-31 השפיעו העסקאות המתוכננות של הנאשם על שער הנעילה, וזאת בנוסף למועדים שבהם השפיעו העסקאות העצמיות על שער הנעילה.

מתוך 9 המקרים הללו, בשני מקרים (במניות פורמולה) השפיעו עסקאות הנאשם על שער הנעילה בסוף החודש (ספטמבר ואוקטובר 2006) ^[207]. בחוות הדעת ובעדות המומחה הוסבר כי לשער הנעילה של יום המסחר האחרון בחודש חשיבות גדולה במיוחד. זאת, מאחר שבסוף החודש עורכים כל הגורמים בשוק ההון, ובכללם מנהלי התיקים, הגופים המוסדיים (קרנות הנאמנות, קופות הגמל, חברות ביטוח, ועוד) את דוחותיהם לציבור לקוחותיהם ולציבור הרחב, על תוצאות פעילותם ושווי השקעותיהם. חלק ממנהלי התיקים גובים את דמי הניהול מלקוחותיהם אחת לחודש, על פי שווי תיק ההשקעות לסוף החודש ^[208]. לכן, מעבר לפסול שבפעילות הנאשם מבחינת לקוחותיו, כאשר יצר רווחים אצל המועדפים על חשבון הנפגעים, ויצר את המצגים הכוזבים כלפיהם, קיים פסול נוסף והוא המצג הכוזב שנעשה כלפי השוק, בדמות שער נייר הערך בבורסה, שלפיו כל הגופים האמורים משערכים את נכסיהם ואת חשבונות ההשקעות של לקוחותיהם ^[209].

101. המומחה בדק וגילה כי הנאשם השפיע על שער הנעילה בסוף החודש במניות פורמולה בכל החודשים שבין ספטמבר 2006 ועד יולי 2007, מלבד חודש אחד. פעילות זו הייתה בעלת השפעה מהותית על שווי מניות פורמולה במשך חודשים רבים ^[210].

102. סיכומו של דבר, הפעילות המתוכננת והעסקאות הצולבות שביצע הנאשם בחשבונות שבניהולו גרמו לתנודות בשערי המניות הרלוונטיות והזרימו לשוק מידע רב, בפרט בנוגע למניות פורמולה. ציבור המשקיעים לא יכול היה לדעת שגורם מרכזי אחד מכון את הפעילות האמורה, ולפיכך כל משקיע סביר היה עשוי לטעות באשר לטיב הפעילות שהתנהלה במניות בהן פעל הנאשם בימים בהם פעל, וכך ביתר שאת לגבי מניות פורמולה. ההשפעה של הנאשם על שערי הנעילה יצרה עיוותים בשיעור תיקי ההשקעות של כלל המשקיעים בשוק, בפרט כאשר השפיע באמצעות העסקאות המרמטיות על שערי הנעילה בסוף חודש כלשהו ^[211]. נוכח סמיכות הזמנים בין הפעולות המתואמות, יש סבירות נמוכה שהיא בוצעה על ידי שני אנשים שונים. סבירות נמוכה זו אין בה כדי לעורר ספק בממצאים שנקבעו וייקבעו בהכרעת דין זו.

חשיפת מעשי הנאשם

103. כפי שצוין לעיל, בסביבות אפריל - מאי 2007 ביקש נעם לאוטמן ממכרו, גבי פרל, לבחון את תיקי ההשקעות של המשפחה ופרל הסב את תשומת ליבו לאחזקות החריגות במניות פורמולה ותדאה, בתיקים שנהלו על ידי הנאשם. לאוטמן פנה לנאשם, אשר אמר שהוא פועל להקטין את האחזקות ^[212]. בהמשך, באוגוסט 2007 נכנסה חברת

אקסקליבר לתמונה, לבקשת משפחת לאוטמן. לאוטמן וסבירסקי העידו על ממצאי אקסקליבר, אך אין צורך לפרט בעניין, שכן בסופו של יום, הממצאים קבילים רק ככל שהפכו לראיות בתיק דנן, ולענייננו חשובה העובדה שלטעמם של אנשי לאוטמן, הממצאים הצדיקו פניה לרשות ניירות ערך^[213]. מתוך הממצאים התברר לאנשי לאוטמן לראשונה ש**דב לאוטמן** הוא בעל עניין בחברת פורמולה וז'ן מלח אחזקותיו במעל 5% ממניותיה^[214].

נוסף על הגילוי הנוגע לשיעור האחזקות במניות פורמולה, שהפך את לאוטמן לבעל עניין בחברה, גילה סבירסקי חוסר התאמה בין מצב האחזקות של לאוטמן בניירות ערך לפי דוחות הדנאל שקיבלו נציגי לאוטמן בסוף כל חודש, לבין דוחות הבנקים. בעוד שבדוחות הבנקים ניתן היה לראות אחזקה גדולה למדי במניות פורמולה, דוחות הדנאל הצביעו על אחזקה נמוכה בהרבה במניות, ולצידה כמות מזומנים גדולה יותר בחשבון. אנשי אקסקליבר דיווחו לאנשי לאוטמן ולזרח נתיב על הגילוי האמור, וזרח נתיב אף בדק את הדברים ונוכח באי ההתאמה, בעצמו^[215].

בעקבות הגילוי שדב לאוטמן הפך בעל עניין בחברת פורמולה, דב לאוטמן פנה טלפונית למשה טרי, יו"ר הרשות דאז, סיפר לו את שגילה ושאל מה לעשות. לפי מה שדב לאוטמן סיפר לבנו, נעם, טרי אמר לו שאנשי הרשות יחזרו אליהם. בהמשך לכך נערכה פגישה בין נעם לאוטמן, גיא סבירסקי, ובא כוחה של משפחת לאוטמן - עו"ד שמואל חמו, לבין אלחנן הרמור ויעקב קאופמן, אנשי רשות ניירות ערך, שבה מסרו אנשי לאוטמן לאנשי הרשות מסמכים על אודות מה שגילו בחשבונות לאוטמן^[216]. במענה לשאלות הסנגורית הדגיש נעם לאוטמן שהוא מעולם לא פגש במשה טרי^[217]. למיטב ידיעתו של נעם לאוטמן, בהמשך לפגישה עם אנשי הרשות הייתה שיחה טלפונית נוספת בין דב לאוטמן למשה טרי^[218]. ביום 18.9.07 מסר לאוטמן דיווח מידי לבורסה ולרשות על כך שהוא בעל עניין בחברת פורמולה וז'ן (ת/97). למחרת השיחה השניה עם יו"ר הרשות פנו נציגי לאוטמן לרמי תמרי וקיימו עימו שיחה קשה, שאף הוקלטה. השיחה קויימה בלא נוכחות הנאשם, מאחר שנציגי לאוטמן חשדו שתמרי היה שותף למעשים שנעשו בתיקי ההשקעות (כפי שכבר צוין במקום אחר בהכרעת הדין)^[219]. יצוין, כי סדר הזמנים בין השיחות והפגישות אינו לחלוטין ברור, מאחר שלאוטמן צוין בעדותו בבית המשפט שחלף זמן רב מאד והוא אינו זוכר בדיוק מה קדם למה^[220]. בהמשך הגישה משפחת לאוטמן תביעה אזרחית נגד מרץ, נגד רמי תמרי ואשתו (שניהם הבעלים של מרץ) ונגד הנאשם^[221].

פעילות של הנאשם בחשבונות הקופות בניגוד להרשאות

104. מעבר לפעילות המרמית והעסקאות הסיבוביות שביצע הנאשם בחשבונות הקופות, חשוב לציין שפעילותו הייתה גם בניגוד להרשאות שקיבל מנציגי הקופות:

א. אנשי קופות הגמל אסרו על הנאשם לפעול בחשבון המפצל של מרץ עבור חשבונות הקופות, ונאמר לו כי

עליו לעבוד ישירות בחשבונות הקופות^[222]. כך נאמר במפורש בהנחיות שהעבירו נציגי הקופות למרץ כבסיס לעבודה^[223]. זאת, הן מאחר שהחשבונות הללו מספיק גדולים (ולא חל לגביהם הרציונל שמצדיק עבודה במפצל), הן בשל החשש מפני פיצול בדיעבד של עסקאות, שלא בהתאם לתכנון מראש. יצוין כי החשש אכן התממש והנאשם השתמש במפצל כדי להעביר בדיעבד עסקאות רווחיות ללקוחות המועדפים, על

חשבון הקופות.

ב. נאסר על הנאשם לבצע פעילות עם צד שקשור, אף הוא, למנהל התיקים. בן מאיר פירט את האיסור ואת טעמיו:

"הסייג הראשון בחוזה אומר שלמנהל תיקים אסור לעשות איזה פעילות עם צד קשור לו. צד קשור לו המשמעות היא גם עם לקוחות מהצד השני. אנחנו לא רואים מציאות שבה מנהל תיקים מחליט שמהו אחד הוא טוב לי אבל הוא לא טוב לעמית אחר, זו מציאות שמבחינתי היא חריגה"^[224].

גם על איסור זה עבר הנאשם וביצע פעולות בין הקופות לצד קשור, באופן שהמחיש בדיוק את הסיבה שבשלה אסרו עליו נציגי הקופות לבצע פעולות עם צד קשור. כך, למשל, במניית קמור ביום 11.5.06. יצוין, שחרף קיומן של ראיות בעניין זה^[225], **לא נכנס המקרה לכתב האישום**, ועל כן לא ארחיב בתיאור. אסתפק בדברים הבאים: הנאשם עשה "סיבוב", שבו מכר בשם הקופות מניות קמור במחיר נמוך לחשבון המפצל, ואחר כך מכר את המניות מהמפצל ללאוטמן במחיר גבוה ב-6.5%. כתוצאה מכך נוצר במפצל רווח, שפוצל לורדית אסיס קנר, אחת מ"הלקוחות המועדפים" של הנאשם. לפי דוח הפיצולים, אסיס קנר רכשה באותו יום 30,000 מניות קמור במחיר 1601 ומכרה אותן, בתוך דקות, בשער ממוצע של 1705. בפעולה זו יצר לאסיס קנר רווח חסר סיכון, במהירות הבזק, אגב ניצול כח הקניה של מרץ, כשלאסיס קנר לא היה בחשבון הכסף הדרוש לביצוע פעולות אלה. כל זאת, על חשבון הקופות ושניים מחשבונות לאוטמן. למותר לציין שלא היה כל הגיון כלכלי בפעולות אלה עבור הקופות ועבור לאוטמן. הנאשם עומת עם פעילותו זו, אך בחר בחקירתו לשמור על זכות השתיקה^[226]. ידיד התבקש להתייחס לדוגמא זו בבית המשפט וציין כי הרגיש מרומה כשגילה את העסקאות הללו, שנראות רע מאד ונראות כדרך לגנוב כסף^[227].

ג. הנאשם פעל במניות דלות סחירות, ועל כן נקרא לאותה "שיחת נזיפה" שבה דובר זה מכבר^[228], בסעיפים 57 ו-82 לעיל.

105. חשוב לציין, כי החריגות האמורות מההרשאות, אי שביעות רצון מהתשואות והפעילות במניות ה"יתר" (ולא חשד כלשהו לפעילות תרמיתית), הן שגרמו לאנשי הקופות להפסיק ביוני 2006 את ההתקשרות עם הנאשם בחשבון טפחות קופת גמל תגמולים. זאת, להבדיל מחשבון הקופה המרכזית לפיצויים, שרובו היה מושקע באג"ח, שם היו מרוצים מפעילות הנאשם והותירו את הניהול בידיו עד מרס 2007^[229]. בן מאיר הבהיר בעדותו, שגם בחשבון טפחות, שהיה מנייתי, הם היו מרוצים מאד מפעילותו של הנאשם במניות חו"ל ואף שלחו לו מכתב ששיבח אותו על כך^[230]. הקושי היה בפעילות המניות ישראליות. עוד הבהיר כי "לרגע לא חששנו שמהו שם לא היה תקין"^[231].

פעילות של הנאשם בחשבונות לאוטמן בניגוד להרשאות

106. מעבר לכך שהנאשם ביצע פעילות שמנוגדת לחוק בחשבונות לאוטמן (כפי שכבר נכתב), הוא גם חרג מההרשאות שנתנה לו המשפחה לגבי ניהול התיקים. הוא לא הקפיד לשמור על הפרופורציה שנדרשה בין מניות עמוד 37

להשקעות חסרות סיכון (40% - 60%); לקראת סוף התקופה לא דאג הנאשם לפיזור בתיק אלא השקיע כמעט את כולו במניה אחת - פורמולה; על מנת להסתיר עובדה זו, מסר למשפחת לאוטמן דוחות כוזבים שהפיק במערכת הדנאל (כפי שפורט ועוד יפורט) ונמנע מלמסור להם את תדפיסי הבנק^[232], הוא סחר בין החשבונות של לאוטמן לבין עצמם; הוא ביצע פעילות באופציות מעו"ף בהיקף חריג; הוא ביצע עסקאות נוגדות בין חשבונות לאוטמן לבין לקוחות אחרים עבורם ניהל חשבונות, בניגוד לכל הגיון כלכלי. התייחסו לכך נעם לאוטמן, גיא סבירסקי וזרח נתיב^[233].

נזקים שגרם הנאשם לחשבונות לאוטמן

107. נעם לאוטמן וגיא סבירסקי העידו על הנזקים הכספיים שנגרמו לחשבונות לאוטמן בעקבות מעשי הנאשם^[234]. מאחר שמניית פורמולה היא דלת סחירות, הרי שבמשך שנים, אף במועד עדות השניים בבית המשפט ביוני וביולי 2011, הם "נתקעו" עם האחזקות בפורמולה ולא הצליחו למכור את המניות. נכון ליום העדות ציין לאוטמן שהם הפסידו מעל 95% משווי תיק ההשקעות, המסתכם ב-20 עד 25 מיליון ₪. סבירסקי התייחס לכך שהנאשם גרם נזקים גם בפעילותו האחרת בחשבון, לא רק במניות פורמולה אלא גם באופציות, וציין שלקראת הגשת התביעה האזרחית שהוגשה הם ניסו לכמת את הנזקים בצורה מדויקת ככל הניתן, אך החישוב מסובך. הוא הוסיף, שמעבר לנזקים הכספיים, יש לזכור גם את החשיפה המשפטית שנוצרה לדב לאוטמן עצמו, עקב הפיכתו לבעל עניין בפורמולה מבלי שידע על כך, דבר שהוביל לכך שלא דיווח, כנדרש בחוק, על עובדה זו ועל השינויים באחזקותיו.

הכנת דוח דנאל הכוזב

108. מערכת הדנאל היא, כאמור, מערכת לניהול תיקים, שממנה ניתן היה להפיק מגוון של דוחות. בין היתר ניתן היה להזין לדנאל פעולות שלא בוצעו בפועל, לצורך תכנון ניהול התיק. התברר, כי היה הבדל בין כמות מניות פורמולה שהוחזקו בחשבונות לאוטמן בפועל, במועדים שונים, על פי דוחות הבנק, לבין הכמות שדווחה ללאוטמן. הדיווח ללאוטמן "נתמך" בדוח מהדנאל^[235]. כך הסביר תמרי בעדותו:

- ש.** על פי המסמכים שיש לנו, ת/111 - יש הבדל בין כמות ניירות הערך של פורמולה ויז'ן שמוחזקת על פי דוחות הבנק לבין הכמות המופיעה בדוחות שנשלחו ללאוטמן מדנאל, איך אתה מסביר את הסתירות בין הדוחות הללו?
- ת.** מה שהתברר לנו בדיעבד מהבדיקות שערכנו זה שלמעשה מייקל זייף את הדיווחים לקבוצת לאוטמן. הוא עשה פעולות במערכת דנאל מידע כך שהמערכת תוציא דו"ח שגוי מזויף, שלא תואם לדו"ח האמיתי בבנק. אוכל להרחיב ולומר איך הוא עשה זאת.
- ש.** תסביר?
- ת.** מערכת דנאל היא שהיא מערכת מידע מאפשרת לקלוט למעשה למערכת פעולות, בין אם הן בוצעו ובין אם הן לא בוצעו. הסתבר שמייקל הזרים למערכת פעולות פיקטיביות שלא בוצעו בפועל וכתוצאה מהן, הכמות שהופיעה במניית פורמולה ויז'ן אצל הלקוחות הייתה נמוכה מהכמות האמיתית ומנגד - הכסף בעובר ושב שהופיע בחשבון הלקוח בדנאל היה מעל הסכום הכספי האמיתי. הוא ביצע זאת כנראה בשתי דרכים: האחת - באמצעות פעולת פיצול פיקטיבית שלא בוצעה בפועל ולאחר שהפיק את הדו"ח הוא הזרים פעולת פיצול מתקנת שהחזירה את הנתונים לנתונים האמיתיים. ביניהם הוא הפיק את הדו"ח המטעה היינו המזויף. במקרה שאתה מבצע (שוב אציין שהכל התברר לנו בדיעבד) ביטול של פעולת פיצול - אין לזה זכר במערכת דנאל, היינו לא נשמרים עקבות של הפעולה

וביטולה. במקרה ואתה מבצע את פעולת הזיוף, וזה מה שמייקל עשה, פעולת מכירה של מניית פורמולה ויז'ן ועל ידי כך הקטנת הכמות המוחזקת והגדלת העו"ש ולאחר מכן הפקת דו"ח דנא"ל לא אמיתי, היינו מזויף ולאחר מכן ביטול של פעולת המכירה המזויפת, במקרה הזה - כן נמצאים עקבות בדנא"ל ומצאנו לפחות שני מקרים שעדיין נמצאים במערכת דנא"ל - פעולת מכירה שלא הייתה ופעולת ביטול מכירה שלא הייתה ושתי הפעולות האלה גרמו לזיוף הדו"ח. ההבדל הוא אם פועלים באמצעות המפצל, שאז אין עקבות לפעולה ולביטול לבין ביצוע הפעולות ישירות בחשבון, כמכירה רגילה, שאז יש עקבות. גם המכירה וגם הביטול נמצאים בדנא"ל. פעולות במפצל לא רואים ופעולות בחשבון עצמו - רואים. זה מה שהסביר לנו את פעולות הזיוף כשמצאנו את העקבות כשהדבר נעשה ישירות בחשבון וכשעשינו סימולציות וראינו שבפיצול לא נשארות עקבות^[236] [ההדגשה הוספה]

109. גם בעניין זה חשוב למקד את טיב המחלוקת בין הנאשם למאשימה: הנאשם לא חלק על כך שדוחות הדנאל שנשלחו לאנשי לאוטמן היו כוזבים ומטעים. טענתו היא שהוא לא יצר את הדוח המזויף, ובעניין זה הציג שתי תזות: האחת - משתמש "מייקל" (או "מייקל1") איננו מלמד שדווקא הוא נכנס למערכת, שכן הסיסמאות היו בידיעת כל העובדים והם עשו בהן שימוש כרצונם; השניה - שונו בדיעבד נתונים במחשב של הנאשם ובשרת מרץ, וזייופו הנתונים במסד הנתונים (דטה-בייס)^[237]. טענה אחרונה זו מתבססת על כך שהאפשרות שכך אירע לא נשללה על ידי מומחה המחשבים של ההגנה, **דב לבל**^[238].

יצוין כי בהודעתו ברשות טען הנאשם שהוא לא יצר את הדוח המזויף, אלא רק התבקש על ידי תמרי להפיק אותו, ותמרי הוא שביצע את השינויים^[239]. זו טענה שונה מטענתו כיום, כי זייופו במחשב את עצם הקשר שלו לדוחות, או שאחר נכנס עם שם המשתמש שלו. הודאה בהפקת הדוח סותרת את שתי הטענות החדשות, שכן היא מגלמת הודאה בכך שהנאשם הוא זה שנכנס עם שם המשתמש של עצמו, והדבר נעשה במחשב שלו, אלא שלדבריו - את השינויים עשה אחר. במקום אחר בהודעתו טען שיוסי גל הוא שהיה מכין את הדוח, והנאשם רק עמד לידו לוודא שהדברים נעשים. הוא עצמו לא ידע, לטענתו, להוריד קובץ מהדנאל ולהעבירו במייל^[240].

110. לפי הממצאים של אנשי מרץ, הנאשם הוא שביצע את הזיופים, על מנת להסתיר מעיני אנשי לאוטמן את פעילותו במניות פורמולה בחשבונות הקבוצה. לשם כך פעל הנאשם בשתי דרכים: האחת - הזין לדנאל מכירת מניות (מכירה שלא בוצעה בפועל), פעולה שהגדילה את כמות המזומן בתיק והקטינה את כמות המניות, הדפיס דוח (כוזב) ואז - ביטל את המכירה, פעולה שהחזירה את המצב לקדמותו. השניה - הזין פיצול פיקטיבי, הפיק דוח וביטל את הפיצול. הפעולות שבוצעו ישירות בחשבונות לאוטמן הותירו "עקבות", בעוד שהפעולות שבוצעו במפצל - לא. את הבדיקות ביצעו אנשי מרץ בסיוע אנשי מחשב של דנאל ושל מרץ^[241]. תמרי ערך בזמן אמת תרשומת בדבר שיחה שערך עם יוסי גל, שהתייחסה בין היתר לעניין הזה^[242]. יצוין, כי באותה תרשומת תמרי גם רשם שהנאשם טוען שהוא (תמרי) ידע על הדברים, ועל כך רשם תמרי "העסק מסתבך ומייקל מעליל עלילות שווא". להערת ההגנה בסיכומים כי התרשומת נערכה אחרי שהנאשם עזב את מרץ ולא "בזמן אמת", כנטען^[243]: הכוונה בדיבור "זמן אמת" היא למועד שבו גילה תמרי את הדברים, ולא לזמן אמת שבו נעשו המעשים. שהרי על פי הראיות, תמרי לא ידע על אודות המעשים הללו בשעה שנעשו.

בחקירתו הנגדית של תמרי שאלה אותו הסנגורית אם יש לו הוכחה כלשהיא שהפעולות בדנאל בוצעו על ידי הנאשם והוא השיב:

"ש: יש לך איזו שהיא הוכחה שמייקל נכנס למחשב או שאתה חושב, ת: בוודאי. ש: איזו הוכחה? ת: יש קרוב ל-2000 הוכחות שהוא נכנס למחשב. ש: אוקי, בוא תיתן לנו שתיים. ת: הוא פיצל את הפיצולים דרך המחשב שלו. הוא שיגר את הפעולות, ש: אני מדברת איתך על הדנאל, על הדנאל. ת: אני מדבר גם כן על הדנאל. אני רוצה להסביר לך. הדנאל זה מערכת מידע, זה דבר אחד. ש: אוקי. ת: יש דנאל מסחר, זה דבר אחר. יש מערכות של הבנקים זה דבר אחר. וכדי להיכנס לדנאל אתה צריך להיכנס עם שם משתמש מסוים. יש 4 שלבים עד שאתה נכנס. אתה נכנס למחשב, אתה נכנס לדנאל, אתה נכנס לדנאל מסחר, הוא ביצע את הפעולות, אף אחד לא ביצע את זה במקומו. ש: אוקי, אתה טוען שבשביל להיכנס, ת: הוא פיצל ל-50 לקוחות, בין היתר גם לקבוצת לאוטמן, רק בניירות האלה כשאף אחד לא נגע בהם חוץ מלקוחותיו. ש: טוב. עכשיו, את זה אף אחד לא נגע בהם, כן? ת: בוודאי. ש: זה קצת שונה ממה שאמרת באזרחי, אבל בסדר. בוא נמשיך, ת: סליחה, 5 מקרים מתוך 1800 מקרים שהוא ביקש עזרה מקובי זה נקרא אף אחד לא נגע בהם. ש: אז, ת: 1800 פעמים הוא נגע, 5 פעמים כנראה הוא ביקש מקובי עזרה, איך אנחנו יודעים את זה? משום שכתוב שם משתמש קובי. היא הנותנת מה שנקרא. ש: אז יש לי שאלה. ת: שמישהו אחר עשה אז כתוב שם משתמש מישהו אחר, ש: אם נגיד אני הייתי עובדת אצלך, ת: ובכל המקרים האחרים כתוב שם משתמש מייקל. לא מאמין שזה יכול להיות מישהו אחר. ש: רמי, רמי, אמרו לי לא לצעוק אז בוא אני אדבר ואני אשאל שאלה. אם אני נגיד מחר מתחילה, אני או לא משנה מישהו אחר מתחיל לעבוד אצלך, אוקי? האם, נעשה את זה אחרת. האם קובי יכול להיכנס לדנאל ובמקום קובי 1 לרשום יוסי 1? ת: תיאורטית הוא יכול לעשות את זה"^[244]

111. עד מרכזי בנושא זה היה **משה פת**, מי ששימש מנהל מחלקת תמיכה בחברת דנאל ועבד בה מאז שנת 2000. הודעתו ברשות ניירות ערך הוגשה בהסכמה, חלף חקירה ראשית, ביחד עם תמצית ריענון שנערך לו בפרקליטות, עובר לעדותו^[245]. בחקירתו ברשות הוא הסביר על מערכת הדנאל, למה היא משמשת וכיצד היא עובדת. לשאלות החוקר הוא ציין איזה דוחות מרכזיים ניתן להפיק בדנאל, אילו שינויים ניתן לערוך באופן ידני בדוחות ואיזה לא, ואמר שלא ניתן לדעת לגבי העבר מי הפיק איזה דוח ומתי, וכי לא נשארות "עקבות" של מי שביקש את הדוח, מתי ומאיזה מחשב, כמו גם לא לגבי מחיקות בדוחות^[246]. פת חזר על חלק מההסברים גם בחקירתו הנגדית בבית המשפט^[247].

במשך יום החקירה ברשות ניירות ערך ובתאום עם מנכ"ל חברת דנאל, דני גז, הותקנה מערכת הדנאל על מחשב של הרשות, שנמסר לחברה לשם כך, ובסוף החקירה הסביר פת לחוקר עתניאל אפק כיצד פועלת המערכת. למחרת היום נערכה פגישה נוספת בין פת לבין חוקרי הרשות אפק ויוריסטה, שבה סקר פת את המערכת, אגב לימוד מבנה התוכנה וסקירת הפונקציות העיקריות שהיא מאפשרת. הממצאים העיקריים של החוקרים, שנדונו בפגישה הראשונה, ובהמשך בשיחות טלפוניות, תועדו במזכר של החוקר יוריסטה מיום 15.4.08^[248].

112. פת אמר בחקירתו, כי בחודש נובמבר 2007 פנה רמי תמרי לחברת דנאל וביקש לבצע שאילתה באמצעות המערכת, שמבטלת הוראות למסחר ושמבטלת פיצולים. מאחר שהשאילתה לא הייתה קיימת כשאילתה סטנדרטית, יצר המתכנת הראשי של דנאל, יגאל ג'מיל, בסיוע משה סטון, שני "סקריפטים" לשם ביצוע השאילתות האמורות, וביחד עם פת שלחו אותן לתמרי. הוצגו לפת בחקירתו דוחות שנתפסו במשרדי מרץ ובהם תוצאות שאילתות על אודות הפיצולים וההוראות למסחר שניתנו במרץ בתקופה מסויימת, ופת אישר שאלה הדוחות שהופקו בעזרת הסקריפטים שהכינו עבור מרץ.

113. בסיס הנתונים אשר הותקן במחשב הרשות היה מורכב מקבצי הגיבוי שהיו על השרת של חברת מרץ, כפי שהועתק על ידי חוקרי הרשות בעת החיפוש במשרדי מרץ ב-8.1.08. מבדיקות שערך פת הוברר שהנתונים גובו בפעם האחרונה ביולי 2007 והיו נכונים למועד זה^[249]. החוקרים ביקשו מפת להפיק עבורם דוחות של תנועות ועסקאות שבוצעו ובוטלו ידנית בדנאל בניירות הערך בסר, פורמולה ומרתון. בניירות ערך אלה זיהו החוקרים פעילות חשודה של מכירה בזול מלקוח מסויים של הנאשם (לקוח "נפגע") ללקוח אחר של הנאשם (לקוח "מועדף"), ואחר כך מכירה ביוקר מאותו מועדף, ללקוח שלישי של הנאשם ("נפגע" אחר). מהדוחות התברר שהפעולות המקוריות נקלטו מקבצי הבנק ובוצעו על ידי משתמשים שונים במרץ, אך בכל המקרים שבהם היה ביטול ידני של הפעולה, שם המשתמש שהופיע היה "מייקל"^[250]. הובהר, כי לא ניתן לדעת מי האדם שביצע את הפעולות, אלא רק מהו שם המשתמש שעומו נכנס^[251], ובעניין זה תקפים הדברים שנאמרו עד כה בנוגע להסקת המסקנה שהנאשם הוא שביצע את הפעולות שנעשו באמצעות משתמש "מייקל". המסקנה שהזיזים בוצעו על ידי הנאשם אינה מתבססת רק, או בעיקר, על כך שנעשה שימוש במשתמש "מייקל", אלא על מכלול הראיות.

החוקרים הפיקו דוחות שונים שמהם עלה כי הדוחות שנשלחו ממרץ ללאוטמן בקשר לארבעת החשבונות של הקבוצה, ושבהם פורט מצב האחזקות של כל חשבון נכון לסוף כל חודש - זויפו. בדוח לסוף חודש פברואר 2007, למשל, הופחתה כמות של כ-3.4 מליון מניות פורמולה מהכמות האמיתית שהוחזקה בחשבונות לאוטמן, כך שלאוטמן הוטעה לחשוב שאחזקתו בנייר ערך זה נמוכה משמעותית מכפי שהייתה בפועל. יצוין, כי מבדיקות החוקרים התברר שהדוח המתייחס לחודש פברואר הופק ביום 8.3.07 וכי הפיצול של מניות פורמולה בוצע על ידי משתמש "מייקל" ביום 8.3.07 בשעה 13:33^[252]. בפגישת ריענון שקיימו הפרקליטים עם פת לקראת עדותו במשפט התייחס פת לדוח סוף פברואר 2007. הוא ציין כי ניתן לראות שביום 8.3.07, בשעה 13:33, בוצע עידכון לפיצול במניות פורמולה וכחצי שעה לאחר מכן הופק הדוח שנשלח ללאוטמן^[253]. עוד התברר מדוח כניסות ויציאות מהארץ של הנאשם שהוא שהה בחו"ל בין 1.3.07 ועד 7.3.07^[254].

כך התברר גם לגבי הדוח החודשי שנשלח ממרץ ללאוטמן לגבי חודש מרס 2007, כי הופחתה בדוח כמות של כ-4.4 מליון מניות פורמולה מהכמות האמיתית שהוחזקה בחשבונות לאוטמן. לפיכך, הוא הוטעה לחשוב שבהחזקתו כמות קטנה יותר של מניות פורמולה מזו שהחזיק בפועל. התברר שהפיצול בוצע ביום 30.3.07, יום שישי בשבוע, על ידי משתמש "מייקל". בדיקת דוח התנועות של כל אחד מארבעת חשבונות לאוטמן בבנק ביום 30.3.07 העלה כי באותו יום לא בוצעה כל מכירה (ולא יוחסה כל פעולת מכירה) של מניות פורמולה לאיזה מחשבונות לאוטמן. בהמשך הופקה באמצעות לוג המערכת שאילתה לגבי הפיצול הנ"ל והתברר שהפיצול עודכן על ידי משתמש "מייקל" ביום 1.4.07 בשעה 18:00. החוקרים בדקו מתי הופקו והודפסו הדוחות שנשלחו ללאוטמן (כפי שכתוב עליהם) והתברר שהדבר קרה ביום 1.4.07 בשעה 18:04, זמן קצר לאחר ביצוע הפיצול הידני הפיקטיבי^[255]. גם פת בריענון בפרקליטות התייחס לכך שבוצע עידכון פיצול כארבע דקות לפני שהופק הדוח החודשי ללאוטמן^[256].

114. גם בנושא הזיזים בדוח הדנאל מצאה ההגנה להעלות תמיהות ושאלות בסיכומים, המצביעים, לטענתה, על כך שלא יתכן שהנאשם הוא שביצע את השינויים בדנאל. ואולם התהיות לא הוצגו בחקירה הנגדית לעדי התביעה, ובפרט לא למשה פת, כך שנותרנו עם אמירות כגון: "מ-ת/84 עולה שהיו מספר כניסות ויציאות מהדנאל, בו זמנית בשם משתמש מייקל, מה שסביר להניח לא יכול לקרות... בכך יש לחזק את הטענה, כי לא הנאשם הוא זה אשר ביצע את הפעולות המיוחסות לו בכתב האישום, כי אם רמי תמרי ועובדיו"^[257]. תהייה שלא נבדקה עם הגורם הרלוונטי, למרות שניתן היה לעשות כן (שכן העיד במשפט), אינה הופכת לראיה. אדרבא - ההימנעות מלשאול שאלה רלוונטיות מדברת בעד עצמה. איני מוצאת שיש בתהיות הללו כדי לקעקע את הראיות הקיימות.

במקום אחר בסיכומים ניסתה ההגנה להראות שהנאשם, בהיותו "חלש במחשבים", כהגדרת מי מהעדים, לא יכול היה לעשות את המיוחס לו במערכת הדנאל^[258]. כך למשל, הובא ציטוט מפי קובי אקאי:

- "ש. איך אתה יודע שמייקל חלש במחשבים ובמה זה בא לידי ביטוי?
ת. בא לידי ביטוי בכך שכל פעולה הייתה קצת יוצאת מהרגיל, העברת נתונים לאקסל, קובץ שהוא קצת יותר מורכב מייקל היה מבקש עזרה.
ש. ושינויים בדנאל?
ת. הוא ביקש עזרה בשינויים בקשר לרכיב מט"ח".

אילו המשיכה ההגנה את הציטוט מעדות אקאי, הייתה נוכחת לדעת שההמשך שומט את הקרקע מתחת לאפשרות להסתמך על עדות זו לצורך הוכחה שהנאשם לא יכול היה לבצע את השינויים המיוחסים לו:

- "ש. בתחילת החקירה הראשית, נתת שלוש דרכים לאופן שינוי בדנאל. בחקירה הראשית אמרת שני דברים אבל לא חשוב. השינויים שאמרת נשמעים יחסית מסובכים, רוצים לזייף, לשנות נתונים בכל מיני צורות כאלה. אתה אומר שמייקל היה חלש במחשבים.
ת. כן. תקראי את מה שאמרתי - אחת השיטות, של פיצול פיקטיבי, כמו שאמרתי גם כאן, היא שיטה פשוטה מאוד ולא מצריכה שום ידע. כל מנהל תיקים שמכירים את תוכנת דנאל יכול לעשות אותה מאוד בקלות.
ש. אתה אומר שמייקל היה חלש במחשבים...
ת. זה לא קשור למחשבים. הוא הכיר את תוכנת דנאל ברמה כזאת שלפחות את זה יכול היה לעשות.
ש. מאיפה אתה יודע?

ת. הוא עשה פיצולים בעצמו. כדי לבטל פיצול זה אותו דבר כמו לעשות פיצול, ולעשות פיצול הוא ידע^[259] (ההדגשה הוספה)

115. ההגנה בסיכומיה טענה שלא ברור עד היום מהם המסמכים שעליהם התבססה המאשימה בחקירתה - האם התבססה על דוחות הבנק, או על דוחות הדנאל^[260]. לטעמי, מדובר בטענה סתמית. החקירה התבססה על דוחות הבנק, כפי שהובהר לא אחת, לרבות על ידי הפרקליט מטעם המאשימה בדיון האחרון^[261]. הציטוטים שהובאו בסיכומים, שבהם התייחס החוקר לדוחות הדנאל, היו במקומות שבהם דובר על הזיוף והשינויים בדוח הדנאל, או מקרים שבהם לא היה הבדל בין דוחות הבנק לדוחות הדנאל.

116. לסיכום נושא זה, שילוב כל הנתונים שהוצגו בפרק זה, נוסף על מה שלובן לעיל על אודות כך שהנאשם הוא היחיד ששלח את דוחות הדנאל ללקוחותיו והיחיד שטיפל בדיווח ללקוחותיו (פסקאות 53, 54 ו-62), מוביל למסקנה היחידה האפשרית שלפיה הנאשם הוא שביצע את השינויים בדוחות הדנאל ושלח דוחות מזויפים ללקוחותיו.

מומחה המחשבים של ההגנה - מר דב לבל

117. ההגנה הגישה חוות דעת של מומחה מטעמה בנושא מיחשוב, מחודש פברואר 2013. **דב לבל** ציין כי הוא מומחה בעיקר לנושא של דטה בייס ובחוות דעתו נכתב כי הוא הוסמך על ידי מיקרוסופט ב-2012 ל-Microsoft Regional Specialist, תואר המלמד על הכרה בו כאחד המומחים הטכנולוגים המובילים באזור. הוא בעל תואר ראשון במדעי הטבע, במחלקה למתמטיקה ומדעי המחשב, מ-1988. בחוות דעתו הסביר מושגי יסוד מסויימים, ואת הקשר בין SQL לתוכנת הדנאל. בהמשך התייחס לבל לגיבוי שביצעה חברת מיטסי בנובמבר 2007 לשרת הדנאל ולמחשב של הנאשם במשרדי מרץ (בהתבסס על מסמך **נ/4**). לדבריו, עולה מ-נ/4 שנציגת מיטסי הגיעה למשרדי מרץ ביום 23.11.07, הפסיקה את הגיבוי, הוציאה 5 דיסקים מהשרת ואת הדיסק ממחשב הנאשם, והחזירה הכל למשרדי מרץ למחרת.

118. לבל ציין (הן בחוות דעתו, הן בעדותו) שגיבוי נעשה בדרך כלל מתוך המחשב עצמו, אגב התחברות לשרות הגיבוי של מסד הנתונים וכאשר מסד הנתונים פועל, אך ברגע שמנתקים את הדיסק מהמחשב ומחברים אותו למחשב אחר, ניתן לערוך בו שינויים (או - במילותיו - "לטפל בו"), מבלי להשאיר כמעט עקבות. בחוות דעתו ציין שלא ניתן להבין מדוע נעשתה פעולת הניתוק הפיזי ובעדותו הוא רמז לכך שכאשר אנשי מרץ העתיקו את כל תוכן המחשבים, לרבות הדטה בייס וכל הנתונים, בהעתקה מקיפה במיוחד ("ביט טו ביט"), יתכן שהמטרה לא הייתה - כטענת התובע - לבצע חקירה מעמיקה, אלא הייתה מטרה הפוכה: מחיקת נתונים מהמחשב^[262]. בהמשך עדותו שב לבל וציין את האפשרות שהוצאת המחשבים נועדה לערוך בהם שינויים, אך הסכים, כי אינו יכול להוכיח או להפריך סברה כזו^[263]. הוא העלה לקראת סיכום עדותו בבית המשפט את האפשרות שהיא התזה העדכנית של ההגנה: או שמישהו נכנס בשם המשתמש "מייקל1" (וזה אינו הנאשם), או שהנתונים במחשבי מרץ "טופלו", כדי להפיל את הנאשם^[264]. כפי שציינה ההגנה בסיכומיה, חוות הדעת של לבל, כמו גם עדותו, נועדו לעורר סימני שאלה: לטענתו, סיסמת המערכת מאפשרת להכנס ללוג המערכת ולשנות מידע בבסיס הנתונים, לרבות שינוי שם המשתמש שהעביר הוראה, ודבר זה לא יותיר כל סימן אחריו^[265]. לפיכך לא ניתן לדעת מה הפעולות שנעשו בשרת של מחשבי מרץ ובמחשב של הנאשם ויתכן שנעשו בהם שינויים על ידי מי

מעובדי מיטסי שנשכרו על ידי תמרי לסייע בנושא המחשבים^[266].

119. לבל ציין בעדותו שלא עבד מעולם עם תכנת הדנאל, אך אמר שיעץ לדנאל^[267]. בשלב כלשהוא בעדותו, לאחר שהתברר שיש פערים משמעותיים בנקודות חשובות בין חוות דעתו לבין עדותם של אנשי דנאל (למשל, בנוגע לאפשרות לדעת מאיזה מסוף של המחשב נכנס משתמש מסויים), הבהיר לבל כי הוא העיד על מערכת הדנאל "בכובע של דטה-בייס", שזהו תחום מומחיותו, בעוד אנשי הדנאל העידו מנקודת המבט של האפליקציה. הבדל זה לא הוזכר בחוות דעתו, אך בחקירה הנגדית הוא אישר שאינו מתיימר להעיד על תוכנת הדנאל כאפליקציה. עוד ציין שלדעתו, אפילו מנכ"ל דנאל, דני גז, אינו יודע את מה שהוא יודע על הדטה בייס של הדנאל, ובכלל - אנשים בודדים מבין מומחי הדטה בייס בארץ יודעים כיצד לבצע תחקור לוג של דטה בייס^[268]. יצוין, שמשה פת ועתניאל אפק, העדים הרלוונטיים שעומדים ניתן היה לעמת את הטענות וה"ממצאים" הנטענים, לא נשאלו על כך דבר.

120. לבל טען כי לאדם ברמתו הטכנולוגית היה נדרש בין חצי יום ליום עבודה כדי לקחת את בסיס הנתונים של הדנאל ולנתח מה בדיוק נעשה שם ומה היו השינויים^[269]. למרות עובדה זו, ולמרות שכל חומרי המחשב הועמדו לרשות ההגנה, לבל לא ביצע את הניתוח וכך, כל סימני השאלה שהעלה בעדותו לגבי מה שאולי נעשה כדי להפליל את הנאשם, נותרו כסימני שאלה לא בדוקים, אף שיכול היה לבדקם^[270]. יצוין כי הוא טען בעדותו וכתב בחוות דעתו (סעיף 14 + מזכר תיקון שצורף לחוות הדעת ממרס 2013, שממנו עולה כי בסעיף 14, מקום שכתב "יולי 2007", התכוון ל"נובמבר 2007"), שבפני הרשות היו כנראה גיבויים קודמים, שלא היו בפניו. הוא התבסס על אותו **נ/4**, שממנו למד שתמרי הזמין מחברת מיטסי גיבוי בחודש נובמבר 2007. לדבריו, במזכר של יוריסטה **ת/78** נכתב שפת מסר לו שהנתונים שהוצגו לו גובו באמצע יולי 2007. יוריסטה גם רשם שהנתונים שהוצגו הועתקו ממחשבי מרץ בינואר 2008. לדעת לבל, יש אפשרות שהגיבוי שהוצג לפת הוא מנובמבר 2007, אחרת אין הסבר לפערי התאריכים. לדעת לבל, אילו הייתה בידיו קלטת הגיבוי מיולי 2007, היה יכול לקבל תמונה מלאה, שכן יתכן שבגיבוי מנובמבר 2007 נערכו שינויים על ידי אנשי מיטסי, שעה שערכו את הגיבוי עבור מרץ, ולכן מה שהועתק בינואר 2008 משקף את השינויים שערכה (אולי) מיטסי בחודש נובמבר.

יצוין שהתובעים בתיק, עוה"ד בכר וברדיצ'בסקי, הבהירו (פעמים רבות, והדבר היה אף נושא למספר החלטות בנושא חומר החקירה), שכל מה שעמד לרשות החוקרים נמסר גם להגנה^[271]. חשוב לציין עוד, שההגנה לא עימתה לא את יוריסטה ולא את פת עם התאוריה שהעלה לבל, שלפיה עמד בפני פת גיבוי הנתונים מנובמבר 2007, ולא מיולי 2007. מכל מקום, חשוב לשים לב שגם חומר המחשב שעמד לרשות מר לבל, לפי עמדת ההגנה, לא נבדק על ידו.

121. בתחילת חקירתו הנגדית התברר כי לבל אוזח בידיו, על דוכן העדים, ברשימה של שאלות ותשובות שהיו חלק מהכנתו לחקירה. הוא קרא למסמך "נייר עבודה", ומאחר שעין בו במהלך עדותו, הוא נדרש להציגו לתובע, והמסמך הוגש וסומן **ת/208**^[272]. בסוף חקירתו נתבקש להבהיר כיצד הוכן "נייר העבודה", מאחר שמתוכן הכתוב היה ברור שלפחות חלק מהדברים הרשומים בו הם מפי הנאשם ("השאלה הראשונה מתייחסת לדיסק שהוצא מהמחשב האישי שלי שמחובר לרשת" - ההדגשה הוספה). לבל הסביר שהייתה חליפת מיילים בינו לבין הנאשם, ובין היתר הוסיף לתוך

המסמך דברים שקיבל מהנאשם^[273]. ההגנה ציינה בסיכומים כי הכנה של עד לעדותו על ידי עורך הדין שמייצג את הצד שזימן את העד, היא דבר מותר ולגיטימי, ועל כך אין חולק. ואולם, כפי שציינתי בפרוטוקול בזמן עדותו של לבל^[274], המסמך נראה היה כמסמך אחיד, שהוכן כמקשה אחת, ועל כן קשה, בסופו של יום, נוכח תשובותיו המעורפלות של העד, לדעת מה מתוך המסמך היה פרי עבודתו של המומחה, ומה נאמר לו על ידי הנאשם.

122. סיכומי של דבר, איני מייחסת משקל רב לחוות דעת המומחה מטעם ההגנה, שרובה ככולה תהיות, וזאת מכל הטעמים הבאים:

א. מר לבל לא בדק אפילו את חומר המחשב שהוא ידע שעומד לרשותו, למרות שלדבריו, לאדם ברמתו הטכנולוגית היה נדרש בין חצי יום ליום עבודה כדי לקחת את בסיס הנתונים של הדנאל ולנתח מה בדיוק נעשה שם ומה היו השינויים. תחת זאת העדיף להעלות תהיות וספקולציות;

ב. ההגנה לא עימתה מי מהעדים הרלוונטיים עם הספקולציות שהעלה המומחה, אף שניתן היה לעשות כן;

ג. המומחה העיד כשבדיו מסמך שאלות ותשובות, אשר ברור כי לפחות חלקו נכתב על ידי הנאשם, ולא ניתן לדעת איזה חלק מתוכו נכתב על ידי הנאשם. דבר זה פוגם, בצורה ממשית, בעדות המומחה ומעורר שאלה בדבר יישום מומחיותו בתשובות שנתן.

טענות ההגנה שלפיהן אחרים התרשלו או עצמו עיניהם

123. ההגנה העלתה טענות רבות כלפי אנשים שונים, שלפי דעתה היו צריכים לראות שמתרחש משהו מוזר או לא תקין בחשבונות של לאוטמן או של הקופות. לגבי תמרי עמדת ההגנה היא, כזכור, שהוא ביצע את המעשים, אך בצד טענות אלה נטען גם כי הוא ועובדיו היו חייבים לראות את הפעילות בחשבונות הלקוחות, ולכן אין להאמין לטענות שלא ידעו על המתרחש. כפי שעלה מהאמור עד כה, כל הראיות מצביעות על כך שהנאשם, והוא לבדו, ביצע את המעשים האסורים המיוחסים לו. לפיכך בחנתי את הטענה החלופית של ההגנה, כי תמרי ידע על המעשים, או עצם עיניו, ולא מנע מהנאשם להמשיך ולבצעם, וכן את הטענה שאחרים התרשלו. אוסיף, כי הטענה נבחנה למעלה מהצורך, שכן אף אם אקבל את טענת ההגנה שלפיה מי מבעלי המקצוע שהיו קשורים לחשבונות צריך היה לשים לב למתרחש והתרשל, הדבר לא ישנה מאחריות הנאשם.

124. כפי שצינו גם החוקרים, על פני הדברים נראה היה שתמרי צריך היה להיות ער למעשי הנאשם. תמרי תואר על ידי כל העובדים כאיש קפדן, שהיה מעורה בכל המתרחש בחברה. בהתייחס ללקוחות הנאשם - אף שהוכח שאלה טופלו באופן בלעדי על ידי הנאשם, וכי הנאשם היה קנאי "טריטוריה" שלו ולא התיר לאיש לגעת בה, הרי שתמרי אישר שראה מדי פעם דוחות תשואה שכללו את לקוחותיו של הנאשם, והיו מקרים שגם העיר לו על תשואות חריגות וביקש שיתקן^[275].

125. כך, למשל, טוענת ההגנה שאין לקבל את הטענה שעובדי מרץ לא ידעו שלאוטמן הפך בעל עניין בפורמולה, שכן היו לכך סימנים רבים. לדוגמא: מדוח ישיבת האנליסטים, דוגמת ת/116 ניתן היה ללמוד שחשבונות לאוטמן מחזיקים עמוד 45

למעלה מ-5% ממניות פורמולה.

בתשובה לטענה זו אמרו מנהלי התיקים במרץ כי לא ניתן לדעת מהדוח לכמה לקוחות מחולקת סך כל הכמות שכן מדובר בשווי כולל, ללא חלוקה ללקוחות וללא אפשרות לדעת מהו פיזור המניה^[276]. התברר כי ניתן להפיק דוח ממערכת הדנאל שאפשר להיווכח ממנו שחשבונות לאוטמן החזיקו מעל 5% במניות פורמולה. רמי תמרי ויוסי גל העידו כי דוח כזה מעולם לא הופק והתברר להם כי ניתן להפיק דוח כזה רק בדיעבד, לאחר פיצוץ הפרשה^[277].

126. כך, למשל, באה ההגנה בטענות גם כלפי ר"ח זרח נתיב, שקיבל את כל דוחות הדנאל מהנאשם, על כך שלא שם לב לפערים בין אחזקות לאוטמן במניות פורמולה לפי דוחות הדנאל, לבין שיעורן בדוחות הבנק, ועל כך שלא בדק מול הבנקים את נכונות היתרות^[278].

נתיב הסביר שבאותה עת לא ביקשו מהבנקים את הדוחות, שכן לא עלה בדעת איש שמישהו יכול להגיע לרמה כזאת של זיופים ולכן לא היה נוהל של בדיקה מול הבנק^[279]. בדיקה של יתרה מול הבנק נעשתה רק לקראת הכנת דוחות כספיים שנתיים מבוקרים, דבר שלא התרחש בתקופה הרלוונטית, ולכן לא ראה את ההבדלים.

127. גם כלפי בן מאיר טענה ההגנה שהיה עליו לשים לב למתרחש בתיקי הקופות^[280]. הוא הבהיר שאמנם ראו בחשבון התנהלות תמוהה, פעילות ערה במניות שלא התאימו למדיניות של הקופות, ועל כן קראו לנאשם לאותה "שיחת נזיפה", אך בד בבד הסביר מדוע לא יכלו לדעת שמדובר בפעילות תרמית ולא לגיטימית. לדבריו, הוא רואה את הפעולות רק בדיעבד, יום אחרי שבוצעו, וגם אז אינו רואה מיהו הצד הנגדי לפעולה. לכן לא יכול היה לדעת שמשהו שנעשה - נעשה שלא כשורה^[281].

128. אלה רק מקצת מהדוגמאות של טענות הנאשם בדבר התרשלות של אחרים, אך לא ארחיב בהתייחס לדברים אלה, מאחר שלטעמי, כפי שצינתי לעיל, אין לכך נפקות לעניין אשמתו של הנאשם. גם קבלת הטענה שלפיה מי מבעלי המקצוע שהיו קשורים לחשבונות צריך היה לשים לב למתרחש, והם התרשלו, לא תועיל לנאשם או תסיר מאחריותו. ככל שהטענות נועדו לרמז שמי מהאחרים (או ליתר דיוק - כולם, לפי טענות ההגנה) היו שותפים למעשים אסורים - הטענה לא בוססה בשום צורה ועומדת בסתירה לראיות, כפי שפירטתי עד כה.

הגנה מן הצדק

129. טענת הגנה עיקרית של הנאשם, שאף פתחה את סיכומי, כפי שצינתי, היא טענה של הגנה מן הצדק, לפי **סעיף 149(10) לחסד"פ**. לדבריו, הגשת כתב האישום נגדו וניהול ההליך הפלילי בעניינו עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית. זאת, מאחר שהמאשימה עשתה שימוש לרעה בכוחה השלטוני ופעלה באופן מגמתי למציאת הנאשם כאשם בעבירות שבוצעו, כשהיא חוטאת לתפקידה לבצע חקירה שמטרתה הגעה לחקר האמת. אציין, שטענת הנאשם איננה שהוא אינו האשם היחיד, ולכן יש אפליה. טענתו היא שכלל אינו אשם, אלא "חיפשו אותו". מובן שמציאת

הנאשם כאשם, על פי הראיות, שומטת את הקרקע מתחת לטענה של "הגנה מן הצדק" מסוג זה. חרף האמור ונוכח הדגש הרב ששם הנאשם על טענה זו, אדון בה לגופה.

130. המסגרת הנורמטיבית ידועה היטב ועל כן אחזור עליה אך בקצרה: דוקטרינת ההגנה מן הצדק נקלטה במשפט הפלילי בישראל בע"פ 2910/94 **יפת נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ(2) 221 [1996], שם נקבע כי כאשר רשות מנהלית מתנהגת באופן שערורייתי, שיש בו משום רדיפה, דיכוי והתעמרות בנאשם, נפגעת תחושת הצדק ומתבססת הטענה כי הנאשם לא זכה למשפט הוגן. המבחן שנקבע באותו פסק דין הוא מבחן "ההתנהגות הבלתי נסבלת של הרשות". נפסק כי כאשר אלה פני הדברים, בית המשפט מוסמך להורות על ביטול כתב האישום נגד אותו נאשם.

עם השנים שונה המבחן ורוכך ובמסגרת ע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נ' בורוביץ**, פ"ד נט(6) 776 [2005] הורחבה תחולת הדוקטרינה גם למקרים שבהם פעלה הרשות באופן רשלני, כך שקיומו של ההליך הפלילי יפגע באופן ממשי בתחושת הצדק וההגינות. עוד נקבע, כי גם כשלא הוכח מניע פסול של הרשות, אך הוכחה תוצאה מפלה, יתכן שיבוטל כתב האישום. נקבע מבחן בן שלושה שלבים, לשם בחינת קיומה של ההגנה מן הצדק: תחילה על בית המשפט לזהות את הפגמים שנפלו בהליך ולעמוד על עוצמתם; בשלב השני יש לבחון האם יש בקיום ההליך בפלילי למרות הפגמים, כדי לפגוע פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות; בשלב השלישי יבחן בית המשפט האם ניתן לרפא את הפגמים באמצעים מתונים ויותר מידתיים, מאשר ביטול כתב האישום.

כיום מעוגנת דוקטרינת ההגנה מן הצדק בסעיף 149(10) לחסד"פ. לטענת הגנה מן הצדק יש להניח תשתית עובדתית מבוססת (ע"מ 1786/12 **ג'ולאני נ' מדינת ישראל**, פסקה 23 [20.11.13]). על כן אבחן תחילה את התשתית שאותה הניחה ההגנה לטענתה.

131. נדבר עיקרי בעמדת הנאשם היה הטענה שהרשות לא בחנה כלל אפשרות לפיה מאן דהוא אחר ביצע את המעשים המיוחסים לו. דנתי בטענה זו בנפרד, שכן הכרעה בה נדרשה לצורך התקדמות בבחינת הראיות שנאספו והוגשו. בפסקה 45 להכרעת הדין דחיתי את טענת הנאשם שאנשי הרשות לא בדקו אפשרות של חשודים נוספים, בכלל, ואת מעורבותו של תמרי, בפרט.

132. פן נוסף בטענת הנאשם, כפי שצינתי לעיל, הוא טענה לפיה כל הגורמים חברו יחד להטות את החקירה ולהגיע לתוצאה שהנאשם אשם במעשים שיוחסו לו. זאת, כאמור, מתוך רצון של יו"ר הרשות דאז, **משה טרי**, להיטיב עם **דב לאוטמן** ז"ל, אחד הנפגעים העיקריים בתיק זה, מאחר שלאוטמן היה תעשיין ידוע ומוכר, והיה מקורבו של טרי. לפיכך הנחה טרי את עובדי הרשות לכוון את החקירה באופן שהנאשם ימצא כאשם הבלעדי. ההגנה פירטה בסיכומיה באריכות רבה את "תאוריית הקונספירציה" שנקמה, לדעתה, ובה אדון להלן.

"תאוריית הקונספירציה"

133. ראשית לכל חשוב לציין, שלאורך כל ניהול התיק דאגה ההגנה לפזר רמיזות על קונספירציה ועל ביצוע מעשים שלא יעשו, על ידי כל הנוגעים בדבר. אין ספור פעמים העיר בית המשפט לסנגורית שאם יש בידיה ראיות של ממש

להוכחת טענותיה, תואיל להביאן. אם לא - עליה לחדול מהכפשות שנזרקו לכל עבר. כך הוטל דופי מרומז, שהפך גלוי בסיכומים, בכל אלה: משה טרי (יו"ר הרשות דאז), אנשי רשות ניירות ערך (החוקרים בתיק ואנשי המודיעין), אנשי משפחת לאוטמן (דב ז"ל ונעם יבדל"א) ונציגיהם (לרבות רואי החשבון, עוה"ד ואנשי "אקסקליבר"), עובדי מרץ כולם, מרמי תמרי ועד אחרון העובדים, אנשי חברת מיטסי, רו"ח יהודה ברלב וחברה בבעלותו, ועוד.

134. בתמיכה לטענות אלה הביאה ההגנה מספר "ראיות", שהן למעשה טענות ולא ראיות, כדלקמן:

א. למרות שנעם לאוטמן העיד בבירור שהפניה הראשונית של דב לאוטמן לרשות הייתה ליו"ר הרשות, טרי, אשר הנחה אותו כיצד לפעול - אין כל מזכר בתיק של יו"ר הרשות על פניה זו או על שיחות טלפון אחרות שקיים טרי עם לאוטמן או מי מטעמו. המשיכה ההגנה וטענה שמדובר בחסר ממשי בחומר חקירה רלוונטי וקיים חשש ממשי שלא בכדי נמנע יו"ר הרשות ומי מעובדיה מתיעוד פניה זו^[282]. עוד טענה ההגנה שהיו "פניות רבות של המתלון למר טרי" והייתה "תקשורת ערה בין המתלון ליו"ר הרשות", עליה ניתן ללמוד רק מדבריהם של דב ונעם לאוטמן בהודעותיהם ברשות. עוד המשיכה ההגנה והסיקה כי "אין כל ספק, כי חומר חקירה רב אשר אמור היה להיות מתועד, לא תועד או לחילופין תועד, אך לא הועבר למבקש [כך בסיכומים - מ.ב.נ.] משיקולים ברורים אך פסולים"^[283].

אין בטענה זו ממש. חשוב להזכיר, כי מהראיות בתיק, שפורטו לעיל, עולה שהיו שתי שיחות טלפון בין דב לאוטמן ליו"ר הרשות. לא "פניות רבות" ולא "תקשורת ערה". יו"ר הרשות הפנה את נציגי לאוטמן ליצור קשר עם אנשי המודיעין של הרשות, וכך אכן נעשה, כפי שתואר בהרחבה לעיל. ברור, שיו"ר הרשות אינו עורך מזכרים בתיק חקירה, מה גם שהראיות שהובאו לעיל מלמדות שיו"ר הרשות לא פעל בשום צורה לתת הנחיות לאיש בנוגע לתיק, אלא הנחה את נציגי לאוטמן לפנות, ככל האדם, בדרך המלך, למחלקת המודיעין ברשות, לשם הגשת תלונה. החוקרים, מצידם, קיבלו את החומר שעובד במחלקת המודיעין ושלא כלל שום הנחיה מיו"ר הרשות (מלבד ההחלטה על פתיחה בחקירה, המתחייבת בכל תיק שבו מתקיימת חקירה)^[284].

ב. רמי תמרי פנה לחברת "מיטסי", העוסקת בין היתר בהשמדת מידע, וזאת ביום שבו הוגש כתב התביעה על ידי לאוטמן. לדברי ההגנה, מטרת הפניה הייתה שיבוש מהלכי החקירה, כדי להרחיק את תמרי מניהול התיק. נמצא בחומר החקירה מסמך, שסומן **נ/37**, המלמד על כך שתמרי נועץ עם בא כוחו עוד לפני זימונו לחקירה וזה הורה לו להסתיר מסמכים וכיצד להתנהג בחקירה.

הסנגורית הציגה לחוקר **עתיאל אפק** את התזה שלה, שלפיה תמרי פנה למיטסי כדי למחוק מסמכים מהמחשב ולשבש חקירה^[285]. אפק היה אחראי ברשות ניירות ערך על ניהול חקירות מחשב וחקירות פורנזיות, והוא הצטרף בשלב מסוים לתיק כראש צוות. עוד הציגה לו הסנגורית את טענתה כי תמרי פנה לבא כוחו, שהציע לו כיצד להתנהג בחקירה כדי להרחיק עצמו מהחשד. מפאת חשיבותם, יובאו דבריו של אפק בהרחבה:

ש. עו"ד של רמי תמרי אומר לו איך להתנהג ברשות, אומר להסתיר מסמכים. אתם יודעים שבועיים לאחר מכן, הוא פנה למיטסי ואמר את זה גם בחקירה ועדיין לא נשאל שאלה אחת בנושא הזה, למה הוא הרגיש צורך להתייעץ עם עו"ד שלו, איזה מסמכים הסתיר, האם בכלל ידע על החקירה, כי אחרת, הוא לא היה צריך בכלל לפנות למיטסי וכי הוא פנה

למיטסי לאחר השיחה עם עו"ד. כל זה הוא לא נשאל.
ת. לא זוכר כרגע את כל ההתנהלות בעל פה. למיטב זכרוני, הייתה פניה של נציגי לאוטמן גם לתמרי. לא היה צריך להיות גאון מבריק בשביל להבין שאם יש כזו פניה חמורה, הרשות תבחן, או יש סבירות שהיא תבחן, לפתוח בחקירה...

...
ש. האם כשאתה רואה את המסמך הזה מול העיניים, נ/37, אתה יכול להעלות ספק שלמעשה הוא הכין את המחשבים של מרץ לחקירה שלכם, או היום כשאתה רואה את המסמכים, אם היית רואה אותם ויודע שהמחשבים של מרץ השקעות נלקחו על ידי מיטסי לפעולה זו או אחרת, הייתם חוקרים את רמי תמרי בנושא או מבררים עם מיטסי ולו בהליך פשוט מה נעשה עם המחשבים, כי למעשה זו עבירה שיכולה להיות, עבירה של שיבוש.
ת. לא הבנתי את הטענה. האם הטענה שלך זה שכשהעברנו למיטסי את עותק השרת לצורך עיבודו על מנת שנוכל לעבור עליו, הם מחקו קבצים?

ש. ממש לא. אבהיר. אנחנו יודעים כמה דברים. אנחנו יודעים שתמרי היה בנובמבר אצל עורך דינו והוא הסביר לו איך מתנהלים בחקירה ברשות. שבועיים לאחר מכן, הוא פונה למיטסי. גיבוי אפשר היה לעשות גם אצל חברות אחרות ולא חברה שהתמחות שלה זה מחיקת מידע, השמדת מידע.

ת. את טועה. כמעט כל החברות שעוסקות ביצירת עותקים, עוסקות בפורנזיקה.
ש. אתה מסכים איתי שיש עוד חברות?
ת. כן, אבל כולן עוסקות בפורנזיקה. מה שראיתי במסמך אצלך, זה שזה הגיע דרך אודיט. כלומר, הם הגיעו למיטסי דרך אודיט.

ש. הטענה שלי היא לא שאתה או מישהו אחר ברשות פנה למיטסי ואמר להם "בואו נעשה קונספירציה". אני אומרת שתמרי פנה למיטסי שבועיים לאחר שהיה אצל עורך דינו. זו גם יכולה להיות חברה אחרת שמתמחה, בין היתר, בהשמדת מידע ובהסרת מידע וכל מה שהקראת קודם. הסמיכות בין ההוראות של עורך דינו להסתיר מידע לבין הפניה למרץ ... איפה זה כתוב? את חוזרת על זה עוד פעם ועוד פעם.

ת. אני מפנה אותך בנ/37 ...
ש. את מפנה אותי לאיפה שכתוב "לא להסתיר מידע"?
ת. לא. אני מפנה אותך להסתרת מסמכים "לא לתאם עדויות, הסתרת מסמכים". אחרי זה ...

ת. אין שם פסיק.
ש. אני מקריאה: "כיצד מתנהלת חקירה של רשות ניירות ערך? יש תשובות, קצרות. לא ידענו. תשובות לקוניות. לא סיפורים. לא צריך אותן שאלות". "למעט בדיבור, למיטב זכרוני". אתה יודע שהוא קיבל תדרוך איך להתנהג בחקירה ברשות, שהוא פנה למיטסי ואנחנו לא יודעים למה. אתם לא שואלים אותו ולא את מיטסי שום שאלה בנושא זה ומקבלים את דבריו כפשוטם. גם לא בדקתם אולי מישהו הדליף לו שיש חקירה. למה לא בדקתם? למה לא חקרתם את תמרי ולמה לא חקרתם את מרץ.

ת. אחלק את התשובה לכמה דברים. ראשית, חקרנו את תמרי באזהרה. לגבי מרץ, מחשביה הועתקו. לגבי הסוגיה שאמרת שהוא קיבל תדרוך על ידי עו"ד טרם חקירתו ברשות, זה יפה לכל הנחקרים ברשות. כפי שכבר אמרתי, עולה גם מהעדות הקודמת שהקראת לי, של תמרי, שכנראה הסוגיה הוצפה על ידי מיטסי. אני לא רואה טעם לחזור על כל הסוגיה, אני רק רוצה להבהיר נקודה מרכזית מאוד. מיטסי נתבקשה, כפי שגם עולה מהעדות, ככל הנראה, לבצע העתקה של מחשב. אני מנסה להבין בין השורות האם את מרמזת על כך שחברה רצינית המהווה ספק של המוסדות הביטחוניים הרגישים ביותר במדינת ישראל לאורך שנים, ביצעה איזשהו שינוי במחשבים של תמרי או של מישהו אחר לבקשת תמרי? זה מה שאת מנסה לרמוז.

ש. אני לא מרמזת כלום. אני שמחה למסקנה שהגעת הרגע.
ת. להד"מ. אני שמח להסיר את זה אחת ולתמיד מהשולחן, ואני שמח שלא לכך את

מרמזת^[286]. [ההדגשה הוספה]

לפיכך, אני מוצאת שגם בטענה זו, שהועלתה כפצ'ר של תמיהות, אין ממש.

עמוד 49

ג. מחלקת החקירות עשתה שימוש, אף היא, בשירותי חברת מיטסי, וההגנה מלינה על כך שהרשות לא מצאה פסול בכך שנעזרה באותה חברה עצמה שבה נעזר תמרי לקראת החקירה.

את השימוש שעשתה הרשות בשירותי חברת מיטסי הסביר החוקר **עתיאל אפק**:

ת. "...לא זוכר את האירוע הספציפי הזה, אבל מיטסי מצטרפים לכל הזירות שבהם אנו עורכים חיפוש ועולה צורך בחיפוש מחשב, כפי שמופיע בצו החיפוש.

ש. כיצד נציגי חב' מיטסי מגיעים לאתר החיפוש.

ת. נציגי חב' מיטסי יוצאים עם צוות החוקרים ממשרדי הרשות. הם לא יודעים את הכתובת או היעד אליו הולכים. במקרים חריגים בהם מסיבות טכניות הם לא מגיעים ממשרדי הרשות, תקבע כתובת אחרת שאינה האתר שאליו הולכים לצורך איסוף. רק להבהרה, משרדי מיטסי יושבים בקיבוץ פלמ"חים ואם זה משהו בכיוון שלהם לא אביא אותם למשרדי הרשות בת"א, אלא יקבע מקום אחר, קרוב יותר אליהם. להבהיר, בשום מקרה הם לא מקבלים לפני החיפוש עצמו את הכתובת או היעד. היעד כוונתי לשם אדם או חברה גם פיזית וגם מהותית.

ש. תתאר את הפעולות של אנשי מיטסי במהלך החיפוש.

ת. החיפוש מתחיל כאשר ראש צוות החיפוש נכנס ראשון לזירה עם חוקרים. בשלב הראשון, אנשי מיטסי נמצאים בהמתנה בחוץ או בעמדת המתנה, הכל תלוי אם זה בית או משרד, איך שזה מתאפשר. לאחר שראש צוות החיפוש הבין את הזירה, הוא או מי שהוא מינה מטעמו מלווה את איש מיטסי ומצביע לו, מראה לו, בדיוק את המחשבים אותם יש להעתיק. כשעזר תום ההעתקה, חוקרי הרשות נמצאים בזירה. שזה יכול להיות שרוב הצוות התקפל ומשאירים אחד או שניים, תלוי בצורך ובנסיבות...

...

ש. באיזה מידה יכולים אנשי מיטסי להתערב בנתונים בעת העתקתם.

ת. לא יכולים. אבהיר. מחשב כבוי הדיסק מנותק מהמחשב. בשורה תחתונה, הם בסופו של דבר משכפלים את הדיסק. אם שאלתך האם הם יכולים להתערב בתוכן המידע, התשובה היא לא, לאור התהליך. בנוסף, אציין שהחוקרים נמצאים איתם ומלווים אותם, בין אם באותה שניה הוא בחדר או לא. תמיד החוקרים נמצאים שם, כי מדובר בדרך כלל במקום שבו החוקרים מבצעים חיפוש פיזי במקביל להעתקה.

ש. איזה שיקול דעת מפעילים אנשי מיטסי במהלך החיפוש.

ת. נטייתי להגיד כלום, אבל אבהיר, הם נמצאים שם כאנשי מקצוע המייעצים לנו. כלומר, ראש צוות החוקרים יתייעץ בהם במקרה קצה לגבי אופן ההעתקה. לרוב, ייוועץ גם בי, גם

אם אני לא נמצא שם פיזית, ייוועץ בי טלפונית^[287].

בהמשך העדות התברר שבמקרה הזה נתבקשו אנשי מיטסי גם לבצע שחזור של השרת במשרדי מיטסי. מאחר שלטענת ההגנה, לעניין הזה חשיבות רבה, ומאחר שבחלקו מדובר בהסבר טכני, שאין טעם לשכתבו, יובא ההסבר של אפק במלואו, למרות אורכו:

ת: "...נראה לי שמדובר על שחזור של RAID של השרת. איך הדיסקים מסודרים. בשרת

בד"כ יש כמה דיסקים והדיסקים האלה מסודרים בצורה מסוימת. זה לא שניתן להעתיק אחד ובזה מסתיים העניין. יש ביניהם לוגיקה של חלוקת הדטה וגבוייה בינם. כאשר אני מעתיק את זה פיזית, אני צריך להעביר את זה עוד איזה שהוא תהליך טכני במעבדה, במקרה הזה של מיטסי, כדי שאוכל לקרוא את זה. אני מאמין שיש גם דו"ח שמסביר מה הייתה הבקשה.

ש. כלומר, להדיטה כמוני, אני יכולה להבין מזה שבעצם הסרור הועבר למיטסי לשחזור.

ת. נראה לי שכן.

- ש. כלומר, זה לא היה במשרדי הרשות, אלא במשרדים של מיטסי.
ת. אמת. להבהיר, עותק הסרוור הועבר למשרדי מיטסי. שוב, מדובר על פעולה טכנית שהם צריכים לבצע על מנת שאנחנו נוכל לקרוא את החומר.
- ש. אמרת כאן כשנשאלת על מיטסי וגם כשאני שאלתי אותך שהחומר כאילו הועתק על דיסקים, הועתק בעצם. מה שמיטסי עשו זו רק העתקה, אבל כאן אנו רואים שזה הגיע למיטסי לשחזור. יכול להיות שאתה לא זוכר.
- ת. השאלה נגעה לגבי מעורבות מיטסי בחיפושם והסברתי איך ההתנהלות. בשאלה מאוחרת הבהרתי שלעיתים חריגות יש צורך בפעולות מורכבות והן מבוצעות במעבדה, בד"כ מיטסי, אבל לא רק.
- ש. כשמיטסי מחזירים לכם את החומר שהם שחזרו, האם אתם מקבלים על זה דו"ח מה הם עשו, מה הם לא עשו.
ת. בד"כ כן.
- ש. ואיך אתה מסביר שבכל חומר החקירה לא נמצא דו"ח כזה.
ת. כי יכול להיות שמדובר במהלך טכני פשוט כמו שאמרתי של חיבור הדיסק על מנת שנוכל לקרוא את המידע.
ש. ויכול להיות שלא, אתה לא זוכר.
- ת. לא רואה פה שום דבר אחר. שום סיבה אחרת.
ש. הדיסק כבר נמצא אצל מיטסי. רמי תמרי יושב בחקירה ואומר לכם שהוא השתמש, הוא שכר את שירות מיטסי, אף אחד לא מתעורר. אני לא יודעת באיזה רמה היית מעורב אז בתיק. אף אחד לא אומר שהוא נתן את החומר לשחזור אצל מיטסי וזה לא איזה שהוא מצב שהם לא יודעים לאן הם מגיעים, ונותנים לכם את מה שצריך והולכים. אתם כחוקרים, אתה כראש צוות, הסרוור נמצא אצל מיטסי, אתם כבר מבינים מרמי תמרי, ביום הראשון של החקירה, שהוא שכר את שירותיה של מיטסי, ואף אחד לא מתעורר אצלכם ואומר רגע, מפנה לעמ' 6 ש' 19 ו-20 בהודעת רמי תמרי הראשונה מיום 8.1.08 [מצטטת] זה בעצם פעם ראשונה שתמרי מזכיר את זה שהם פנו למיטסי. מפנה אותך גם לש' 9 ו-10 לאותו עמוד שאז אומרת לו החוקרת, כאילו היא כבר יודעת על מה מדובר [מצטטת] היא מבקשת את העתק השרת שנעשה לפני 3 שבועות. כלומר, החוקרת מבחינתה כבר ידעה על זה, כי כשאני מפנה לש' 19 ו-20 רמי תמרי אמר לה בדיוק, ואם החוקרת ידעה, וגם אם אני לא הבנתי את החקירה, הוא אומר לה: "פניתי למיטסי...". תסביר לי איך כשאתם יודעים שרמי תמרי שכר את שירותי מיטסי, וזה לא כמו שאמרתי בהתחלה, שהיו צריכים רק להעתיק כשהמחשב סגור, כי הם לקחו את זה למעבדה, זה כבר אחריות שלכם ולא של מישהו עובדי מיטסי שלא יודעים לאן הם הולכים, אף אחד לא מתעורר ופונה למיטסי ואומר להם "סליחה: השרת, הסרוור, אצלכם? מה עשיתם במשרדים של רמי תמרי?".
- ת. אני כמעט בטוח, אסייג ואז אתן את התשובה. לא הייתי אז ראש הצוות בתיק, ולכן, למיטב זכרוני, לא אני זה שהייתי בלופ ההחלטות בתיק. ולגופו של ענין, עצם העובדה, לפי מה שאת מקריאה לי, קודם כל אני חושב שזה צף כנראה ממיטסי באיזה שהוא שלב, כנראה שהגיעו לחיפוש או באיזה שהוא שלב, אני לא יודע כאמור, כי את בעצמך אומרת שזה הגיע מהחוקרת, לפי מה שהקראת בעדות. אסיים. לגופו - אם מיטסי התבקשו לבצע העתקה של מחשב ותו לא, וביצעו העתקה של מחשב...
ש. אבל הראיתי לך שזה לא רק העתקה של מחשב.
- ת. אני מדבר עכשיו על הלקוח. ואיני מוצא כל בעיה שהם ימשיכו ויבצעו עבודתם המקצועית איתנו. הדברים דומים לכך שאם תמרי שכר רכב מחב' השכרה, אני מנוע מלשכור רכבים מאותה חב' לצורך הענין.
- ש. לזה אתה משווה.
ת. כן.
- ש. אתה קודם כל...
ת. ולהבהיר עוד דבר אחד. מיטסי מבצעים עבורנו בשוטף עבודות רגישות ומסווגות הקשורות בחקירות.
- ש. אתה בא ואומר לי, רמי תמרי אמר שזה רק גיבוי, האמנו לו. אתם לא חוקרים אם מה שהוא אמר זה נכון. אתה אומר אולי המידע שרמי תמרי שכר את שירותיהם הגיע ממיטסי.

אגיד לך: אחד, זה לא הגיוני שזה הגיע ממיטסי כי בזמן שרמי תמרי נחקר, באותו זמן בדיוק העובדים של מיטסי היו במשרדים של מרץ. אז, אחד זה לא הגיוני. שתיים, אתה בא ואתה אומר לי: יכול להיות שמיטסי אמרו לנו, וככה החוקרים יודעים. גם על זה אין מזכר. אתם גם מאמינים לחשוד, ואתם גם לא מזכ"דים כלום, רק אם זה נגד נאשם מסויים.

ת.

לא הבנתי את השאלה.

ש.

ביהמ"ש מבהיר לעד את השאלה.

ת.

זה מתחיל בזה שקשה לי להעיד על משהו שלא הייתי שותף לו באותו שלב, אבל כפי שאת עצמך אמרת, כנראה שזה הגיע ממיטסי כי בכרונולוגיה זה לא הגיע מרמי תמרי. יש לי זיכרון מעורפל כי לא הייתי בתיק אז, אבל שכנראה אנשי מיטסי הגיעו לכתובת איתנו, אז עלה שהכתובת מוכרת להם, וכשניסו להבין כנראה מאיפה, הפרטים עלו. אבל זה משהו שמי שהיה מעורב יכול להעיד על כך.

ש.

אתה מדבר מהידע שלך.

ת.

למיטב זכרוני, לא הייתי מעורב באותה תקופה, אבל מכיוון שאני אחראי על חקירות המחשב, יש לי זיכרון מעומעם בנושא.

ש.

ושוב, אין על זה שום מזכר.

ת.

לא יודע להגיד לך^[288].

נראה לי שתשובותיו של אפק מספקות הסבר אמין וברור לתהיות שהעלתה ההגנה, וניתן ללמוד מהן שאין מקום להאשמות ההגנה, גם בעניין זה. לא למותר להזכיר שההגנה לא מצאה לנכון לזמן מי מאנשי מיטסי כעדי ההגנה, כדי לברר עימם את הטענות.

ד. לטענת ההגנה, ראייה מפלילה נוספת ניתן למצוא בצֶּבֶר העובדות הבא: הרשות רשמה בצו החיפוש, שהוציאה למשרדי מרץ, שלחיפוש יתלוו לא רק נציגים של מיטסי, אלא גם של חברת "ביסטק ברלב טכנולוגיות אבטחת מידע בע"מ". באותו מועד ידעו אנשי הרשות שרו"ח יהודה ברלב, אשר חברת ביסטק ברלב שייכת לו, נתן חוות דעת לטובת לאוטמן בתיק התביעה האזרחית שהגישה משפחת לאוטמן נגד תמרי ונגד הנאשם. עובדה זו הוסתרה על ידי הרשות מעיני בית המשפט ובכך פעלו שלא כדין בעת הוצאת צווי החיפוש.

גם טענה זו הוצגה לעתניאל אפק, שהיה אחראי על הזמנת עבודות מחברות מיחשוב חיצוניות, דוגמת ביסטק ברלב. זו הייתה תשובתו:

ש. "ביסטק שייכת לרוה"ח ברלב. כשאתה בעצם רשמת את השם שלהם או שהורית שהשם שלהם יירשם בצווי החיפוש, זה כבר בשלב שאתה ידעת שרו"ח ברלב נתן חו"ד בתיק האזרחי של לאוטמן כנגד מרץ השקעות.

ת.

זה מופיע בטמפל של הצו עצמו. אבהיר. כל צו חיפוש אנו נערכים לתפיסה של חומר מחשב. מי שעשה את "תפיסת" המחשבים (העתקה של חומרי המחשב) בתקופה הרלוונטית זה היה רק מיטסי, ביסטק בתקופתו נתנו לנו מענה להעתקות טלפון נייד (חיים סקאל) ולא יהודה ברלב. הסייג היחיד בו אנו תופסים חומר מחשב נוגע לקלטות גיבוי שבד"כ הן רק לצרכי בדיקה ייחודית, אם עולה בה צורך, וזה חריג מאוד.

ש.

אני לא יודעת מי זה חיים סקאל, אבל אני יודעת שאתם הוצאתם צו, וגם כשמוציאים צו... אלו הצווים.

ת.

[מעין] אלו הצווים.

ש.

חיים סקאל מופיע פה בצו.

ת.

ביסטק ברלב טכנולוגיות בע"מ. זה מה שמופיע בצו.

ש.

השם חיים סקאל לא מופיע בצו.

- ת.** כפי שצינתי, שמו חיים סקאל היה באותה תקופה מנכ"ל החברה וכל התיאומים, אם היו כאלה וככל שהיו, הייתי מבצע ישירות מולו. הבהרה אם לא היה ברור קודם, עצם העובדה שמופיעים בצו, לא אומר שהם היו מעורבים כהוא זה בתהליך. כלומר, אנו נערכים למצב שיהיה צורך בהעתקות פלאפונים, ועל מנת שזה יהיה מכוסה משפטית, הם מצוינים בצו.
- ש.** אני אומרת לך שזה לא הגיוני שאתם מקבלים את כל החומר מדב לאוטמן, כולל חוזה"ד מרו"ח ברלב שאתה יודע ולבקש את זה בצו מביהמ"ש מבלי להודיע לביהמ"ש שלמשרד ברלב, על כל שלוחותיו, יכולה להיות מעורבות בגלל שהוא נשכר ע"י המתלונן עצמו. למעשה, הסתרתם חומר ומידע חשוב מביהמ"ש. אין לי שאלה בענין. האם נראה לך הגיוני אז תגיד לי כן.
- ת.** מדובר בחברה טכנולוגית העוסקת בהעתקות מחשבים ופלאפונים. אנו נעזרנו בהם במקרה הצורך בלבד באותה תקופה בהעתקת פלאפונים בלבד. במאמר מוסגר אגיד שאני אפילו לא ידוע אם הם היו שותפים בתיק הזה במשהו. חברה עצמאית ואני לא רואה פה בעייתיות.
- ש.** זה נראה לך בסדר.
- ת.** לא רואה את הבעייתיות. גם לא בטוח שהייתי בשלב הזה ראש צוות, למיטב זכרוני, נכנסתי אחרי, אך זו עדיין תשובתי. להבהיר עוד סוגיה חשובה, גם ביסטק לכשמקבלים מאיתנו מכשיר פלאפון להעתקה, לא יודעים של מי, באיזה תיק ומה הנושא ^[289].

נראה שתשובתו של אפק מלמדת שאין שמץ של ממש בטענת ההגנה. ראשית, לא ברור כלל אם ביסטק אכן השתתפו, בסופו של דבר, בחיפוש או בחקירה. הוסבר שבתבנית הבסיסית של צווי החיפוש של הרשות רשומות מספר חלופות של חברות חיצוניות, שעשויות להתבקש לסייע בנושאי טכנולוגיה או מיחשוב, ובהן ביסטק. שנית, גם אם השתתפה ביסטק בחקירה - היה זה רק בהעתקת תוכנם של מכשירי טלפון ניידים. שלישית, לאור אופן ההתקשרות בין הרשות לחברות החיצוניות (כפי שעלה גם מתשובת העד בנושא מיטסי), לא הייתה הזדמנות שבה הרשות יכלה או הייתה צריכה לקבל מהחברה החיצונית מידע על קשר בין אותה חברה למושא החיפוש. זאת, מאחר שלא ידעו את החברות החיצוניות מראש כי יתכן שיהיה צורך בשירותיהן, או איפה יתקיים חיפוש. רביעית, העובדה שעותק מהתביעה האזרחית הומצא על ידי נציגי לאוטמן לרשות עוד קודם להוצאת הצווים אינה מלמדת שמי שכתב את הצווים או ביקש להוציאם היה מודע לקשר של רו"ח ברלב לתביעה האזרחית, אך גם אם כן, איני מוצאת שהדבר יכול לשמש בסיס לכל הטענות החמורות של ההגנה בעניין הסתרת מידע רלוונטי מבית המשפט בעת הוצאת הצווים. מסקנתי היא שהרשות לא הסתירה כל מידע מבית המשפט ולא היה מידע רלוונטי שצריך היה למסור.

אוסף, כי גם החוקר אייל יוריסטה, שהוציא את צווי החיפוש, נשאל בנושא זה והשיב כי לא ידע כלל במועד הוצאת הצווים שלאוטמן פנה לביסטק ברלב או שתמרי פנה למיטסי. הוא שמע על כך לראשונה מפי הסנגורית בבית המשפט ^[290]. יצוין שבסיכומים ^[291], הנאשם ניסה ליצור רושם כאילו בית המשפט התערב בחקירתו של יוריסטה בנקודה זו, ואחרי התערבות בית המשפט נתן החוקר תשובה לזו של בית המשפט. מדובר בנסיון לא ראוי, שחוטא למציאות, ולמען הבהירות, יובא כל קטע הפרוטוקול הרלוונטי:

- "עו"ד חכמון:** עכשיו, כמו שאני יודעת, ובטח גם אתה יודע וסביר להניח שגם בית המשפט הנכבד יודע, חברת ברלב רואי חשבון, היא בעצם חברה שמחזיקה מספר קבוצות. נכון?
- כב' הש' נבו:** אני לא יודעת מזה.
- מר יוריסטה:** אני לא ידעתי את זה. עד הרגע הזה לא היה לי מושג ואני גם יכול להגיד לך, אני מקדים את השאלה שלך, אין לי מושג אם יש קשר בין חברת ביסטק טכנולוגיות לבין חברת ברלב ושות'. ואני אומר שוב ^[292].

ה. טענה חמורה נוספת של ההגנה היא שמחומר החקירה עולה שעובדי מרץ ביצעו פעולות שונות בחשבונות לאוטמן בתקופה שהנאשם עבד במרץ, ולאחר עזיבתו את מרץ השתילו מסמכים מזוייפים במחשבו האישי. למרות השימוש שעושה ההגנה בלשון רבים, קיים מסמך אחד, שסומן **נ/206**, שעליו מבססת ההגנה את טענתה שהושתל מסמך מזוייף במחשב הנאשם לאחר שעזב את עבודתו בחברת מרץ.

החוקר אפק נשאל על אודות המסמך הנ"ל. מדובר במסמך הכולל פירוט הרכב תיק השקעות, שאותר על המחשב של הנאשם במשרדי מרץ. מדובר בקובץ וורד, ששמו "לאוטמן", שנוצר ביום 8.3.07 בשעה 14:03^[293]. בחקירה הנגדית הפנתה הסנגורית את תשומת ליבו של אפק לכך שהמסמך נוצר ושונה ב-7.11.07, מועד שבו הנאשם כבר לא היה במרץ. אפק אמר שיכולים להיות מספר הסברים לכך, ואפשר לבדוק זאת:

"אוכל לתת רצף של הסברים על זה. נתחיל מתאריך ייצור ושינוי, זה אותו תאריך כפי שמופיע במסמך. תאריך ייצור ותאריך שינוי זה תאריך שמי שמייצר אותו זה מערכת ההפעלה וניתן לבצע עליו שינוי, לא על המסמך, אלא על מערכת ההפעלה. מלמדים את מערכת ההפעלה את התאריך הזה. יחד עם זאת, אני לא זוכר כרגע מה ההסבר לתאריך, אבל ניתן לבדוק זאת אם זה נבדק על ידנו"^[294].

אפק לא נשאל על האפשרות שההגנה העלתה בסיכומים, כי המסמך "הושתל" בדיעבד במחשב של הנאשם וכי מדובר במסמך מזוייף. מכל מקום - **מלבד תהיות ההגנה, אין הסבר בחומר בנוגע למסמך הזה**. אפק נשאל האם נבדקו המחשבים של עובדי חברת מרץ ועל כך השיב תשובה ארוכה ומפורטת, מתוכה אביא רק את העיקר: הועתקו מחשבים בחברת מרץ; בדקו - בין היתר - בדיקה פורנזית שנועדה לראות אם נמחקו חומרים מהמחשבים^[295]; המחשב של תמרי הועתק^[296]; בוצעה כמות עצומה של הצלבות מיחשוביות מול נתונים אחרים ובוצעה כל פעולה שהחוקרים חשבו שיכולה להניב תוצאות^[297].

בהעדר שאלה ישירה לחוקר הרלוונטי (אפק), ובהעדר ראיה כלשהיא, מלבד תאריך שינוי המסמך שמופיע ברישום הממוחשב, התהיות של ההגנה אינן מקימות תשתית מספקת לבסס טענה כי הושתל מסמך במחשב של הנאשם כדי להפלילו.

135. מעבר להסברים שהובאו לעיל לגבי הטענות הפרטניות, חלק מהנוגעים בדבר התייחסו לטענות לפיהן החקירה כוונה, בהתאם להנחיות "מלמעלה", כדי להפליל את הנאשם:

חוקרת הרשות, גלית בלזר:

"לא היה ולא נברא. באופן כללי, מיום שאני עובדת במחלקת חקירות ברשות ניירות ערך לא קיים כזה דבר ובאופן ספציפי לגבי התיק הזה אני יכולה לומר שבתחילת החקירה התייחסנו לרמי תמרי כחשוד לכל דבר ועניין. הוא נחקר תחת אזהרה והשאלות שהופנו אליו ואל העובדים תחתיו ... היו מכוונים כולם לכך שרמי תמרי ידע על הפעילות האסורה שנעשתה".

היא הוסיפה שלא ידוע לה על מעורבות של גורם כלשהו מחוץ למחלקת החקירות במהלך החקירה עצמה^[298].

חוקר הרשות, עתניאל אפק:

ש." תתייחס בבקשה לטענה הבאה: לפי הטענה שעולה במשפט ע"י ההגנה, עולה חשש שמחלקת חקירות קיבלה הנחיות לכוון את החקירה ו/או את הממצאים כלפי גביש ולהסיט אותם מתמרי. בהקשר זה, אחת האפשרויות שהועלתה זה שלמשה טרי היה חלק בהנחיות האלה. מה התייחסותך לטענה.

ת. אני רוצה להגיד להד"מ, אבל אסייג. אני אחראי על החקירה. אף אחד לא ניסה להתערב, להסיט, להוביל, לחבל, לכוון מאומה! באשר לקשר עם טרי בחדרים הסמוכים, בהם לא הייתי, אני לא יכול להעיד, אבל שום דבר ששייך לחקירה, סימן קריאה ברור ומוחלט.

ש.

לא מטרי ואם אשאל אותה שאלה למנהל מחלקת החקירות בינך ובינו. כנ"ל.

ת.

ש.

ת.

באיזה אופן התייחסתם לרמי תמרי בחקירה, בהמשך לשאלה הקודמת. היו הרבה סימנים שאנחנו חשנו שמר תמרי היה צריך, להבנתנו, להבין, לראות, לזהות. חקרנו אותו על זה, הטחנו בפניו בחקירות שלו. עד כמה שאני זוכר, לא הצלחנו למצוא ראיה פוזיטיבית שתעלה אותנו בדרגה הזאת. זאת אומרת, שנראה מייל שהוא אכן היה מעורב, להבדיל מרשלנות, באיזה שהיא רמת ידיעה כזו או אחרת, הבנה. היינו מאוד חסרי נוחות עם התשובות שלו ואני לא יודע אם רלוונטי, אני לא בקיא בהליכים שננקטו מולו, אם, אבל למיטב זכרוני לא הצלחנו לעבור רף של למצוא ראיה פוזיטיבית שקשרה אותו לאירועים והכל הוטח בפניו בחקירה^[299].

איש המודיעין יעקב קאופמן: הוצגה לו הטענה שמשה טרי נתן הוראה לכוון את החקירה לעבר הנאשם, ולא לעבר רמי תמרי, בגלל אינטרסים של לאוטמן: "לא מכיר כזה דבר. לא היה כזה דבר. והייתי מתפטר ברגע הראשון אם היה נאמר לי דבר כזה. מה זה הדבר הזה?"^[300].

נעם לאוטמן התייחס לטענה בדבר שיתוף פעולה בין אנשי לאוטמן למשה טרי כמגוחכת והוא דחה אותה מכל

וכל^[301]. כאשר הטיחה בו הסנגורית, בחקירה הנגדית, את הטענה "במלוא הדירה", השיב בצורה ברורה מאד:

"לאוטמן: שוב אני אומר, את אומרת שפה תואמה קנוניה שכללה את דב לאוטמן באמצעות עורך דין שמוליק, שמאל חמו. את הרשות, את הרשות בראשות משה טרי שאז כבר התחלף, אז את כל המוסד הזה שנקרא רשות לניירות ערך. את בית המשפט בפתח תקווה. את רמי תמרי, מרץ. כולם ביחד חברו בשביל לא יודע להעלים ראיות, לכוון, להפיל וכו' אך ורק בשביל שלדב לאוטמן יהיה טוב בחיים ושהוא יקבל קצת חלק מהכסף שלו חזרה? זה לא מדובר באדם שהכסף,

עו"ד חכמן: אז אני אסביר, תשובתי,

ת: זה שחסר, רגע. לא מדובר באדם שהכסף הזה החסר הפך אותו, פגע באיכות החיים שלו, ביכולת שלו לתרום כספים. זה כסף שפשוט מגיע לנו כמשפחה כי הוא נגנב לנו. אבל, זה לא דווקא לדב לאוטמן יעשו כל הרשויות המכובדות האלו והאנשים המכובדים האלה, יחברו יד בשביל

לעשות איזו שהיא קנוניה נגד מייקל גביש^[302].

ובהמשך:

"עו"ד חכמוני: עכשיו אני רוצה שתסביר לי למה זה לא נכון, זה הכול. בוודאי שאני חושבת שיש פה קנוניה.

ת: איך אני יכול להגיד לך למה זה לא נכון? זה לא נכון כי זה לא נכון. זה לא נכון כי זו האשמה מגוחכת של הגנה שמתוסכלת שאין לה שום דרך אחרת להגן על עצמה.

ש: סליחה?

ת: שוב, זו האשמה מגוחכת. להאשים את, זה לא רק להאשים באופן פרטי את האדונים דב לאוטמן, משה טרי ורמי תמרי שחברו יחד בהיחבא והחליטו לבצע קנוניה כזאת. זה להאשים אותם שהם סיכנו את היושר המקצועי שלהם בזה שהם הורידו למטה הוראות לאנשי הרשות מצד אחד ואולי לבית המשפט מצד שני ואולי לעורך הדין של לאוטמן מצד שלישי בשביל שיפיקו את הקנוניה הזאת, זו האשמה מגוחכת.

ש: בשביל שתוכלו לקבל את הכסף שלכם,

ת: בשביל שנוכל לקבל עוד כמה מיליוני שקלים, רגע, רגע,

ש: סליחה?

ת: רגע, עוד כמה מיליוני שקלים בשביל שנרוויח עוד קצת כסף שממילא הסכומים האלה שאנחנו מדברים הם סכומים שאנחנו תורמים בשנה או בשנתיים לכל היותר. כך שבאמת זה לא משהו שישנה את רמת החיים שלו. מדובר, וזה לא משהו שבשבילו דב לאוטמן יסכן את יושרו המקצועי שהוא עמל הרבה מאוד שנים בשביל לבנות ללא רבב, ואני מניח שאותו

דבר יאמר גם למשה טרי^[303]

136. לאור כל האמור לעיל נשלל הבסיס העובדתי לטענות הנאשם בדבר חקירה מוטית, או מכוונת כלפי הנאשם בלבד. נשלל הבסיס גם ליתר טענות ההגנה על כך שכביכול ביצעו אנשי הרשות, מהיו"ר דאז טרי ועד החוקרים ואנשי המודיעין, מעשים שלא יעשו. כן נשלל הבסיס לטענה שהתנהגות הרשות הייתה רשלנית או לא ראויה, ונשללה "תיאוריית הקונספירציה". משכך, **נשמט הבסיס העובדתי לטענת ההגנה מן הצדק**. בהעדר בסיס עובדתי לטענה, אין צורך להמשיך לשלבם הבאים של בחינת הדוקטרינה של הגנה מן הצדק ואני דוחה את הטענה.

סיכום עובדתי עד כה

137. מכל האמור עד כה, הוכחו הרכיבים העובדתיים בכל ארבעת האישומים הראשונים:

באישום 1 הוכח שבין 25.1.06 ועד 22.7.07, בימים שפורטו בנספח א לכתב האישום, פעל הנאשם בניירות הערך "בסר אירופה", "סקופ סחר", "נטו מ.ע.", "קמהדע", "תדאה מ.ר.", "מרתון מ"ר ב" ו"גן שמואל מ"ר" ליצירת רווחים ללקוחות המועדפים. הוא נתן תחילה הוראות בחשבונות הנפגעים ופעל מול המפצל באופן שיצר רווחים מובטחים במפצל. לאחר סיום המסחר באותו יום פיצל ללקוחות המועדפים את הרווחים שיצר במפצל.

באישום 2 הוכח שבארבעה ימים פעל הנאשם בתיקי ההשקעות של לאוטמן, במניית **פורמולה**, בצורה אסורה. בשלושה מהימים (31.10.06, 1.1.07 ו-19.8.07) יצר הנאשם רווח מובטח במפצל כנגד הפסד מובטח בחשבונות לאוטמן. לאחר מכן העביר את הרווח שיצר במפצל לחשבונות טימור ואסיס קנר. באחד מהימים (28.9.06) רכש הנאשם באמצעות המפצל, במהלך 22 דקות, 75,000 מניות פורמולה מצדדים אחרים במסחר, בשערים שבין 200.8 ל-205. כעבור שתי דקות רכש באמצעות שניים מחשבונות לאוטמן את כל הכמות מהמפצל, בשער 215 ויצר במפצל רווח מובטח של 9,392 ₪. את הרווח העביר לחשבונות פרי ווירניק.

באישום 3 הוכח שבין החודשים ספטמבר 2006 ועד אפריל 2007 ביצע הנאשם עסקאות בין חשבונות לאוטמן השונים לבין עצמם, שבהן רכש ומכר מניות **פורמולה**. בין ספטמבר 2006 ועד יולי 2007 גם רכש כמות מסיבית של מניות פורמולה עבור חשבונות לאוטמן, בימים האחרונים של כל חודש והשפיע בכך על שערי הסגירה של המניה לקראת סוף החודש. נוסף על אלה, בחודש מרס 2007 ביצע הנאשם רכישות בכמויות גדולות של מניות פורמולה בחשבונות לאוטמן, במטרה להעלות את שער המניה. החל מינואר 2007 ואילך גרם הנאשם לכך שדב לאוטמן, באמצעות ארבעת חשבונותיו שבניהול הנאשם, החזיק מעל 5% ממניות פורמולה ובכך הפך דב לאוטמן לבעל עניין בפורמולה. הנאשם לא דיווח ללאוטמן כי הפך לבעל עניין ואף פעל להסתיר עובדה זו מפניו בדרך של זיוף דוחות (כפי שעולה מהאישום הרביעי). כתוצאה מכך לאוטמן לא דיווח לחברת פורמולה על הפיכתו לבעל עניין וחברת פורמולה לא דיווחה על כך לציבור, בניגוד למצוות חוק ניירות ערך. בהמשך גרם מחדל זה לאי דיווח על המשך פעילותו של לאוטמן במניות פורמולה, בניגוד לנדרש מבעל עניין בחברה.

באישום 4 הוכח שבין החודשים דצמבר 2006 עד יולי 2007 פעל הנאשם לשנות, באופן פיקטיבי, דוחות שנשלחו לאנשי לאוטמן ממערכת דנאל, על אודות הפעילות בחשבונות לאוטמן. כך הסתיר הנאשם מלאוטמן את המצב האמיתי בנוגע לאחזקותיו במניות פורמולה, והציג כמות נמוכה יותר של מניות בחשבונות, מול כמות גדולה יותר של מזומן, לעומת המצב לאשורו. ההפרש בין האחזקות האמיתיות לאלה המדווחות מפורט בנספח ב לכתב האישום. זיוף הדוחות אף איפשר את ביצוע העבירות מושא אישום 3, וגרם לכך שלאוטמן לא ידע על היותו לבעל עניין, על כל המשתמע מכך, כמפורט לעיל.

ניתוח משפטי של כל העבירות

138. המאשימה ערכה שני ניתוחים משפטיים מקיפים לגבי העבירות הכלולות בכתב האישום. הניתוח הראשון הוא כללי, ומפרט את המסגרת הנורמטיבית לכל אחת מהעבירות^[304]; הניתוח השני הוא יישום המסגרת הנורמטיבית על עובדות המקרה והצבעה על האופן שבו מעשי הנאשם מגבשים את העבירות המיוחסות לו^[305].

139. הנאשם לא חלק בשום צורה על הניתוח המשפטי ועל כך שהפעולות האסורות שנעשו מגבשות את העבירות הנטענות בכתב האישום. לדבריו, לא הוכח שהוא ביצע את המעשים, ועל כן לטענתו - מטבע הדברים - לא התקיים בו גם היסוד הנפשי הנדרש. כך, לאורך המשפט כולו, כפי שציגה המאשימה בסיכומיה, שכן הוא נמנע מלחקור עדים רלוונטיים, שהעידו על חוסר הלגיטימיות של הפעולות ועל נפקותן המשפטית, וכך בסיכומיו, בסעיפי ההתייחסות לסיכומי המאשימה בנושאים אלה^[306], שגם בהם חזר על הכחשותיו העובדתיות.

140. למרות שהנאשם לא חלק על כך שהמעשים האסורים מגבשים את העבירות הנטענות, אתייחס לעניין, אף אם בקיצור.

141. הערה לעניין מספר העבירות שביצע הנאשם: המאשימה מנתה בכתב האישום את מספר העבירות השונות לפי פרמטרים שונים בכל אישום. כך, למשל, באישום הראשון ייחסה לנאשם, בין היתר, 27 עבירות של גניבה בידי מורשה,

27 עבירות של קבלת דבר במרמה ו-27 עבירות של מרמה והפרת אמונים בתאגיד. הרציונל מאחורי המספרים הוסבר בכך שבכל "סיבוב" ראתה המאשימה שלוש עבירות - האחת בעת הפקת הרווח לחשבון המפצל בדרך מרמית, השניה עת פוצל הרווח רק ללקוחות המועדפים והשלישית בשל ניצול כח הקניה של החשבון המפצל לשם ביצוע הקניות. בכתב האישום המתוקן שהוגש ב-26.6.11 נקבה המאשימה במספרים גדולים בהרבה (136 עבירות מכל סוג). בסיכומים דיברה המאשימה על "עשרות רבות" של עבירות^[307]. באישום השני, מניין העבירות בוצע בדרך מעט שונה.

לא בכל המקרים סברתי שהאופן שבו מנתה המאשימה את העבירות הוא נכון, אך לגופו של עניין, כאשר עסקינן בעשרות או מאות עבירות, כבמקרה דנן, לא מצאתי שיש חשיבות רבה למספר המדויק של העבירות, שהוא במידה רבה פרי של התייחסות אפשרית אחת או אחרת. לכן הסתפקתי בציון "ריבוי עבירות", או "עשרות/מאות עבירות".

גניבה בידי מורשה

142. סעיף 393 לחוק העונשין קובע כך:

"העושה אחד מאלה, דינו - מאסר שבע שנים:

- (1) גונב נכס שקיבל עם יפוי כוח לעשייה בו;
- (2) גונב נכס שהופקד אצלו, לבדו או עם אדם אחר, על מנת שישמרנו שמירה מעולה או ישתמש בו או בתמורתו, כולם או מקצתם, למטרה פלונית, או ימסור כולם או מקצתם לאדם פלוני;
- (3) גונב נכס שקיבל, לבדו או עם אחר, בשביל אדם אחר או לזכותו;
- (4) גונב מן התמורה של נייר ערך, או של עשייה בנכס על פי יפוי כוח, כשקיבל הוראה שתשמש למטרה פלונית או תשולם למטרה פלונית".

עבירת הגניבה בידי מורשה על פי סעיף 393 לחוק העונשין אינה מהווה עבירת גניבה עצמאית, אלא קיומה קשור בהגדרת הגניבה הבסיסית. היא בנויה על הגדרת הגניבה בשליחת יד, על פי סעיף 383(א)(2) לחוק העונשין, לרבות רכיב המִרְמָה, כשנוספות לה נסיבות חומרה המשוות לה אופי פוגעני במיוחד, וזאת בשל הפגיעה ביחסי האמון המיוחדים שנוצרו בין הגנב לקרבן הגניבה. עבירת הגניבה בידי מורשה פוגעת בה בעת בשני ערכים חברתיים רבי-חשיבות: ערך ההגנה על הרכוש, וערך ההגנה על יחסי האמון בין מרשה למורשה. הפגיעה בשני ערכים אלה במשולב, היא היוצרת את החומרה המיוחדת שבמעשה העבירה, המצדיקה ענישה מחמירה. ראו דנ"פ 2334/09 פ' נ' **מדינת ישראל** (23.5.11), פסקה 55 לפסק דינה של כבוד השופטת פרוקצ'יה. לפיכך, לשם הוכחת עבירה זו, יש להוכיח התקיימותם של יסודות עבירת הגניבה, בצירוף היסודות המיוחדים של גניבה בידי מורשה. היסוד הנפשי הנדרש הוא כוונת מִרְמָה.

לעניין ההבחנה בין עבירת הגניבה לבין עבירה של קבלת דבר במרמה, שתידון להלן, ולשאלה מתי יש להגיע למסקנה שבוצעה רק אחת מהעבירות הללו ומתי בוצעו שתיהן גם יחד, ראו גם ע"פ 4985/13 **חבר נ' מדינת ישראל**, פסקה 71 (20.8.14). כאן, משנוצרה לנאשם טובת הנאה כתוצאה ממעשיו (הוא קיבל עמלות גבוהות יותר וגם דאג לרווחים בחשבונותיהם של אלה ממקורביו שביקרום חפץ), ולקרבן נגרם חסרון כיס, השתכללו גם יסודות עבירת הגניבה בידי מורשה, בצד עבירות נוספות.

143. במקרה שלפנינו, הוכח שהנאשם קיבל את ההרשאה לנהל את חשבונות הלקוחות - הן הנפגעים, הן המועדפים - לאחר שאלה בחרו בו, סברו שהוא איש מקצוע מיומן ומוצלח ומאחר שנתנו בו אמון מוחלט. עוד הוכח שבעשותו את העסקאות הסיבוביות, מושא האישומים הראשון והשני, שלח ידו בכספי הלקוחות הנפגעים, שעה שגרם להפסדים מכוונים בחשבונותיהם, על מנת ליצור רווחים מובטחים בחשבונות הלקוחות המועדפים. מאחר שכאמור, הנאשם לא טען דבר בנוגע לפן המשפטי, איני נדרשת לניתוחים של התביעה המלמדים על הכוונה לשלול את כספי הלקוחות הנפגעים שלילת קבע, או לניתוחים משפטיים נוספים. מכאן שהתקיימו יסודות העבירה של גניבה בידי מורשה, ויש להרשיע את הנאשם, באישום הראשון והשני, בביצוע עבירות רבות של גניבה בידי מורשה, כאמור בכתב האישום. המאשימה ערכה מסמך הכולל את כל העסקאות הסיבוביות באישום הראשון^[308]. על פי חישובי המאשימה, שנתמכו בחוות דעת המומחה ולא נסתרו על ידי הנאשם, הנאשם גנב במסגרתן כ-1.5 מליון ₪ מהלקוחות הנפגעים. באישום השני גנב הנאשם מחשבונות לאוטמן כ-215,000 ₪, על פי חישובי המאשימה, בארבע העבירות שביצע באישום זה במשך ארבעת ימי המסחר.

קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות

144. סעיף 415 לחוק העונשין קובע כך:

"המקבל דבר במרמה, דינו - מאסר שלוש שנים, ואם נעברה העבירה בנסיבות מחמירות, דינו - מאסר חמש שנים".

יסודות העבירה: מדובר בעבירה תוצאתית, וכדי שתשתכלל העבירה על עושה המעשה להציג מצג מרמתי, ונדרש כי כתוצאה מכך יתקבל בפועל דבר מה במְרָמָה. קבלת הדבר היא המרכיב התוצאתי שבלעדיו לא יושלם ביצוע העבירה. על פי הגדרת החוק, ה"דבר" יכול להיות "מקרקעין, מיטלטלין, זכות וטובת הנאה", וגישת הפסיקה בפרשנותה את המונח "דבר" היא מרחיבה וגמישה. כמו כן נקבע שאין צורך שהמרומה יחוש הפסד או נזק ברור כתוצאה מקבלת ה"דבר" על ידי המְרָמָה, אלא יתכן שהפגיעה בו תסתכם בשלילת חופש הרצון ושיקול דעתו על ידו. זאת, מכיוון שהאינטרסים החברתיים שעליהם נועדה עבירת המְרָמָה להגן הם חופש הרצון, חופש הבחירה וחופש הפעולה. היסוד השני בעבירה הוא קיומה של מְרָמָה, המוגדרת בסעיף 414 לחוק העונשין כך: "טענת עובדה בעניין שבעבר, בהווה או בעתיד, הנתענת בכתב או בעל פה או בהתנהגות, ואשר הטוען אותה יודע שאינה אמת או שאינו מאמין שהיא אמת; ו'לרמות' - להביא אדם במְרָמָה לידי מעשה או מחדל". מלבד הצורך להראות כי התקבל "דבר" וכי הייתה מירמה אשר המְרָמָה היה מודע לה, נדרש שיתקיים קשר סיבתי בין המירמה לבין קבלת ה"דבר". עוד נקבע שיתכנו מצבים שבהם יהיה קיים ספק לגבי בלעדיותם של מצגי השווא בהעברת ה"דבר" מהמרומה למְרָמָה, אך לא יהיה בכך כדי לשלול את הרשעת האחרון בעבירה, ובלבד שלמצגים הנ"ל היה תפקיד ניכר בהערכת המצב של המרומה. חשוב לציין עוד שיתכן שהמְרָמָה תתבצע גם בלי שהמְרָמָה יקבל את ה"דבר".

הרכיב הנפשי של עבירת המְרָמָה מחייב ידיעה או מודעות של המְרָמָה לכך שהמצג שאותו הוא הציג אינו אמת, או לפחות לכך שיש אפשרות שהמצג אינו אמת. בנוסף לכך נדרש שהמְרָמָה ידע שמצג השווא עשוי להביא לכך שיתקבל "דבר", דהיינו, שהמְרָמָה יהא מודע לקשר הסיבתי שעשוי לקשור בין מצג השווא לבין קבלת ה"דבר". ראו בעניין זה ע"פ 3517/11 **שמסון נ' מדינת ישראל** (6.3.13), פסקאות 32 - 34, והאסמכתאות שם. על הנאשם להיות מודע גם

לקיומן של הנסיבות המחמירות.

145. במקרה שלפנינו, באישומים הראשון, השני, השלישי והרביעי הנאשם עשה מצג, הן כלפי הלקוחות, הן כלפי מעסיקו, של ביצוע פעילות תקינה ולגיטימית בניירות ערך, לטובת כל לקוחותיו ובהתאם להרשאות שקיבל. בכך קיבל במרמה את הנחת דעתם ואת הרשאתם להמשיך לפעול בשמם ועבורם בחשבונותיהם. נוסף על כך קיבל במרמה את הרשאתו של תמרי, בשם מרץ, להמשיך ולפעול בחשבון המפצל של מרץ.

הנסיבות המחמירות מתבטאות בתחכום הרב של הנאשם, בשיטתיות, בשימוש שעשה הנאשם במומחיות הרבה שלו בתחום ההשקעה בניירות ערך, בדרכי ההסתרה, בהיקף הכספי של המרמה, בריבוי המקרים, במשך ביצוע העבירות ובשילוב עם עבירות נוספות.

משכך יש להרשיע את הנאשם בביצוע עשרות עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, בארבעת האישומים הראשונים, כמפורט בכתב האישום.

מרמה והפרת אמונים בתאגיד

146. **סעיף 425 לחוק העונשין** קובע כך:

"מנהל, מנהל עסקים או עובד אחר של תאגיד, או כונס נכסים, מפרק עסקים, מפרק עסקים זמני, מנהל נכסים או מנהל מיוחד של תאגיד, אשר נהג אגב מילוי תפקידו במרמה או בהפרת אמונים הפוגעת בתאגיד, דינו - מאסר שלוש שנים".

הערכים המוגנים בעבירה זו הם הבטחת תפקוד נאות של מנהלי תאגיד, מניעת העדפתו של האינטרס התאגידי על זה האישי, מניעת שחיתות מידות בקרב מנהלים, ביסוס אמון של בעלי המניות במנהליהם והגנה על התאגיד מפני מעילה באמון זה (ע"פ 677/14 **דנקר נ' מדינת ישראל**, פסקה נב (17.7.14)). הדברים נכונים גם כשמדובר בעובד בתאגיד שאינו מנהל, כעולה מלשון הסעיף, וכאשר מדובר בתאגיד שמספק שירות לציבור, נודעת חומרה מיוחדת למעשי מרמה (**עניין דנקר**, פסקה נט).

דומה כי נוכח האופן הבוטח שבו ביצע הנאשם את מעשיו, אין צורך להתפלמס יתר על המידה בשאלת התקיימותם של רכיבי הסעיף. לפיכך, אף שהתביעה ניתחה בסיכומיה את העבירה לעומק^[309], כמו גם את דבר התקיימות רכיביה במקרה דנן, איני מוצאת מקום לחזור על הדברים. הנאשם ביצע מעשיו באישומים הראשון, השני והרביעי, אגב פגיעה מכוונת בלקוחות מסויימים, על מנת להבטיח הטבה ללקוחות אחרים, כולם לקוחות של התאגיד שנתנו מבטחם בתאגיד כאכסניה, ובנאשם שפעל במסגרתה. נוסף על כך זייף מסמכים שיצאו מהחברה, כאשר שינה את נתוני דוחות הדנאל, כדי להטעות את מקבלי הדוח. אין ספק שהנאשם, בהיותו עובד חברת מרץ, נהג במרמה והפר את האמון שנתן בו התאגיד. בכך, בצד הפגיעה בלקוחות, אף פגע בתאגיד עצמו. הוא גרם לתאגיד פגיעה בשמו הטוב - נכס עיקרי אצל גוף שנותן שירות לציבור הכרוך בניהול כספו, ואף חשף את החברה לתביעות כספיות, כפי שהתברר

במשפט.

השפעה בדרכי תרמית על תנודות השער של ניירות ערך

147. סעיף 54(א)(2) לחוק ניירות ערך קובע כך:

"מי שעשה אחד מאלה, דינו - מאסר חמש שנים או קנס פי חמישה מן הקנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, ואם הוא תאגיד - פי עשרים וחמישה מן הקנס כאמור באותו סעיף:

(1) ---

(2) השפיע בדרכי תרמית על תנודות השער של ניירות ערך..."

היסוד העובדתי של העבירה כולל שני מרכיבים:

(א) השפעה על שער נייר הערך (כאשר קיים ויכוח בפסיקה אם מדובר בעבירה תוצאתית, או בעבירה התנהגותית, וההלכה הרווחת היא שיש להוכיח שהייתה השפעה בפועל על שער נייר הערך (ע"פ 8573/96 - **מרקדו, הלדשטיין ואח' נ' מדינת ישראל**, פ"ד נא(5), 481 (1997) [**עניין מרקדו**], בעמודים 516 - 518, 520 - 524, 591). נקבע כי ההשפעה אינה חייבת להיות חריגה, ובלבד שאינה בבחינת זוטי דברים (ע"פ 1027/94 **זילברמן נ' מדינת ישראל**, נג(4) 524, 502 (1999)). עוד נקבע כי השפעה אין בהכרח פירושה השפעה על השער שנקבע לנייר הערך בסוף היום, שכן החלטותיהם של המשקיעים מושפעות לעיתים מהחלטותיהם של משקיעים אחרים במהלך יום המסחר. נוסף על כך, תכליתו של סעיף 54(א)(2) להגן גם על תקינות המסחר וקיומם של כללי מסחר הוגנים במשך כל מהלך המסחר (**עניין מרקדו**, עמודים 520 - 522).

(ב) שימוש בדרכי תרמית: אין זה ראוי לקבוע מראש "רשימה סגורה" של מצבים האסורים על פי הוראות סעיף 54(א)(2) לחוק ניירות ערך (ע"פ 5052/95 **ואקנין נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ(2) 642, 657 (1996) [**עניין ואקנין**]). לעיתים, מיד על פני הדברים ניתן יהיה לראות שפעילות היא בלתי לגיטימית (למשל - מסחר עצמי, כאשר אותו אדם ניצב משני צידי העסקה ופקודותיו מאיינות זו את זו), אך לעיתים קרובות, הפקודות שניתנו עשויות להיות לגיטימיות לחלוטין, וכוונת התרמית - הכוונה להשפיע על השער, להבדיל מרצון לבצע פעילות כלכלית אמיתית, העומדת מאחוריהן היא שהופכת אותן לבלתי לגיטימיות. כל פעילות של משקיע במסחר משפיעה על שער נייר הערך, אך רק פעילות שמטרתה היא להעלות או להוריד את השער (או למנוע עליה או ירידה של השער), נחשבת כהשפעה בדרכי תרמית. זאת, להבדיל מקניה או מכירה תמימה בשוק חפשי, שבה השפעה על השער היא תוצאה טבעית, ולא מתוכננת מראש (**עניין מרקדו**, פסקאות 40 - 42). בהעדר כוונת תרמית, אין מתבצעת עבירה.

היסוד הנפשי של העבירה לפי סעיף 54(א)(2) הוא מודעות לרכיב התרמית, בעוד לגבי תוצאת ההשפעה על נייר הערך די בפזיזות (**עניין ואקנין**, עמוד 657).

הערך המוגן ביסוד עבירת התרמית בניירות ערך הוא הבטחת ההגנות במסחר בניירות ערך ומניעת יתרון בלתי הוגן. האיסור על תרמית בא לאפשר קיומו של שוק ניירות ערך משוכלל ובורסה תקינה, ולהגן על אמון הציבור בשוק ניירות הערך ועל יעילותו ותפקודו התקין.

148. העסקאות העצמיות והמתואמות שביצע הנאשם במסגרת האישומים הראשון, השני והשלישי, כאשר הוא ששלט בהוראות שניתנו משני צידי המתרס, שימשו אותו לשם ביצוע הגניבה מחשבונות הלקוחות הנפגעים ולהעברת הכספים שנגנבו לחשבונות מועדפים. הוא עשה זאת אגב שימוש במנגנון המסחר של הבורסה ובכך יצר מצג כלפי כלל המשקיעים בבורסה, שמתבצעות עסקאות משיקולים כלכליים לגיטימיים ואמיתיים, בשערים המשקפים שיקולים כלכליים לגיטימיים, כאשר למעשה אלה לא שיקפו פעילות של קונה מרצון מול מוכר מרצון, אלא את כוונות המרמה של הנאשם.

נוסף על כך, ב"פעולות סוף החודש" שביצע בחשבונות לאוטמן באישום השלישי, יצר הנאשם במניית פורמולה שערי נעילה שהיו גבוהים בהרבה משערי הנעילה שהיו מתקבלים אלמלא פעילותו. להבדיל מהעסקאות המתואמות, שבהן רכיב התרמית ברור נוכח המצאות הנאשם משני צידי המתרס, פעולות סוף החודש הן עסקאות אמיתיות, כשהנאשם עומד רק בצד אחד של המתרס ורוכש רכישות אמיתיות. מה שהופך את הפעילות הזו לתרמיתית ואסורה הוא שמדובר בפעילות שכוונה להשפיע על השער, במטרה לאפשר לנאשם לבצע את חישובי השווי של תיק ההשקעות של לאוטמן על יסוד אותו שער שלו גרם, כדי להציג שווי תיק גבוה בהרבה מהשווי האמיתי. פעילות בניירות ערך, גם כשהיא אמיתית, נחשבת לתרמיתית כאשר מטרתה השפעה על השער^[310].

הנאשם השפיע בדרכי תרמית הן על שערי ניירות הערך שבהם פעל, הן על נפחי הפעילות בהם. בחלק מהימים השתתפו העסקאות שביצע הנאשם בקביעת שער הנעילה. הראיות בנושא זה פורטו בהרחבה לעיל, בפרק "השפעת הפעילות שביצע הנאשם על שערי ניירות הערך שבהם פעל", ואין צורך לחזור על הדברים. משכך, יש להרשיעו בביצוע מאות עבירות של השפעה בדרכי תרמית על שערי ניירות ערך, כמפורט באישומים הראשון, השני והשלישי.

הנעת אדם לבצע עסקה בניירות ערך תוך עשיית מצג כוזב

149. סעיף 54(א)(1) לחוק ניירות ערך קובע כך:

"מי שעשה אחד מאלה, דינו - מאסר חמש שנים או קנס פי חמישה מן הקנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, ואם הוא תאגיד - פי עשרים וחמישה מן הקנס כאמור באותו סעיף:

(1) הניע או ניסה להניע אדם לרכוש או למכור ניירות ערך ועשה זאת באמרה, בהבטחה או בתחזית - בכתב, בעל פה או בדרך אחרת - שידע או היה עליו לדעת שהן כוזבות או מטעות, או בהעלמת עובדות מהותיות"

150. היסוד העובדתי כולל רכיבים **התנהגותיים** ו**נסיבתיים**. יש מחלוקת בפסיקה אם הוא כולל גם רכיב **תוצאתי** (על כך - בהמשך).

הרכיבים ההתנהגותיים הם אלה:

(א) הנאשם **הניע** או **ניסה להניע** (אדם לרכוש או למכור נייר ערך);

(ב) הנאשם עשה זאת תוך **עשיית** מצג כוזב/מטעה, או תוך **העלמת** עובדה מהותית.

לענין הרכיב ההתנהגותי, המחוקק כלל בסעיף 54(א)(1) לחוק ניירות ערך שתי חלופות, ובשתיהן מתבצעת העבירה: הנעה ונסיון להניע. עבירת הנסיון מתקיימת כאשר לא הושלמה התוצאה, כלומר כאשר לא בוצעה עסקה בנייר ערך בעקבות ההנעה.

הרכיבים הנסיבתיים הם אלה:

(א) פעולת ההנעה בוצעה כלפי **אדם** (לרבות ציבור בלתי מסוים, כגון ציבור המשקיעים בכללותו);

(ב) המצג (האמרה, ההבטחה, התחזית) היה **כוזב או מטעה**, או שההעלמה הייתה של **עובדה מהותית**.

לענין הרכיב הנסיבתי, עובדה הוגדרה כ"**מהותית**" לענין סעיף זה אם היא מהווה מרכיב חשוב בנכונותו של משקיע סביר לסחור בניירות ערך, ואם קיים סיכוי של ממש כי להשמטתה יש השפעה של ממש - ישירה או עקיפה - על הכרעה בשאלה אם לבצע עסקה בניירות ערך, אם לאו (**ענין זילברמן**, פסקה 31). לצורך קביעת מהותיות העובדה אין הכרח כי זו תהיה העובדה המכרעת לשכלול העסקה. די בכך שהיא אחת ממכלול עובדות חשובות לביצוע העסקה (**ענין ואקנין**, פסקה 24). עם זאת, לא די בכך שתועלם עובדה מהותית, כדי להקים את עבירת ההנעה בטרמית, אלא נדרש כי המצג שיווצר בעקבות העלמת אותה עובדה מהותית יהא מטעה בכללותו. התמונה הכללית המטעה היא שעומדת בבסיס ההנעה בטרמית. אין דרישה להוכיח כי המשקיע בהכרח היה מושפע מהעלמת העובדה המהותית (ע"פ 2103/07 **הורוביץ נ' מדינת ישראל** (31.12.08) [**ענין הורוביץ**], פסקה 91).

151. האם העבירה לפי סעיף 54(א)(1) היא עבירה התנהגותית בלבד, או שמא היא כוללת **רכיב תוצאתי**? האם התיבה "הניע" מתארת רק את היסוד ההתנהגותי של העושה, דהיינו את יצירת המצג המטעה והגעתו לידיעת הניצג, או שמא גלומה בה גם דרישת תוצאה, שאז ידרש קשר סיבתי בין פעולת ההנעה של המבצע, לבין העובדה שמאן דהוא רכש או מכר ניירות ערך? בשאלה זו נחלקו הדעות בפסיקה. המחלוקת הוצגה בבירות **בענין הורוביץ**, פסקאות 71 עד 87 (דעת הרוב של השופטים ארבל ומלצר) וכן פסקאות 96 עד 99 (דעת המיעוט של השופט רובינשטיין). באותו מקרה, דעת הרוב קבעה שמדובר בעבירה התנהגותית, שאינה דורשת תוצאה של הנעת משקיע בפועל. עם זאת, כל השופטים הסכימו כי מאחר שהסעיף קובע עונש זהה הן לעבירה המושלמת, הן לנסיון לבצע, נפקותה של ההבחנה היא לרוב מוגבלת.

152. **היסוד הנפשי** הנדרש לעבירה לפי סעיף 54(א)(1) הוא מודעות לטיב ההתנהגות (ההנעה וההעלמה), ומודעות לקיום הנסיבות (כי העובדה היא מהותית). לענין הכזב או ההטעה - די בכך שהיה על הנאשם להיות מודע לקיומם, ומודע לאפשרות גרימת התוצאה (ככל שזו נדרשת). חלופת הנסיון הכלולה בסעיף דורשת, לעומת זאת, יסוד נפשי

מחמיר יותר, של כוונה לביצוע העבירה (**ענין הורוביץ**, פסקה 92). "לצורך חלופת הנסיון להניע נדרשת הוכחת כוונה מיוחדת, ברמה של חפץ בתוצאה, להבדיל מן העבירה המושלמת אשר לה נדרשת הוכחת מודעות להתנהגות ולנסיבות בלבד" (ת"פ (ת"א) 92/97 **מדינת ישראל נ' עיני**, (3.12.02) [**ענין עיני**], פסקה 121).

153. במקרה דנן, הנאשם מואשם בעבירת ההנעה במסגרת האישום השלישי. זאת, בשל כך שהמצג שיצר לגבי מניות פורמולה - הן בהתייחס לעליה בשערי המניה, הן בהתייחס לנפחי הפעילות בה - היה בעל פוטנציאל להטעות את המשקיעים בבורסה לחשוב שיש מי שמתעניין במניה זו ומאמין בשוויה, כאשר למעשה, מה שעמד מאחורי פעילות הנאשם הוא רצון להשפיע על שער המניה. בע"פ 5383/97 **טמפו תעשיות בירה בע"מ נ' מדינת ישראל**, פסקה 24 (6.3.00) קבע בית המשפט שרכישות אמיתיות שביצעו הנאשמים בבורסה, במטרה לגרום לשער מניית טמפו לעלות, או במטרה למנוע ירידתו, והכל - כדי להבטיח הצלחת ההנפקה של מניות טמפו בבורסה, היו בגדר מצג שחייב גילוי שלפיו מי שעמד מאחורי הרכישות פועל מטעם טמפו עצמה. נקבע שאם מטרתה ותכליתה של הרכישה המסיבית שבוצעה איננה הבעת אמון והשקעה במניות טמפו, אלא אך רצון להעלות - ולמצער לייצב - את שערן, הרי שמדובר בעובדה מהותית, שלא הובאה באופן מפורש לידיעת ציבור המשקיעים ועל כן מדובר בתרמית, הן לפי סעיף 54(א)(1) לחוק ניירות ערך, הן לפי סעיף 54(א)(2) לחוק. גם במקרה שלפנינו יש, אפוא, להרשיע את הנאשם בעבירה לפי סעיף 54(א)(1) לחוק ניירות ערך בגין פעילותו במניית פורמולה באישום השלישי.

גרימה לפרט מטעה בדוח לפי חוק ניירות ערך

154. יצוין תחילה, כי הסעיפים הרלוונטיים לעבירה זו שונו בתחילת שנת 2011, והעונש בגין עבירה זו הוחמר לחמש שנות מאסר, או קנס פי חמישה מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין^[311]. אלה היו הסעיפים הרלוונטיים במועדי כתב האישום:

סעיף 53(א)(4) לחוק ניירות ערך קובע:

"מי שעשה אחד מאלה, דינו - מאסר שלוש שנים או קנס פי ארבעה מן הקנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין...:

.....

(4) לא קיים ... הוראה מהוראות סעיף 36, ... או תקנות לפי הסעיפים האמורים, או גרם לכך שבדוח, בהודעה ... לפי חוק זה או תקנות לפיו שנמסרו לרשות או לבורסה יהיה פרט מטעה, והכל כדי להטעות משקיע סביר; לענין זה, אם לא הוגש דוח תקופתי או דוח כספי ביניים תוך חדשים מהמועד האחרון הקבוע להגשתו או עברו למעלה משבעה ימים מהמועד שנקבע להגשת דוח מיידי או הודעה, והם לא הוגשו, או לא נמסרו בהתאם לדרישת הרשות, תהיה זאת ראייה לכאורה כי מי שחלה עליו החובה להגיש דוח או הודעה כאלה נמנע מהגשתם כדי להטעות"

סעיף 36(א) לחוק ניירות ערך קובע את החובה הכללית של תאגיד, שניירות הערך שלו הוצעו לציבור על פי תשקיף, להגיש לרשות דוחות או הודעות כל עוד ניירות הערך שלו נמצאים בידי הציבור, ולגבי תאגיד שניירות ערך שלו נסחרים בבורסה או רשומים בה למסחר, יש חובה להגיש דוחות או הודעות לרשות ולבורסה. בהמשך קבועה הסמכות

של שר האוצר להתקין תקנות, שיקבעו מהם הפרטים שיש לכלול בדוחות או בהודעות האמורים, צורתם ומועדי עריכתם והגשתם. עוד נקבע שתקנות לפי סעיף זה יתייחסו לכל ענין החשוב, לדעת שר האוצר, למשקיע סביר השוקל קניה או מכירה של ניירות ערך של התאגיד.

סעיף 37(א) לחוק ניירות ערך קובע:

"מקום שתקנות לפי סעיף 36 מחייבות תאגיד לגלות בדוחותיו פרטים על ניירות ערך שלו המוחזקים בידי בעל ענין בתאגיד או בידי נושא משרה בכירה בו, או פרטים אחרים הנוגעים לבעל ענין בתאגיד או לנושא משרה בכירה בו, לרבות שינויים בהחזקות כאמור, חייב בעל הענין או נושא המשרה הבכירה להגיש לתאגיד הודעה לפי הפרטים ובמועדים הדרושים לתאגיד למלא את חובותיו האמורות. הוחזקו ניירות הערך באמצעות נאמן, והנאמן הגיש הודעה לפי סעיף קטן זה - המחזיק פטור; הגיש המחזיק הודעה כאמור - הנאמן פטור"

סעיף 33א לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל - 1970 קובע:

"חל שינוי במספר המניות או ניירות הערך האחרים לסוגיהם שבעל ענין בתאגיד מחזיק בתאגיד או או בחברה מוחזקת שלו אם פעילותה מהותית לפעילות התאגיד או נכרת חוזה שביצעו יגרום שינוי כאמור (לכל אלה ייקרא בתקנה זו להלן - שינוי) - יובא השינוי, לפי מיטב ידיעת התאגיד, לפי פירוט זה:

...

(6) מספר ניירות הערך שבעל הענין החזיק לפני השינוי ואחריו..."

155. תכלית הנורמה הקבועה בסעיף 53(א)(4) לחוק טמונה בעקרון הגילוי הנאות.

"תפיסת היסוד של דיני ניירות ערך היא גילוי, ושוב גילוי ועוד גילוי... חובת הגילוי הנאות חלה הן בשלב הנפקת ניירות הערך לציבור (השוק הראשוני) והן בשלב בו נסחרים ניירות הערך בבורסה (השוק המשני). בשוק הראשוני לובש הגילוי אופי חד פעמי, המתבטא בתשקיף. בשוק המשני לובש הגילוי אופי מתמשך. עניינו בעדכון המידע המצוי בידי המשקיע מתקופה לתקופה".

ע"א 218/96 ישקר בע"מ נ' חברת השקעות דיסקונט בע"מ, פסקה 20 (21.8.97).

נורמה זו מבוססת על ההכרה בחשיבות זרימת מידע מלא בין הגורמים השותפים לפעילות בשוק ההון. היא נועדה להבטיח כי ההשקעה בשוק ההון תתבסס על נתונים מלאים ואמיניים, ותאפשר קבלת החלטות מושכלות של המשקיע שאין בידו מקורות מידע עצמאיים משלו. היא נועדה למנוע מעשי מרמה, ולשמור על אמון הציבור בשוק ההון. היא נועדה למנוע קבלת החלטות על בסיס מידע שגוי. עקרון הגילוי נועד להרתיע בעלי כח בחברות הציבוריות, ולפקח על מהלכיהם. אין בכוחם של עקרונות הגילוי והשקיפות להבטיח כי לעולם כל החלטה שתתקבל על-ידי המשקיע תמצא בסופו של יום כדאית מבחינה כלכלית, אולם בכוחם להבטיח מתן כלים ואמצעים בידי המשקיע להעריך את שוויים של ניירות הערך בשוק, ולקבל החלטה מושכלת על בסיס מלוא הנתונים העדכניים הרלבנטיים להשקעה. הגילוי הנאות נועד לאפשר למשקיע הקטן מהציבור, שלעיתים בידיו סכום זעום שנחסך בעמל רב, להשקיע את כספו בדרך מושכלת

על סמך מידע דומה המצוי ברשותו של איש העסקים ואיש המקצוע הפועל בשוק ההון. תנאי זה הוא מהותי לקיום דרישת ההגינות כלפי המשקיע בשוק. הוא גם תנאי מהותי להישרדותו של שוק ההון ככזה, שכן בלעדי הגינות בשוק ההון עלול ציבור המשקיעים להדיר רגליו ממנו, והשוק לא ישרוד לאורך זמן. עקרון ההגינות בשוק ההון מחייב כי בעלי הידע והמידע, הכוללים את החברה, בעלי השליטה ובעלי העניין בה, ישתפו את ציבור המשקיעים במלוא המידע הרלוונטי המצוי בידם והחשוב להחלטת המשקיע בפעולותיו בשוק. מידע כזה הוא חיוני להחלטת ההשקעה, ונדרש לצורך צמצום פערי המידע בין "המקורבים" לתאגיד לבין המשקיע הקטן (רע"פ 11476/04 **מדינת ישראל נ' חברת השקעות דיסקונט בע"מ** (21.2.10)).

156. היסוד העובדתי של העבירה מורכב מיסוד התנהגותי ויסוד נסיבתי: מהפרה של חובת הדיווח שנקבעה בחוק ובתקנות, וגרימה לכך שכתוצאה מההפרה ימצא בידי הציבור פרט מטעה. מדובר בעבירה התנהגותית, ולא תוצאתית (רע"פ 4827/95 **ה.ג. פולק בע"מ נ' מדינת ישראל**, פסקה 11 [עניין פולק] (9.6.97)). הדברים אמורים הן לגבי דיווח שנמסר וכלל פרט מטעה או החסיר פרט מהותי, הן לגבי המנעות מדיווח, שגרמה להטעיה בשל היעדר פרט מהותי מידי הציבור. "הוראת סעיף 53(א)(4), על פי לשונה, אינה מגבילה את סוג האנשים העשויים להיחשב ל"מי שגרם" להפרת חובת הדיווח. ההוראה אינה מצמצמת את חובת הדיווח לחברה או לנושאי משרה בה, ואינה מחריגה בעל מניות מגדר חובות הדיווח. לפיכך, גם אדם שאינו נושא משרה בחברה, אשר גרם לחברה להטעות בדיווחיה, עלול לשאת באחריות פלילית על פי הסעיף" (ע"פ 5307/09, 5339/09 **דיוויס ואלגור נ' מדינת ישראל**, פסקה 92 (3.6.10)). חובת הגילוי משתרעת על עובדה אשר לו המשקיע הסביר בניירות ערך היה יודע על אודותיה, היה בכך כדי לשנות באופן משמעותי את מכלול האינפורמציה שעל בסיסה יקבל החלטות הנוגעות להשקעה בניירות ערך בחברה הנוגעת לעניין (ע"פ 3891/04 **ערד השקעות ופיתוח תעשייה בע"מ נ' מדינת ישראל**, פסקה 60 (2.6.05)). ואולם, כאשר מופרת חובת דיווח של פרט, שנקבע במפורש בחוק ובתקנות שיש לדווח עליו, ניתן להסיק שהמחוקק סבר שעסקינן בנושא שהוא מהותי למשקיע הסביר. כזה הוא הפרט בדבר הפיכתו של מאן דהוא לבעל עניין בחברה וכן כל שינוי באחזקותיו.

157. היסוד הנפשי הנדרש לביצוע עבירה לפי סעיף 53(א)(4) הוא מודעות לרכיב ההתנהגותי והנסיבתי בעבירה. העושה צריך להיות מודע שהוא גרם לכך שבדוח או בהודעה שנמסרו לרשות או לבורסה מצוי פרט מטעה. אך בכך לא סגי. ההוראה מוסיפה וקובעת כי "הכל כדי להטעות משקיע סביר". הדרישה, כי העבירה לפי סעיף 53(א)(4) לחוק ניירות ערך תבוצע "כדי להטעות משקיע סביר" מהווה מחשבה פלילית מיוחדת. בצד המודעות לטיב ההתנהגות ולקיום הנסיבות, הוספה הדרישה כי העושה פעל "כדי להטעות משקיע סביר". זוהי מחשבה פלילית מסוג "מטרה", מבלי שנדרש, כיסוד תוצאתי, כי המשקיע הסביר הוטעה, הלכה למעשה. הדיבור "הכל כדי להטעות משקיע סביר" אינו מתייחס למניע של העושה, אלא למטרה הניצבת לנגד עיניו. מטרה זו אינה שקולה כנגד כוונה. היא שייכת למשפחת "המודעות" ולא ל"כוונה". ניתן להסיק שקיימת מטרה כזו כאשר קיימת מודעות להתממשות הטעיה של משקיע סביר כאפשרות קרובה לוודאי. מודעות זו שקולה כנגד המטרה להטעות משקיע סביר (עניין פולק, פסקאות 15 - 18). כיום מעוגנת הלכת הצפיות בסעיף 20(ב) לחוק העונשין, הקובע: "לענין כוונה, ראיה מראש את התרחשות התוצאות, כאפשרות קרובה לוודאי, כמוה כמטרה לגרמן". בית המשפט העליון דן בתחולת סעיף 20 לחוק העונשין והלכת הצפיות על העבירה שבה עסקין ואשר כי אלה חלים (דנ"פ 2243/99 **רייך נ' מדינת ישראל**, פסקה 16 (30.5.99)). בע"פ 5640/97 **רייך נ' מדינת ישראל** (28.3.99) נדון עניינו של נאשם שלא דיווח על מכירת אחזקותיו בחברת יונידרס, שבה כיהן כדירקטור. טענתו הייתה שבהמנעות מדיווח לא ביקש להטעות את המשקיעים, אלא ביקש להסתיר את המכירות מבעל השליטה בחברה. למרות שבית המשפט האמין להסבר זה נקבע שאין לדבר נפקות, שכן היסוד הנפשי

הדרוש לביצוע העבירה מסתפק בכך שהנאשם ידע, כאפשרות קרובה לוודאי, שכתוצאה ממעשיו יוטעה המשקיע הסביר, אף אם מטרתו הראשונית הייתה להסתיר מעשיו ממישהו מסוים.

158. כך בענייננו, הראיות מצביעות על כך שהרכישות המסיביות של מניות פורמולה שביצע הנאשם לחשבונות לאוטמן לא נועדו להפוך את לאוטמן לבעל עניין, אלא נועדו להעלות את שערי המניה. נוסף על כך, הסתרת המידע מאנשי לאוטמן (כמפורט באישום הרביעי) לא נועדה, כנראה, כדי למנוע את אי הדיווח ולגרום להטעיית הציבור, אלא נועדה להסתיר מלאוטמן את הפעילות האסורה שביצע הנאשם בחשבונותיו. ואולם הנאשם ידע שאי מסירת המידע ללאוטמן יגרום להפרת חובת הדיווח שבחוק, וצפה מראש, כאפשרות קרובה לוודאי, שאי הדיווח יגרום להטעיית המשקיעים. מכאן שנתקיימו כל רכיבי העבירה לפי סעיף 53(א)(4) לחוק ניירות ערך ויש להרשיע את הנאשם בביצועה. יתר על כן, כל עוד לא תוקן המצב ולא יצא דיווח, מדובר בעבירה נמשכת, לפי סעיף 53(ד) לחוק ניירות ערך, המאפשרת לבית המשפט להטיל קנס נוסף, בשיעור של שני אחוזים מן הקנס שהוא רשאי להטילו, לכל יום שבו נמשכת העבירה.

זיוף מסמך בנסיבות מחמירות

159. סעיף 418 לחוק העונשין קובע:

"המזייף מסמך, דינו - מאסר שנה; זיוף מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר, דינו - מאסר שלוש שנים; ואם נעברה העבירה בנסיבות מחמירות, דינו - מאסר חמש שנים"

הנאשם מואשם בחלופה השלישית של הסעיף, עבירה של זיוף מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר, בנסיבות מחמירות, וזאת בשל המעשים המתוארים באישום הרביעי - זיוף דוחות הדנאל.

סעיף 414 לחוק העונשין מגדיר בין היתר מהו "מסמך", מהי "מרמה" ומהו "זיוף":

" 'מרמה' - טענת עובדה בענין שבעבר, בהווה או בעתיד, הנטענת בכתב, בעל פה או בהתנהגות, ואשר הטוען אותה יודע שאינה אמת או שאינו מאמין שהיא אמת; ו"לרמות" - להביא אדם במרמה לידי מעשה או מחדל;

" 'מסמך' - תעודה שבכתב, וכל אמצעי אחר, בין בכתב ובין בצורה אחרת, העשוי לשמש ראיה;

" 'זיוף' - אחת מאלה:

(1) ...;

(2) שינוי מסמך - לרבות הוספת פרט או השמטת פרט - בכוונה לרמות, או ללא סמכות כדין ובאופן הנחזה כאילו נעשה השינוי בסמכות כדין;

(3) ..."

160. היסוד העובדתי בחלק הרלוונטי לענייננו כולל הן הוספת פרט, הן השמטת פרט, והפסיקה פירשה שנדרש שינוי

משמעותי. אשר להעדר הסמכות, הדבר כולל עשיית שינוי שלא בהתאם להנחיותיו של מעביד, וצריך שהשינוי יראה כאילו נעשה כדין (יעקב קדמי **על הדין בפלילים** חלק שני 890 - 903 (מהדורה מעודכנת, תשס"ו - 2005) [קדמי]). לעניין זה - שינוי ללא סממן שמעורר תמיהה יענה על דרישה זו

161. היסוד הנפשי כולל (באחת החלופות של ההגדרה) "כוונה לרמות". נוכח ההגדרה של "מרמה" בסעיף 414, יש להראות כוונה להביא אדם לידי מעשה או מחדל, במרמה. לא די ביצירת מצג כוזב ותמונה מוטעית במוחו של המרומה, אלא צריך שתתקיים שאיפה להניע את המרומה לפעול (או לחדול) כתוצאה מהמצג (**קדמי**, 899).

162. בכל החלופות של עבירת הזיוף, יש להראות שהמסמך "דובר שקר על עצמו", קרי: על המסמך להתייג למה שאינו (**קדמי**, 903). לא די בכך שתוכנו יהיה כוזב, אלא שעליו להתיימר להיות משהו שהוא אינו (ע"פ 6992/08 **ירון כץ נ' מדינת ישראל**, פסקה 12 (12.10.09); ע"פ 310/85 **זוסיה נ' מדינת ישראל**, פ"ד לט(3) 673, 678 (1985); ע"פ 9/78 **צורף נ' מדינת ישראל**, פ"ד לד(1) 80, 81 (1979) וכן ע"פ 5529/12 **אוהב ציון נ' מדינת ישראל**, פסקה 36 (9.11.14)). במקרה דנן, הדוח נראה כדוח שיצא כפי שהוא מתוכנת הדנאל, כשלמעשה - הוא תוצאה של מניפולציה שעשה הנאשם על הנתונים, ועל כן הוא עונה להגדרת מסמך מזויף, והוא לא רק מסמך כוזב.

163. אשר ל**נסיבות המחמירות**: אלה כוללות פעולה שיטתית, תחכום, מספר הפעולות שבוצעו, מעמדו של הנאשם בעת ביצוע העבירה, קשר מיוחד לקרבן, ביצוע עבירות נוספות במקביל, ועוד.

164. הוכח בענייננו, שהנאשם שינה פרטים בדוח הדנאל שהפיק, על מנת לרמות את אנשי לאוטמן ולגרומ להם לחשוב שבחשבונותיהם פחות מניות פורמולה ויותר כסף, מכפי שהיה באמת. זאת, על מנת למנוע מהם לנקוט פעולה של בדיקה, שתחשוף את מעשי המרמה של הנאשם, על כל מה שעשוי להשתמע מהחשיפה. השינוי נעשה ללא סמכות ובלא הרשאה של תמרי. הדוח שיצא נחזה להיות דוח מקורי של מערכת הדנאל ומהסתכלות בדוח לא ניתן היה להבחין בשינוי. הדבר נעשה במשך 8 חודשים, בארבעת חשבונות לאוטמן. הדבר נעשה תוך ניצול מעמדו המיוחד של הנאשם כלפי הלקוחות וניצול האמון שניתן בו. המעשים נעשו בתיאום ובשיטתיות, 32 פעמים. לפיכך, במעשים אלה ביצע הנאשם 32 עבירות של זיוף מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר, בנסיבות מחמירות, ויש להרשיעו בכך.

שיבוש מהלכי משפט

165. באישום החמישי מיוחסת לנאשם עבירה של שבוש מהלכי משפט, בגין כך שאותר ביום 8.1.08 כשהוא מסתתר בחלקו העליון של חדר המדרגות בבניין המגורים של רחל טימור, סמוך לגג, שעה שנדרש לחקירה. זאת, לאחר שביום 7.1.08 הגיע צוות של חוקרי הרשות לביתו של הנאשם ברחוב פינס 23, תל אביב, ביום שבו תוכננה פתיחת החקירה הגלויה. על פי עדותו של אמוץ גרינברג ז"ל^[312], החל משעה 6:30 דפקו החוקרים בדלת דירתו של הנאשם והזדהו בתפקידם. התריסים בדירה (דירת קרקע) היו מוגפים. הנאשם לא פתח את דלתו ולא פגש בחוקרים^[313]. למחרת, ביום 8.1.08, התקבל איכון סלולרי מהמכשיר הנייד של הנאשם והתברר כי הוא שוהה ברחוב קפלן בתל אביב, במקום שבו התגוררה, על פי המידע שבידי החוקרים, רחל טימור. החוקרים הגיעו לבניין בשעה 6:30. הוצבו חוקרים בפתח חדר המדרגות ובדלת האחורית של הבניין, כדי לוודא שהנאשם או טימור לא ייצאו. בהמשך התקשרו חוקרי הרשות לזמן את

טימור לחקירה. משזו לא יצאה את ביתה למרות זימונה, דפקו החוקרים על דלתה. לדברי גרינברג, כשפתחה את הדלת היא נראתה מאד נסערת ולחוצה לעזוב את שטח הדירה. הוא העיד כי טימור נשאלה אם הנאשם אצלה והיא השיבה בשלילה. היא נשאלה אם תסכים שיערך חיפוש בדירתה ללא צו, והשיבה בשלילה. אחד החוקרים, גולדשטיין, צעק את שמו של הנאשם בתוך הדירה ועשה צעד לכיוון פתח הדירה. טימור אמרה לו שאם אין צו חיפוש, היא אינה מסכימה שיכנס. גולדשטיין אמר לגרינברג כי הוא משוכנע ששמע קולות בדירה, וטימור נשאלה פעם נוספת האם היא בטוחה שהנאשם לא שם, והשיבה שהיא בטוחה. היא נלקחה לחקירה ברשות ניירות ערך. גרינברג נשאר בסביבת הדירה, ובסופו של דבר - לאחר שהתברר שבדירתה של טימור יש קומה נוספת ולאחר שגרינברג נזכר ששם לב לקיומה של דלת נוספת בקומה מעל הכניסה לדירתה של טימור, הוא עלה לאותה עליית גג ומצא את הנאשם יושב על מדרגה, שעון על הקיר ועיניו עצומות. החוקר קרא בשמו של הנאשם, הוא פקח את עיניו ולאחר שהחוקר הזדהה וביקש מהנאשם להזדהות, הוא נלקח לחקירה ברשות.

166. כזכור, החלטתי לקבל את הודעותיה של טימור ברשות וקבעתי כי מקום שיש סתירה בין דבריה בבית המשפט לבין הודעותיה, אני מעדיפה את הודעותיה, מנימוקים שפורטו זה מכבר. ברשות העידה טימור שהתברר לה בבוקר, כאשר הוזמנה לחקירה, שגביש ישן בלילה בדירתה, באחד החדרים בקומה השניה. היא לא ידעה זאת בלילה, אך בבוקר יצא הנאשם מאחד החדרים ואז התברר לה שהוא הגיע כשישנה במשך הלילה. לדבריה, היא לא "דיסקסה" את זה איתו.

לשאלת החוקר מדוע שיקרה לחוקרים ששאלו אותה אם הוא אצלה, השיבה "פחדתי שידברו על החבר שלי"^[314]. בבית המשפט העידה שהיא פגשה את הנאשם ערב קודם, כאשר בא להביא לה דואר. "מייק בא אלי בערב והביא לי דואר. נקודה. שלום ולהתראות". בהמשך עדותה ציינה שלא ראתה עוד את הנאשם באותו ערב או למחרת, וזאת בניגוד

לדבריה ברשות^[315]. היא גם טענה שאינה יודעת אם לנאשם יש מפתח לדירתה (ואף פנתה אליו במהלך עדותה לשאול האם יש לו מפתח), ובהמשך השיבה כי אין לו מפתח. בניגוד לעדותו של גרינברג, טימור טענה שאמרה לחוקרים שהגיעו לדירתה שהם יכולים להכנס ולחפש את הנאשם. את הסתירה בין דבריה ברשות, כי התברר לה בבוקר שגביש ישן אצלה, לדבריה בבית המשפט, שבהם הכחישה זאת, הסבירה בכך שבין החוקרים היה בחור דתי, ומאחר שהיא עצמה מגיעה מרקע דתי, היא מאד התרשמה מכך שאותו חוקר נשבע לה שגביש אמר שהוא ישן אצלה ולכן אמרה שהכל כאן הזוי, הכל קפקא, ואולי גביש אמר לה שהוא יצא מדירתה, אך הוא לא יצא. "אולי אני פסיכית לגמרי? לא יודעת אחרי

כל השבועות, אדם דתי, ומכאן נהיה כל הסיפור"^[316]. גם לגבי מבנה הבניין שלה הכחישה טימור שיש דלת יציאה מדירתה קומה מעליה. היא טענה שדירתה מחולקת לשתי קומות, לא ניתן לצאת מהקומה השניה בדירתה ומעליה יש עוד שתי דירות. תיאור זה מנוגד כליל לתיאור של גרינברג, כאמור.

167. גרסת הנאשם בעניין זה ידעה מספר תפניות: בהודעתו ברשות טען ששמע את החוקרים דופקים על דלתו ביום 7.1.08, אך לא פתח את הדלת כי חשש שמדובר באנשי תמרי, שביקשו למסור לו מסמכים הקשורים בתביעה

האזרחית^[317]. בבית המשפט טען שלא פתח את הדלת כי ישן^[318]. בנוגע להגעתו לבניין של טימור טען הנאשם בעדותו בבית המשפט שהגיע ב-8.1.08 מתישהו בשעות הלילה או הבוקר המוקדמות, כשהיה עדיין חשוך בחוץ. הוא לא זכר מתי הגיע, אך מכיוון שידע שטימור נוהגת לצאת בשעה מוקדמת למכון כושר, לא דפק על דלתה, אלא נמנע בחדר המדרגות והמתין שהיא תשוב. לעומת זאת בהודעתו ברשות אמר תחילה שישן בלילה במכוניתו, שחנתה ברחוב שפריצק, סמוך למקום שבו אותר, ואחר כך החליט לשבת עם עצמו ולחשוב מה הוא הולך לעשות. הוא לא ידע להסביר מדוע החליט לבצע את החשיבה האמורה דווקא בבניין של טימור^[319]. בהמשך חקירתו אמר שהגיע ב-7.1.08 בלילה, שם

דואר בתיבה של טימור, חזר לרכבו לישון ואז נכנס לחדר המדרגות לנמנם^[320]. כאשר עומת עם הסתירה השיב: "זה מה שאמרתי. שהגעתי לחדר המדרגות ונמנמתי"^[321]. בעדותו טען שהוא בספק רב אם החוקר גולדשטיין עלה, כפי שתיאר גרינברג, לעליית הגג ואם עשה כן - יתכן שעבר לידו ולא ראה אותו נמנמם שם. כאשר נשאל האם לא שמע את החוקרים דופקים על דלתה של טימור וקוראים בשמה, ועל כך השיב: "כל דפיקה בדלת או דין ודברים צריכה לנער אותי ואני צריך לעמוד דום בעקבות אותה דפיקה בדלת? אני לא חושב". בהמשך התווכח עם התובע לגבי השאלה אם החוקרים עוררו רעש בחדר המדרגות: "איני מאמין שאנשי רשות ניירות ערך באו ועשו רעש בחדר מדרגות של טימור. לא נראה לי שהם עובדים ככה, הם בכל זאת אנשים מהוגנים. זה לא איזה יחידה מרכזית של המשטרה"^[322]. גם בנוגע לשאלה מדוע לא ענה לטלפון שלו כשצלצלו אליו חוקרי הרשות בבוקר ה-8.1.08 השיב תשובות שונות בחקירה ובבית המשפט. בחקירה אמר שלא ענה "סתם", וכי הוא בדרך כלל לא עונה כשהוא עסוק, אך באותו בוקר לא ענה "סתם"^[323]. בבית המשפט שינה גרסתו וטען שהמכשיר שלו היה מושקע^[324]. כאשר עומת עם הסתירה השיב: "אני לא מנסה לכבוש עדות אם אתה חותר לזה".

168. המאשימה טענה שמהתנהגות הנאשם עולה בבירור שידע שהוא דרוש לחקירה ברשות ופעל בדרך שהיה בה פוטנציאל להכשלת ההליך. היא ניתחה את התנהגות הנאשם נוכח הלכת הצפיות וצינה כי הנאשם היה מודע למעשיו ומשמעותם ולכן הוא מוחזק כמי שהתכוון להכשיל את החקירה.

169. הנאשם בסיכומיו חזר על חלק מטענותיו בעדותו: כי הוא לא צריך היה להבין "מכל דפיקה בדלת בבנין של טימור" שהוא דרוש לחקירה, כי אין כל דבר תמוה בכך שלא דפק על דלתה של טימור בשעה המוקדמת שבה הגיע לבנין, אלא העדיף לעלות לקומה מעל ולנמנם, וכי הוא לא התחבא ולא ידע שמחפשים אותו. מלבד הכחשת העובדות הנטענות, טען הנאשם בסיכומיו כי לא הוכח היסוד הנפשי הנדרש - מטרה למנוע את ההליך השיפוטי או להכשילו. כאמור - הוא לא ידע על ההליך החקירתי ולא ידע שמישהו מחפש אותו. הוא יכול היה לדעת על כך רק אם קיבל מידע מאנשי הרשות, דבר זה לא נבדק ואין למאשימה להלין אלא על עצמה. עוד נטען כי גם כאן יש אכיפה בדרגית, שכן היה על המאשימה להגיש כתב אישום נגד עו"ד רם נאור, בשל נסיון שעשה ליצור קשר עם טימור בעת חקירתה ביום 8.1.08.

הכרעה בנושא השיבוש

170. הן גרסתה ההפכפכה של טימור, הן גרסאותיו המשתנות של הנאשם ודרך עדותו המתחכמת, מלמדות מעבר לספק סביר על כך שהנאשם היה בביתה של טימור - בין תחילה בתוך דירתה ואחר כך בחדר המדרגות, בין שכל העת הסתתר במעלה המדרגות, שעה שהחוקרים הגיעו למקום, והוא ידע שמחפשים אחריו. התנהגותו מלמדת על נסיון להסתתר מפני החוקרים והוא לא סיפק כל הסבר קוהרנטי ומתקבל על הדעת להתנהגות זו. איני מסכימה לטענתו, שאין שום דבר מתמיה בבחירה שלו לשבת בחדר המדרגות של טימור, לא בסמוך לדלתה אלא קומה (או יותר) מעל, לבילה קר וגשום, כשברקע כל הנסיבות הנוספות שנפרשו. ברור מגרסאותיו המשתנות שידע היטב שמחפשים אחריו לצורך חקירה, והוא הסתתר כדי שלא יאותר על ידי החוקרים.

171. סעיף 244 לחוק העונשין קובע:

"העושה דבר בכוונה למנוע או להכשיל הליך שיפוטי או להביא לידי עיוות דין, בין בסיכול הזמנתו של עד, בין בהעלמת ראיות ובין בדרך אחרת, דינו - מאסר שלוש שנים; לענין זה, "הליך שיפוטי" - לרבות חקירה פלילית והוצאה לפועל של הוראת בית משפט".

172. דומני שאין כל דרך אחרת לפרש את התנהגות הנאשם מלבד עשיית מעשה כדי לסכל את הזמנתו לחקירה. בכך הוא עונה על סעיף 244 לחוק העונשין באופן ברור, ואני מרשיעה אותו בביצוע עבירה זו.

סיכום

173. לאור כל האמור, אני מגיעה למסקנה, מעבר לספק סביר, שהנאשם ביצע את כל המיוחס לו בכתב האישום. מכלול הראיות מצייר תמונה ברורה, שאינה משתמעת לשתי פנים. הראיות כוללות שילוב של עדויות ושל מסמכים ממקורות שונים ומסוגים מגוונים. לכל אלה יש להוסיף את חוסר מהימנותו של הנאשם. עדותו היתה מניפולטיבית וכפי שהודגם לאורך כל הכרעת הדין, תשובותיו היו פתלתלות ומתחמקות בכל עניין שבו היו ראיות חפציות או עדויות שסותרו את תזת ההגנה. הנאשם נמנע מלעמת את מרבית העדים עם נקודות שרלוונטיות לביסוס גרסתו. לא עלה בידי הנאשם לקעקע, ולו במעט, את המסד הראייתי שמבסס את כתב האישום.

174. לפיכך אני מרשיעה את הנאשם בכל העבירות שיוחסו לו בכתב האישום:

באישום הראשון:

- ° גניבה בידי מורשה, עבירה לפי סעיף 383 ביחד עם 393 לחוק העונשין (ריבוי עבירות);
- ° קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 415 לחוק העונשין (ריבוי עבירות);
- ° מרמה והפרת אמונים בתאגיד, עבירה לפי סעיף 425 לחוק העונשין (ריבוי עבירות);
- ° השפעה בדרכי תרמית על שערי ניירות ערך, עבירה לפי סעיף 54(א)(2) לחוק ניירות ערך (ריבוי עבירות);

באישום השני:

- ° גניבה בידי מורשה (ארבע עבירות);
- ° קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות (ארבע עבירות);
- ° מרמה והפרת אמונים בתאגיד (ארבע עבירות);
- ° השפעה בדרכי תרמית על שערי ניירות ערך (ריבוי עבירות);

באישום השלישי:

° קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות (ריבוי עבירות);

° הנעה, או נסיון להניע אדם לבצע עסקה בניירות ערך, בעשיית מצג כוזב, עבירה לפי סעיף 54(א)(1) לחוק ניירות ערך (ריבוי עבירות);

° השפעה בדרכי תרמית על שערי ניירות ערך (ריבוי עבירות);

° עבירה של כלילת פרט מטעה בדוח, עבירה לפי סעיף 53(א)(4) לחוק ניירות ערך, ביחד עם תקנה 33(א)(6) לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), ביחד עם סעיף 37(ב) לחוק ניירות ערך (ריבוי עבירות) וסעיף 53(ד) לחוק ניירות ערך (עבירה נמשכת);

באישום הרביעי:

° קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות (ריבוי עבירות);

° זיוף מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר, בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 418 לחוק העונשין (ריבוי עבירות);

° מרמה והפרת אמונים בתאגיד (ארבע עבירות);

באישום החמישי:

° שיבוש מהלכי משפט, עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין.

ניתנה היום, כ"ב סיון כ"ב סיוון תשע"ה, 09 יוני 2015, במעמד הצדדים.

[1] לחשבון 530338 התייחסו הצדדים והעדים בכינוי "החשבון שמסתיים ב-380". לא הובהר על שום מה - יתכן שברישומי הבנק מופיעה הספרה "0" בסוף המספר. במסמכים הכתובים לא מצאתי חשבון "המסתיים ב-380", אך מנגד, לא מצאתי בעדויות התייחסות לחשבון שמספרו 530338. מכל מקום - אין מחלוקת שהנאשם ניהל עבור הקופות שני חשבונות בלבד.

[2] סיכומי המאשימה, עמודים 209 - 210

[3] הערה טכנית: הפרוטוקול כולו ממוספר בסדר "רץ", למעט עמודים 379 עד 473, המופיעים במספר פרוטוקולים. לפיכך, לגבי אלה, יאוזכר גם תאריך הדין

[4] הנאשם: עמוד 1194, שורות 18 - 22

[5] סיכומי ההגנה: עמוד 3, פסקה 10; עמוד 55, פסקה 164 ואילך; עמוד 245, פסקה 533, ועוד

[6] יוריסטה: עמוד 155, שורות 10 - 25

[7] יוריסטה: עמוד 153, שורות 2 - 17

[8] יוריסטה: עמוד 133, שורה 15 ואילך

[9] יוריסטה: עמוד 140, שורה 27 עד עמוד 142, שורה 6

[10] בלזר: עמוד 666, שורה 20 ואילך

[11] אפק: עמוד 1081, שורות 19 - 25

[12] אפק: עמוד 1081, שורה 28 ואילך

[13] נעם לאוטמן: עמוד 312, שורה 29 ואילך

[14] נעם לאוטמן: עמוד 314, שורה 26 ואילך

[15] ת/95

[16] ע"פ 6392/13 מדינת ישראל נ' קריאף [21.1.15] וע"פ 3947/12 שאדי סאלח נ' מדינת ישראל [21.1.13]

[17] ת/1, גליון 28, שורות 1 - 7 ושורה 25

[18] מניות "יתר" הן כל המניות בבורסה שאינן כלולות במדד ת"א-100, היינו בעלות שווי שוק נמוך יחסית

[19] לאוטמן: עמוד 280, שורה 21 ואילך

[20] זרח נתיב: פרוטוקול מיום 10.7.11, עמוד 398, שורה 30 ואילך

[21] לאוטמן: עמוד 281, שורה 5 ואילך; עמוד 316, שורות 21 - 22; עמוד 318, שורות 6 - 7

[22] הנאשם: עמוד 1186, שורות 13 - 22; עמוד 1198, שורות 15 - 19

[23] ת/151

[24] סיכומי ההגנה, עמוד 12, פסקה 9; עמוד 147, שורות 4 - 5

[25] מאן: עמוד 486, שורה 27 ואילך; הנאשם: עמוד 1169, שורות 22 - 23

[26] יוריסטה: עמוד 132, שורה 5 ואילך

[27] מאן: פרוטוקול מיום 22.9.11, עמוד 460, שורות 6 - 14; אקאי: עמוד 537, שורות 8 - 14

[28] אקאי: עמוד 537, שורות 12 - 13; מאן: פרוטוקול מיום 22.9.11, עמוד 462, שורה 18 ועמוד 463, שורה 27 ואילך

[29] אקאי: עמוד 538, 8 - 15; תמרי: עמוד 804, שורות 26 - 32; הנאשם: עמוד 1165, 6 - 19

[30] אקאי: עמוד 538, שורות 23 - 24; גל: עמוד 601, שורות 1 - 4; דגמי: עמוד 634, שורות 5 - 15; תמרי: עמוד 771, שורות 16 - 21

[31] מאן: פרוטוקול מיום 22.9.11, עמוד 460, שורות 6 - 33; אקאי: עמוד 538, שורות 24 - 27; תמרי: עמוד 768, שורות 12 - 23; תמרי: עמוד 771, שורות 21 - 24; הנאשם: עמוד 1165, שורה 27 עד עמוד 1166, שורה

1

[32] מאן: פרוטוקול מיום 22.9.11, עמוד 468, שורות 7 - 8; אקאי: עמוד 547, שורות 18 - 23; אקאי: עמוד 555,

עמוד 74

שורות 25 - 28, אקאי: עמוד 559, שורות 27 - 29 ותמרי: עמוד 769, שורות 2 - 4

[33] גל: עמוד 612, שורות 15 - 26; גל: עמוד 615, שורה 1; תמרי: עמוד 827, שורות 13 - 21

[34] גל: עמוד 610, שורה 31 עד עמוד 611, שורה 11

[35] מאן: פרוטוקול מיום 22.9.11, עמוד 467, שורות 24 - 33

[36] מאן: פרוטוקול מיום 22.9.11, עמוד 466, שורות 13 - 22

[37] מאן: פרוטוקול מיום 22.9.11, עמוד 468, שורה 28 ואילך

[38] טימור: עמוד 722, שורות 6 - 9

[39] אקאי: עמוד 583, שורות 20 - 21

[40] תמרי: עמוד 770, 9 - 15

[41] אקאי: עמוד 536, שורות 24 - 31; עמוד 560, שורות 6 - 10; עמוד 588, שורות 4 - 5

[42] מאן: עמוד 459, שורות 19 - 21

[43] גל: עמוד 601, שורות 22 - 23

[44] קוברסקי: ת/142א, גיליון 3, שורות 24 - 27

[45] דגמי: עמוד 634, שורות 14 - 15

[46] הנאשם: עמוד 1164, שורות 24 - 25

[47] תמרי: עמוד 769, שורות 32 - 33

[48] גל: עמוד 601, שורה 33 עד עמוד 602, שורה 3

[49] אקא: עמוד 541, שורות 12 - 33

[50] קוברסקי: ת/142א, גליון 16, שורות 1 - 2

[51] הנאשם: עמוד 1184, שורות 18 - 20

[52] גל: עמוד 601, שורות 12 - 20

[53] אקא: עמוד 542, שורה 1 ואילך

[54] ת/117; דגמי: עמוד 634, שורה 23 ואילך ועמוד 650, שורות 24 - 26

[55] דגמי: עמוד 646, שורה 33 ואילך; טימור: עמוד 773, שורות 25 - 32

[56] מאן: פרוטוקול מיום 22.9.11, עמוד 461, שורות 6 - 15; פרוטוקול מיום 22.9.11, עמוד 464, שורות 21 - 30; פרוטוקול מיום 22.9.11, עמוד 473, שורות 4 - 11; אקא: עמוד 545, שורה 29 עד עמוד 546, שורה 2; גל: עמוד 601, שורות 26 - 32; עמוד 605, שורות 13 - 14; שבח: עמוד 630, שורות 2 - 3; דגמי: עמוד 636, שורות 23 - 26; עמוד 638, שורות 1 - 10; תמרי: עמוד 771, שורות 29 - 33; קוברסקי: ת/142א, גליון 4, שורות 1 - 9 וגליון 10, שורות 16 - 17

[57] הנאשם: עמוד 1112, שורות 4 - 13 ועמוד 1184, שורות 8 - 17

[58] הגבלת השער שבה יש לבצע את ההוראה

[59] מאן: עמוד 462, שורות 5 - 33

[60] אקא: עמוד 542, שורות 18 - 33; עמוד 595, שורות 28 - 33

[61] גל: עמוד 602, שורות 25 - 32

[62] קוברסקי: ת/142א, גליון 4, שורות 18 - 21

[63] שבח: עמוד 629, שורה 23 ואילך

[64] תמרי: עמוד 771, שורות 8 - 10

[65] ידיד: עמוד 183, שורה 33; עמוד 184, שורות 19 - 27; בן מאיר: עמוד 205, שורה 33 עד עמוד 206, שורה 1

[66] בן מאיר: עמוד 201, שורות 2 - 9

[67] ידיד: עמוד 170, שורות 20 - 28

[68] ת/88

[69] ידיד: עמוד 171, שורות 5 - 11

[70] בן מאיר: עמוד 218, שורות 9 - 27; ידיד: עמוד 188, שורה 5 עד 189, שורה 23

[71] בן מאיר: עמוד 206, שורה 18 ואילך

[72] בן מאיר: עמוד 208, שורות 8 - 23; עמוד 220, שורה 30 ואילך

[73] הנאשם: עמוד 1243, שורה 21 ואילך

[74] הנאשם: עמוד 1186, שורות 9 - 12; עמוד 1244, שורות 5 - 6

[75] תמרי: עמוד 833, שורות 25 - 31

[76] ת/153, סעיפים 2, 6 ו-7

[77] תמרי: עמוד 769, שורות 28 - 33; עמוד 936 עד 938

[78] אקאי: עמוד 569, שורות 20 - 21; תמרי: עמוד 788, עמוד 30 ואילך

[79] מאן: פרוטוקול מיום 22.9.11, עמוד 470, שורה 21 עד עמוד 471, שורה 15

[80] **ת/116**

[81] מאן: פרוטוקול מיום 22.9.11, עמוד 470, שורות 31 - 33; אקאי: עמוד 548, שורות 16 - 27

[82] מאן: פרוטוקול מיום 22.9.11, עמוד 471, שורות 23 - 30; עמוד 472, שורות 3 - 4; אקאי: עמוד 578; שורות 28 - 31; עמוד 579, שורות 12 - 15; גל: עמוד 621, שורה 26; תמרי: עמוד 792, שורות 1 - 30; עמוד 854, שורות 15 - 18; עמוד 875, שורות 7 - 9

[83] **ת/164**, אישור ההזמנה של הנופש; תמרי: עמוד 786, שורה 15 ואילך; **ת/163** - דפים מיומנו של תמרי

[84] תמרי: עמוד 788, שורות 2 - 4

[85] **ת/165**

[86] הנאשם: עמוד 1120, שורה 1 ואילך; עמוד 1212, שורה 29 ואילך

[87] הנאשם: עמוד 1214, שורה 17 עד עמוד 1215, שורה 3

[88] תמרי: עמוד 788, שורות 5 - 10

[89] תמרי: עמוד 782, שורות 7 - 9; אפק: עמוד 1093, שורות 1 - 6

[90] **ת/107**

[91] גל: עמוד 602, שורות 7 - 22

[92] זרח נתיב: פרוטוקול מיום 10.7.11, עמוד 396, שורות 3 - 15; **ת/99**

[93] זרח נתיב: פרוטוקול מיום 10.7.11, עמוד 390, שורות 11 - 15; עמוד 396, שורות 4 - 7; עמוד 429, שורה 12 ואילך

[94] זרח נתיב: פרוטוקול מיום 10.7.11, עמוד 396, שורות 16 - 18; ת/101

[95] זרח נתיב: פרוטוקול מיום 10.7.11, עמוד 463, שורות 22 - 28

[96] מאן: עמוד 480, שורה 24 ואילך; אקאי: עמוד 556; תמרי: עמוד 804, שורות 1 - 8

[97] מאן: עמוד 512, שורה 32 ואילך; אקאי: עמוד 593, שורות 8 - 22; גל: עמוד 605, שורות 8 - 12; עמוד 624, שורות 15 - 27; עמוד 625 שורות 1 - 2; תמרי: עמוד 956, שורות 16 - 17 ועמודים 956 עד 959

[98] הנאשם: ת/1, גיליון 3, שורות 12 - 16

[99] הנאשם: עמוד 1169, שורות 9 - 15

[100] מאן: עמוד 474, שורות 9 - 26; עמוד 516; אקאי: עמוד 549; דגמי: עמוד 638, שורות 14 - 33; אקאי: עמוד 549, שורות 30 ואילך; גל: עמוד 606 שורות 1 - 6

[101] הנאשם: עמוד 1166, שורות 2 - 4

[102] זרח נתיב: פרוטוקול מיום 10.7.11, עמוד 463, שורה 29 עד עמוד 464, שורה 2

[103] נ/60

[104] סיכומי הגנה, עמוד 6, פסקה 8

[105] בן מאיר: עמוד 211, שורה 14 ואילך

[106] הנאשם: עמוד 1120, שורה 33 ואילך; בטלי גונצ'רוב, עמוד 1251, שורות 5 - 11; סיכומי הנאשם במקומות רבים, בין השאר: עמוד 31

[107] קאופמן: עמוד 750, שורה 26 ואילך; עמוד 758, שורות 1 - 4

[108] הנאשם: עמוד 1198, שורות 4 - 18

[109] הנאשם: עמוד 1166, שורות 8 - 9

[110] נ/8

[111] גל: עמוד 618, שורה 19 עד עמוד 619, שורה 23

[112] הנאשם: עמוד 1115, שורה 7

[113] הנאשם: עמוד 1115, שורה 4

[114] נטלי גונצ'רוב, עמוד 1251, שורות 5 - 11; סיכומי הנאשם במקומות רבים, בין השאר: עמוד 31

[115] הנאשם: עמוד 1120, שורה 33 ואילך

[116] קאופמן: עמוד 750, שורה 26 ואילך; עמוד 758, שורות 1 - 4

[117] עו"ד אפיק-חכמן: עמוד 1121, שורות 26 - 27

[118] להלן, בפרק "ראיות ישירות נוספות", בתת-פרק "הלקוחות הנוספים של הנאשם"

[119] הנאשם: עמוד 1196, שורה 26 עד עמוד 1197, שורה 33

[120] הנאשם: עמוד 1218, שורה 18 ואילך

[121] הנאשם: עמוד 1197, שורה 21 ואילך

[122] פסקה 757

[123] סיכומי ההגנה, עמוד 364, פסקה 364

[124] הנאשם: עמוד 1216, שורה 3 עד עמוד 1218, שורה 9

[125] הנאשם: עמוד 1218, שורות 5 - 9

[126] מסמך מיום 17.7.07, מתוך **ת/110**

[127] זרח נתיב: פרוטוקול מיום 10.7.11, עמוד 398, שורות 7 - 23

[128] נעם לאוטמן: עמוד 280, שורה 21 עד עמוד 281, שורה 10

[129] גיא סבירסקי: פרוטוקול מיום 12.7.11, עמוד 387, שורה 2 ואילך

[130] נעם לאוטמן: עמוד 282, שורות 3 - 24; גיא סבירסקי: פרוטוקול מיום 12.7.11, עמוד 388, שורה 28 עד עמוד 389, שורה 1

[131] זרח נתיב: פרוטוקול מיום 10.7.11, עמוד 400, שורה 27 ואילך

[132] הנאשם: עמוד 1166, שורות 6 - 9

[133] **ת/75** ו-**ת/76**, סיכומי המאשימה בפסקה 757

[134] בן מאיר, עמוד 211, שורה 12 עד עמוד 212, שורה 9

[135] הנאשם: עמוד 1186, שורות 9 - 10

[136] בן מאיר: עמוד 210, שורות 1 - 4

[137] בן מאיר: עמוד 240, שורות 16 - 27

[138] בן מאיר: עמוד 210, שורה 5 ואילך; עמוד 236, שורה 1 ואילך

[139] בן מאיר: עמוד 244, שורות 24 - 27; עמוד 1186, שורות 11 - 12

[140] בן מאיר: עמוד 245, שורות 22 - 28

[141] הנאשם: עמוד 1178, שורה 28 עד עמוד 1179, שורה 32

[142] הנאשם: עמוד 1183, שורות 2 - 12; עמוד 1184, שורות 1 - 7

[143] דב נתיב: עמודים 652 - 653

[144] דב נתיב: עמוד 654

[145] דב נתיב: עמוד 657, שורה 31 עד עמוד 658, שורה 2

[146] דב נתיב: עמוד 655, שורה 19 עד עמוד 656, שורה 3

[147] פרי: עמודים 687 - 688

[148] פרי: עמוד 689, שורות 8 - 11

[149] פרי: עמוד 691, שורה 19 ואילך

[150] פרי: עמוד 697, שורות 13 - 19

[151] הוברמן: עמודים 674 - 676

[152] **ת/127 ו-ת/132**

[153] הוברמן: עמוד 678, שורה 7 ואילך

[154] הוברמן: עמוד 679, שורה 2 ואילך

[155] הוברמן: עמוד 680, שורות 14 - 21; עמוד 682, שורה 6 ואילך

[156] הוברמן: עמוד 681, שורות 28 - 31 ועמוד 685, שורות 32 - 33

[157] הוברמן: עמוד 684, שורות 2 - 4

[158] הוברמן: עמוד 684, שורות 15 - 25

[159] הוברמן: עמוד 686, שורות 1 - 3

[160] נ/21

[161] אריאל: עמוד 709 עד עמוד 711, שורה 5

[162] אריאל: עמוד 715, שורות 13 - 17

[163] אריאל: עמוד 711, שורה 15 ואילך ועמוד 712, שורות 20 - 24

[164] אריאל: עמוד 714, שורות 9 - 12

[165] עמודים 728 - 729

[166] אובנת: עמוד 761, שורה 6 ואילך ומזכר ת/150

[167] ר' גם ע"פ 4872/13 נחמני נ' מדינת ישראל, פסקה 20 [26.10.14]

[168] טימור: עמוד 724, שורות 22 - 23

[169] טימור: עמוד 720, שורות 18 - 22

[170] תמרי: עמוד 785, שורה 29 ואילך

[171] הנאשם: עמוד 1107, שורות 20 - 26

[172] טימור: עמוד 719, שורות 26 - 31

[173] **ת/145 א ו-ת/145 ב**

[174] טימור: עמוד 722, שורות 3 - 4

[175] טימור: עמוד 722, שורה 8

[176] טימור: עמוד 736, שורות 7 - 8

[177] **ת/146**

[178] טימור: עמוד 730, שורה 13 ואילך

[179] **ת/143**

[180] טימור: עמוד 724, שורה 24 ואילך

[181] תמרי: עמוד 781, שורות 19 - 22

[182] תמרי: עמוד 781, שורה 26 ואילך

[183] שמספרו 495916

[184] אפק: עמוד 1077, שורה 13 ואילך

[185] פסקאות 747 - 749

[186] **ת/210** חוות הדעת סומנה

[187] בהיר: עמוד 1054, שורות 1 - 21

[188] סיכומי ההגנה, עמוד 366, פסקה 380

[189] הנאשם: עמוד 1194, שורות 18 - 22

[190] בהיר: עמוד 1048, שורה 27 ואילך

[191] בהיר: עמוד 1069, שורות 12 - 23

[192] כפי שציינתי, העובדה שמדובר בפעילות של הנאשם נמסרה למומחה על ידי התובע, ולמען הנוחות (ומאחר שבשלב זה כבר הוכח שאכן מדובר בפעילות של הנאשם), אתייחס לפעילות ככזו שבוצעה על ידי הנאשם

[193] חוות דעת בהיר, ת/210: פסקאות 24.4.3.1 עד 24.4.3.7, עמודים 16 - 17

[194] חוות דעת בהיר, ת/210: פסקה 24.5, עמוד 17 ופסקה 31, עמוד 18

[195] חוות דעת בהיר, ת/210: פסקה 27, עמוד 17, פסקה 32, עמוד 18 ונספחים 7א עד 7ט לחוות הדעת

[196] חוות דעת בהיר, ת/210: פסקאות 33 - 34, עמוד 18

[197] בהיר: עמוד 1048, שורות 8 - 26

[198] חוות דעת בהיר, ת/210: פסקאות 35 - 53, עמודים 19 - 26 ונספחים 9א עד 9ד לחוות הדעת

[199] חוות דעת בהיר, ת/210: פסקאות 54 - 97, עמודים 26 - 33 ונספחים 10א עד 10כז לחוות הדעת

[200] בהיר: עמוד 1049, שורה 26 עד עמוד 1050, שורה 10

[201] חוות דעת בהיר, ת/210: פסקאות 98 - 100, עמוד 33

[202] חוות דעת בהיר, ת/210: פסקאות 67 - 68 ו-75

[203] חוות דעת בהיר, ת/210: פסקאות 89 ו-97

[204] חוות דעת בהיר, ת/210: פרק ו', עמוד 33 ואילך

[205] חוות דעת בהיר, ת/210: פסקה 106, עמוד 36

[206] חוות דעת בהיר, ת/210: פסקה 108 ואילך ונספחים 9א, 9ב, 10א, 10ב, 10ג, 10יד ו-10כז

[207] חוות דעת בהיר, ת/210: פסקאות 112 - 116, עמודים 38 - 39 ונספחים 9א עד 9ד, 10א עד 10כז ונספח 11

[208] חוות דעת בהיר, ת/210: פסקה 10.4, עמודים 9 - 10; עמוד 1051, שורה 20 ואילך

[209] בהיר: עמוד 1051, שורה 20 עד עמוד 1052, שורה 2

[210] חוות דעת בהיר, ת/210: פסקאות 117 - 126, עמודים 39 - 40 ונספחים 9א, 9ב, 9ה עד 9יב ונספח 12

[211] חוות דעת בהיר, ת/210: פסקאות 129 - 130, עמוד 40

[212] נעם לאוטמן: עמוד 280, שורה 19 ואילך

[213] גיא סבירסקי: פרוטוקול מיום 12.7.11, עמוד 391, שורה 31 ואילך

[214] גיא סבירסקי: פרוטוקול מיום 12.7.11, עמוד 390, שורה 6 ואילך; נעם לאוטמן: עמוד 284, שורות 23 - 27

[215] גיא סבירסקי: פרוטוקול מיום 12.7.11, עמוד 391, שורות 3 - 6, עמוד 394, שורה 12 ואילך ועמוד 397, שורות 4 - 10; נעם לאוטמן: עמוד 284, שורה 20 ואילך; זרח נתיב: פרוטוקול מיום 10.7.11, עמוד 401, שורה 24 ואילך

[216] גיא סבירסקי: פרוטוקול מיום 12.7.11, עמוד 392, שורה 5 ואילך; נעם לאוטמן, עמוד 302, שורה 32 ואילך

[217] נעם לאוטמן: עמוד 304, שורה 5 - 11

[218] נעם לאוטמן: עמוד 304, שורה 15 ואילך

[219] נעם לאוטמן: עמוד 312, שורה 27 ואילך

[220] נעם לאוטמן: עמוד 313, שורה 27 ואילך

[221] כתב התביעה הוגש וסומן **ת/96**

[222] ידיד: עמוד 171, שורה 17 עד עמוד 172, שורה 11; בן מאיר: עמוד 209, שורות 4 - 9

[223] **ת/89 ו-ת/90**, בסעיף ג.3 בכל אחד מהמסמכים

[224] בן מאיר: עמוד 212, שורה 13 - 16

[225] **ת/87** - דוח מסחר במניות קמור ליום 11.5.06

[226] **ת/4**, גליון 25, שורה 1 ואילך וגליון 35, שורות 14 - 24

[227] ידיד: עמוד 177, שורה 17 עד עמוד 180, שורה 23

[228] בן מאיר: עמוד 208, שורות 8 - 23

[229] בן מאיר: עמוד 225, שורה 19 ואילך

[230] **נ/10**

[231] בן מאיר: עמוד 222, שורות 21 - 22

[232] נעם לאוטמן: עמוד 279, שורות 24 - 32

[233] נעם לאוטמן: עמוד 279, שורות 3 - 12 ועמוד 298, שורה 32 ואילך; גיא סבירסקי: פרוטוקול מיום 12.7.11, עמוד 398, שורה 25 ואילך; זרח נתני: פרוטוקול מיום 10.7.11, עמוד 407, שורות 16 - 23

[234] נעם לאוטמן: עמוד 298, שורות 16 - 31; גיא סבירסקי: פרוטוקול מיום 12.7.11, עמוד 399, שורה 20 ואילך

[235] **ת/111**

[236] תמרי: עמוד 776, שורה 28 עד עמוד 777, שורה 18

[237] סיכומי ההגנה, עמוד 94, פסקה 349 ועמודים 282 - 283

[238] דב לבל: עמוד 1269, שורה 13 ואילך ועמוד 1271, שורה 23 ואילך

[239] 1/ת, גליון 28, שורות 1 - 7 ושורה 25

[240] 1/ת, גליון 24, שורות 1 - 5.

[241] תמרי: עמוד 778, שורות 20 - 23 ועמוד 899, שורה 18 עד עמוד 900, שורה 5

[242] 158/ת

[243] סיכומי ההגנה, עמוד 333, פסקה 256

[244] תמרי: עמוד 901, שורה 14 עד עמוד 902, שורה 14

[245] 186/ת ו-187/ת, בהתאמה

[246] 186/ת, גליון 6, שורה 27 עד גליון 8, שורה 2 וכן גליון 9, שורות 11 - 16

[247] פת: עמוד 991, שורה 2 עד עמוד 995, שורה 32

[248] 78/ת

[249] 78/ת, עמוד 1

[250] פת: עמוד 1002, שורות 4 - 7 וכן 78/ת, עמוד 4; יוריסטה: עמוד 92, שורה 5 עד עמוד 94, שורה 22

[251] פת: עמוד 1001, שורות 1 - 8 ו-186/ת, גליון 8, שורות 25 - 26

[252] **ת/85 ו-ת/86**

[253] **ת/187**

[254] **ת/78**, עמודים 4 - 5; יוריסטה: עמוד 99, שורה 22 עד עמוד 100, שורה 14

[255] **ת/78**, עמודים 5 - 6. אני ערה להערות ההגנה בעניין זה (סיכומי ההגנה, עמודים 334 - 335, פסקה 260) ולטעמי מדובר בספקולציות שלא מתבססות על ראיות ולא הוצגו להתייחסות העדים הרלוונטיים בחקירה הנגדית

[256] **ת/187**

[257] סיכומי ההגנה, עמוד 47, פסקאות 38 - 39 ושוב במספר רב של מקומות, לרבות עמוד 262, סעיף 586, ועוד; עמוד 332, סעיף 253, ועוד

[258] סיכומי ההגנה, עמוד 81, פסקה 272

[259] אקאי: עמוד 617, שורה 27 עד עמוד 618, שורה 12

[260] סיכומי ההגנה, עמוד 43, פסקאות 1 - 5

[261] עו"ד בכר: עמוד 1274, 17 - 18

[262] לבלי: חוות דעת סעיפים 1 - 4 וכן עמוד 1264, שורות 11 - 24

[263] לבלי: עמוד 1269, שורות 13 - 24

[264] לבלי: עמוד 1271, שורה 28 ואילך

[265] לבלי: חוות דעת, סעיפים 5 - 7

[266] סיכומי הגנה, עמוד 283, סעיף 647

[267] לבלי: עמוד 1265, שורות 1 - 4

[268] לבלי: עמוד 1267, שורה 19 עד עמוד 1269, שורה 7

[269] לבלי: עמוד 1265, שורות 5 - 19

[270] לבלי: עמוד 1269, שורות 25 - 34

[271] עו"ד בכר: עמוד 1262, שורות 14 - 17

[272] עמוד 1255, שורה 30 ואילך

[273] עמוד 1272, שורה 12 עד עמוד 1273, שורה 24

[274] עמוד 1272, שורות 29 - 34

[275] תמרי: עמוד 931, שורה 25 עד עמוד 932, שורה 32

[276] אקאי: עמוד 548, שורות 31 - 33; גל: עמוד 604, שורות 27 - 29; תמרי: עמוד 792, שורות 13 - 16

[277] גל: עמוד 615, שורות 10 - 24

[278] זרח נתיב: פרוטוקול מיום 10.7.11, עמוד 427, שורה 26 ואילך

[279] זרח נתיב: פרוטוקול מיום 10.7.11, עמוד 428, שורות 14 - 30

[280] בן מאיר: עמוד 244, שורה 14 ואילך

[281] בן מאיר: עמוד 251, שורות 10 - 27

[282] סיכומי ההגנה, עמוד 8, פסקה 1.2.1 עד 1.2.3

[283] סיכומי ההגנה, עמוד 9, פסקה 1.4 עד 1.6

[284] יוריסטה: עמוד 104, שורות 27 - 28; בלזר: עמוד 670, שורה 29 עד עמוד 671, שורה 3

[285] אפק: עמוד 1073, שורות 13 - 22

[286] אפק: עמוד 1094, שורה 6 עד עמוד 1096, שורה 11

[287] אפק: עמוד 1078, שורה 26 עד עמוד 1079, שורה 30

[288] אפק: עמוד 1086, שורה 6 ואילך

[289] אפק: עמוד 1084, שורה 18 ואילך

[290] יוריסטה: עמודים 109 - 110 ו-115

[291] סיכומי ההגנה, עמוד 18, פסקה 5.10

[292] יוריסטה: עמוד 108, שורות 9 - 13

[293] אפק: עמוד 1080, שורה 20 ואילך

[294] אפק: עמוד 1082, שורה 5 ואילך

[295] אפק: עמוד 1103, שורה 24 ואילך

[296] אפק: עמוד 1097, שורה 22 ואילך

[297] אפק: עמוד 1092, שורה 2 עד עמוד 1093, שורה 19

[298] בלזר: עמוד 666, שורה 16 עד עמוד 667, שורה 12

[299] אפק: עמוד 1081, שורה 19 ואילך

[300] קאופמן: עמוד 750, שורות 13 - 19

[301] נעם לאוטמן: עמוד 298, שורות 13 - 15

[302] נעם לאוטמן: עמוד 361, שורות 3 - 5

[303] נעם לאוטמן: עמוד 364, שורה 1 ואילך

[304] סיכומי המאשימה, שער שני, עמודים 11 - 37

[305] סיכומי המאשימה, שער רביעי, עמודים 183 - 210

[306] סיכומי ההגנה, עמודים 363 - 378

[307] למשל - פסקה 782 לסיכומים

[308] **ת/72**

[309] סיכומי המאשימה, שער שני, עמודים 30 - 34 ושער רביעי, עמודים 294, 201 ו-209

[310] **עניין מרקדו; עניין ואקנין**

[311] חוק ניירות ערך (תיקון 45), ס"ח התשע"א 206

[312] רס"ן (מיל") אמוץ גרינברג נהרג בחודש יוני 2014 עת לחם בסמוך ל"עין השלושה", במסגרת מבצע "צוק איתן"

[313] **גרינברג: עמוד 741, שורה 13 ואילך ומזכר ת/148**

[314] **טימור: ת/145א**, גליון 15 וגליון 30 עד 31

[315] טימור: עמוד 731, שורה 5 ואילך

[316] טימור: עמוד 732, שורה 22 ואילך ועמוד 738, שורה 15 ואילך

[317] ת/1, גליון 6, שורות 1 - 8

[318] הנאשם: עמוד 1140, שורה 18 ואילך

[319] ת/1, גליון 6, שורות 15 - 26

[320] ת/1, גליון 8, שורה 12 עד גליון 9, שורה 23

[321] הנאשם: עמוד 1143, שורות 23 - 25.

[322] הנאשם: עמוד 1146, שורה 5 ואילך

[323] ת/1, גליון 10, שורה 24 עד גליון 11, שורה 3

[324] הנאשם: עמוד 1145, שורה 10 ואילך